

HAPPINESS PRIRUČNIK ZA TRENING

Co-funded by
the European Union

Project: 2021-1-BG01-KA220-SCH-000031568

UVOD U HAPPINESS PRIRUČNIK ZA TRENING

U današnjem svijetu koji se brzo razvija, nastavnici i institucije prepoznaju važnost opremanja učenika ne samo akademskim kompetencijama, već i životnim vještinama koje nadilaze učioniku. U srcu takvog poduhvata leži potraga za srećom, ispunjenjem i ravnotežom. Uz izazove poput pandemije Covid-19 koji preoblikuju društveno tkivo, hitnost rješavanja emocionalnih i društvenih potreba mladih pojedinaca nikada nije bila izraženija.

Period adolescencije, od **13 do 17 godina**, ključna je faza u životu pojedinca. Obilježena je dubokim emocionalnim, kognitivnim i društvenim promjenama. Učenici ovog uzrasta su u različitim fazama zrelosti, bore se sa identitetom, nezavisnošću i bezbroj emocionalnih iskustava.

Prepoznavanje ove raznolikosti je ključno. Naš program, stoga, uzima u obzir širok spektar uzrasta, osiguravajući da vježbe i sadržaj budu dovoljno fleksibilni da udovolje različitim nivoima zrelosti. Na taj način, cilj nam je da nastavni plan i program duboko odjekne kod svakog učenika, bez obzira na to gdje se nalaze na svom putu adolescencije.

Naša vizija ovog projekta je jasna i duboka: ojačati temelje sreće i poboljšati dobrobit učenika. Ovdje se ne radi samo o uvođenju još jednog akademskog modula, već o tkanju tapiserije znanja, tehnika i iskustava koji njeguju osjećaj sreće i ravnoteže. A kao edukatori, razumijevanje nijansi i naučnih osnova sreće postaje od suštinskog značaja.

Co-funded by
the European Union

Project: 2021-1-BG01-KA220-SCH-000031568

UVOD U HAPPINESS PRIRUČNIK ZA TRENING

Sreća je, u svojoj višeznačnoj veličanstvenosti, suštinski povezana sa školskim okruženjem. Brojne studije su pokazale da je sretan učenik angažovaniji, otporniji i lakše usvaja znanje. Kada nastavnici uspostave atmosferu u učionici natopljenu pozitivnošću, uzajamnim poštovanjem i pažnjom, to postavlja osnovu za holistički razvoj. Međutim, postizanje ovog zahtjeva zahtijeva više od samo površnog znanja. Zahtijeva duboko uronjenje u teoriju sreće, njene različite dimenzije i njihove implikacije u okruženju za učenje.

Naš komplet alata je napravljen sa preciznošću, ljubavlju i dubokom stručnošću. Ne nudi samo alate, već i sveobuhvatnu filozofiju koju edukatori mogu asimilirati i propagirati. Kroz ovaj nastavni plan i program, nastavnici ne samo da će steći uvid u teorijske aspekte sreće, već i praktične metodologije kako bi ih neprimjetno integrirali u svoje svakodnevne lekcije. Komplet alata je pomno osmišljen kako bi se osiguralo da se nastavnici osjećaju osnaženo, samopouzdano i obezbijeđeno ogromnim rezervoarom znanja. Ovo osigurava da se ne moraju obraćati različitim internetskim izvorima, već da pronađu konsolidovani, dobro istražen izvor na dohvat ruke.

Zaključno, ovo nije samo nastavni plan i program; to je pokret. Pokret za redefiniranje obrazovanja, prebacivanje fokusa sa pukih akademskih postignuća na holističko blagostanje, i što je najvažnije, njegovanje buduće generacije koja cijeni i utjelovljuje sreću. Kako budete dublje ulazili u ovaj nastavni plan i program, možda ćete otkriti da je to transformativno putovanje, ne samo za vaše učenike već i za vas. Dobrodošli u svijet obrazovanja o sreći.

Co-funded by
the European Union

Sadržaj

- 01 – PRILAGODLJIVOST**
- 02 – SAMOSVIJEST**
- 03 – DRUŠTVENA SVIEST**
- 04 – EMOCIONALNA SAMOKONTROLA I
POZITIVNI ISHODI**
- 05 – KOMUNIKACIJA**
- 06 – TIMSKI RAD I UPRAVLJANJE
SUKOBIMA**
- 07 – POSTAVLJANJE CILJEVA
I ISTRAJNOST**
- 08 – KRITIČKO RAZMIŠLJANJE**
- 09 – KOMPLET ALATA ZA OBUKU**

Co-funded by
the European Union

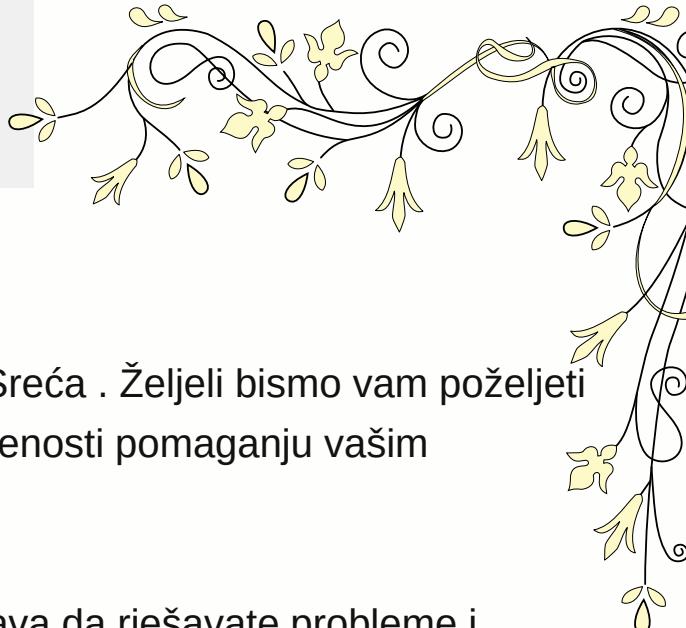
Modul 1

PRILAGODLJIVOST

Vjerujemo da je razvijanje prilagodljivosti ključno za lični razvoj mlađih ljudi i sa zadovoljstvom možemo podijeliti ovo putovanje s vama i vašim studentima. Želimo vam bogato putovanje i nadamo se da će vas ono podržati u vašoj avanturi učitelja. Idemo!

Poziv na modul

Poštovani učitelju programa Sreća,

Ispod je prvi modul o prilagodljivosti programa Sreća . Željeli bismo vam poželjeti dobrodošlicu i zahvaliti vam se na vašoj posvećenosti pomaganju vašim učenicima da poboljšaju svoje blagostanje.

Prilagodljivost je bitna vještina jer vam omogućava da rješavate probleme i savladavate izazove. To je sposobnost promjene akcije, smjera ili perspektive kako bi se prilagodili različitim uvjetima ili okruženjima. To podrazumijeva izbjegavanje **upadanja u promjenjive okolnosti**. Drugim riječima, uključuje sposobnost procjene situacije koja se razvija iz više perspektiva i gledišta i odabira najboljeg odgovora. U tom smislu, učenici će imati priliku da unaprijede svoj lični razvoj.

Kroz ovaj modul uvodi se koncept prilagodljivosti i fokusira se na njegovanje i razvoj znanja o fleksibilnosti, rješavanju problema, postavljanju ciljeva, održivom razvoju, koji su usklađeni sa bitnim aspektima poduzetništva i karijernog vođenja.

Lekcija 1 - Društvena odgovornost i okoliš: Potaknite učenike da kreativno razmišljaju o novim scenarijima društvene i ekološke organizacije.

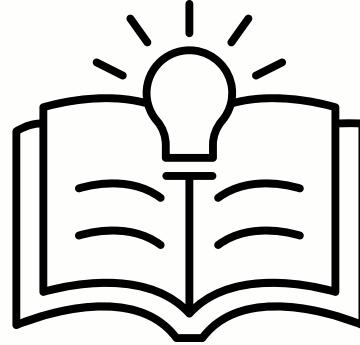
Lekcija 2 - Emocije, empatija i timski rad: Naglasite važnost emocionalne inteligencije. Empatija i razumijevanje emocija su ključne vještine za efikasan timski rad i liderstvo.

Lekcija 3 – Dobra djela i strateško razmišljanje: Istražite implikacije strateškog razmišljanja na lični razvoj i uspjeh u karijeri.

Co-funded by
the European Union

Ishodi učenja

Do kraja ovog modula učenici bi trebali biti u stanju:

- Razumjeti i objasniti prilagodljivost kao vještina za efikasno snalaženje u promjenjivim situacijama.
- Identifikovati mogućnosti za lični rast prihvatanjem prilagodljivosti.
- Primijeniti strategije rješavanja problema kao odgovor na izazove i promjene.
- Poboljšati emocionalnu inteligenciju i empatiju da bi poboljšali međusobne odnose.
- Razviti fleksibilnost i otpornost u razmišljanju i ponašanju.
- Postaviti i prilagoditi ciljeve dok se prilagođavaju uslovima koji se razvijaju.
- Istražiti uticaj prilagodljivosti na društvenu odgovornost i održivost.
- Procijeniti značaj dobrih djela i strateškog razmišljanja.
- Primijeniti vještine prilagodljivosti na scenarije iz stvarnog života i potencijalne poduzetničke aktivnosti.

Co-funded by
the European Union

Lekcija 1

Misli zeleno, misli veliko!

Ključne riječi:

fleksibilnost, strateško razmišljanje, društvena odgovornost, zeleno okruženje

Prilagoditi se znači biti u stanju da se „prilagodimo“ novoj situaciji, bez obzira na to imamo li prethodno iskustvo s njom ili nemamo. Ova sposobnost je svojstvena svakom živom biću, svi se moramo prilagoditi novim okolnostima, a čak je i neodovjivo od biologije. Prilagođavanje novom iskustvu, osobi, mjestu ili događaju je od velike važnosti za lični i profesionalni razvoj. Stoga su adaptivne aktivnosti alternativa za olakšavanje ovog procesa mladim studentima.

Svrha ovih aktivnosti je da podstaknu integraciju, interakciju i međuljudske odnose, gdje su učenici sposobni da vješto vide prilike unatoč preprekama. U dinamičnom profesionalnom okruženju, profesionalci koji se mogu prilagoditi i inovirati nalaze se u izrazitoj prednosti. Ohrabrujući svoje učenike da internalizuju ovaj način razmišljanja, osnažujete ih da ne samo da pozitivno doprinose životnoj sredini, već i da iskoriste prilagodljivost kao neprocjenjivu prednost za svoju buduću karijeru.

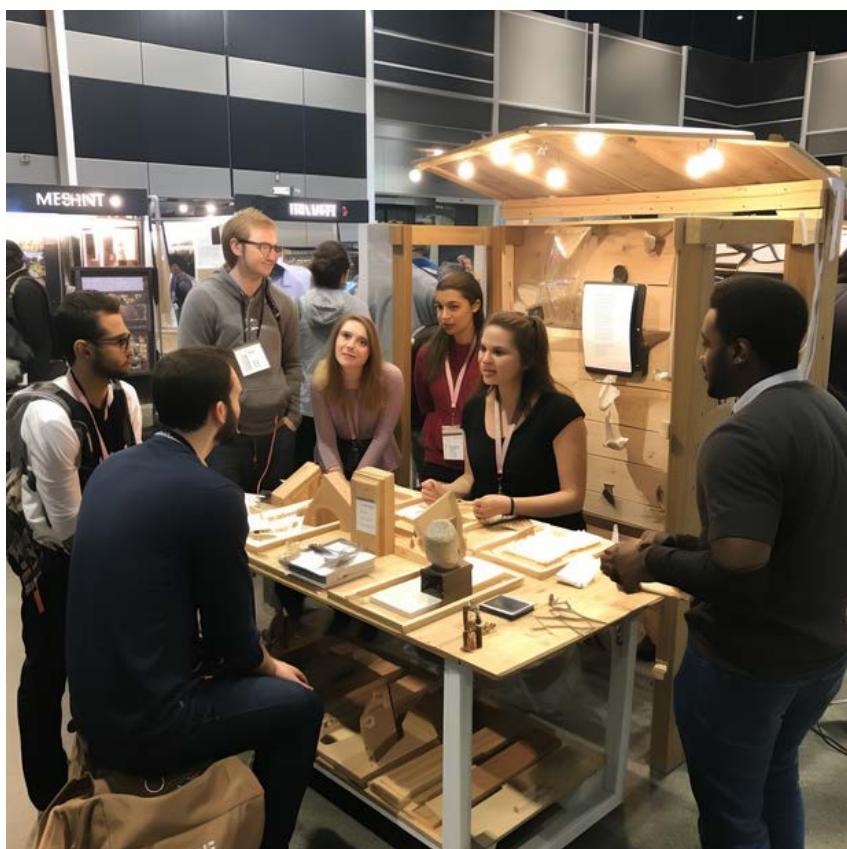
Ova lekcija potiče posvećenost zelenim akcijama, prilagođavanju okolišu, poduzetništvu i opcijama za karijeru kako bi se osmisnila i promovirala poruka održivijeg svijeta. Moguće je transformisati aspekte situacije u nove prilike za rast i razvoj. Možete ohrabriti svoje učenike da uzmu tu energiju i transformišu je u korisnu i pozitivnu struju, te tako usmjere svoje živote na putu ka sreći. U učionici, kao okruženje za učenje i fizički prostor, mora omogućiti i promovirati pravilnu razmjenu znanja.

Plan lekcije 1

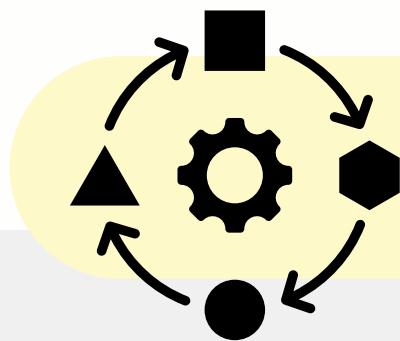
Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Uključiti aspekte preduzetništva i karijerne orientacije

Ova lekcija se sastoji od četiri vježbe. Prve dvije vježbe u lekciji 1 su povezane; možete primijeniti obje ili odabratи jednu od njih. U prvom dijelu vježbi 1 i 2 učenici individualno razmišljaju; oni tada iznose svoje ideje ili mišljenja pred svojim vršnjacima. Druge dvije vježbe se fokusiraju na recikliranje i održive prakse, ali općenito, sve vježbe preuzimaju ulogu koja može imati poduzetnički ili karijerni aspekt. Vježbe se mogu raditi u malim grupama ili odvajanjem učionice u dvije velike grupe, ovisno o veličini odjeljenja.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 1: Zamislite alternativni svijet

Potrebni materijali:

Markeri, olovke, štapići za ljepilo ili traka, makaze, papir u boji i slični materijali za mural.

Započnite lekciju tako što ćete pitati svoje učenike koja pozicija odražava njihov pogled na svijet i usvojiti ulogu koja odražava njihov pogled na svijet.

Korak po korak:

- Svaki učenik će predstaviti svoj dio, a kako se ostali članovi grupe postepeno pridružuju, formirat će se zajednički prijedlog.
- Potom će se otvoriti debata o tome šta je grupa predstavljala i šta su, po mišljenju svih, glavni problemi u našem svijetu. Grupa će biti zamoljena da smisli rješenja za promjenu ove situacije, razmišljajući o tome kako bi željeli da izgleda ovaj mogući svijet.
- Konačno, ohrabrite svoje učenike da naprave mural, pružajući im kreativne materijale za prikaz alternativne globalne situacije o tome kako bi "alternativni svijet" izgledao.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 2: Moj alternativni svijet

Potrebni materijali:

Olovke, table, list papira i pametni telefoni/kompjuteri.

Da bi započeli aktivnost, učenici se dijele u male grupe i 10 minuta će razmišljati o nekim pitanjima. Dajte svakoj grupi bijelu tablu ili prazan list papira.

Korak po korak:

- Zamolite učenike da razmotre sljedeća pitanja:
- Volio bih to u svom alternativnom svijetu.
- Obavezujem se da...
- Nakon što popune obje kolone, ohrabrite učenike da kreiraju audio-vizuelni sadržaj kako bi podijelili svoje ideje sa svojim prijateljima i zajednicom.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 3: Održiva gymkhana

Potrebni materijali:

Dizajnirana karta područja, reciklirani materijal i najmanje 4 kontejnera u boji.

Vježba "Održiva Gymkhana" podstiče razmišljanje o pitanjima životne sredine i uključuje poduzetničke aspekte koji podstiču inovativno razmišljanje i rješavanje problema. Ova vježba ima za cilj pokrenuti introspekciju u pogledu okoliša i kritičnog značaja održavanja ekološke ravnoteže i minimiziranja stvaranja otpada. "Održiva Gymkhana" omogućava učenicima da se kreativno bave pitanjima životne sredine koristeći poduzetnički način razmišljanja. Omogućuje im da pronađu održiva rješenja poput ekološki prihvatljivih proizvoda ili smanjenja otpada.

Korak po korak:

1. Bilo bi preporučljivo da lekciju započnete diskusijom o nemjerljivoj važnosti životne sredine i ljepoti planete koja izaziva strahopštovanje, koja je postavila temelje. Ovo postavlja teren za uvođenje poduzetničke dimenzije udubljivanjem u koncept ekologije i naglašavanjem poduzetničkog potencijala unutar upravljanja okolišem
2. Da biste probili led, predstavite svojim učenicima mapu područja koje ste dizajnirali za gimnastu i organizirajte timove. Ne zaboravite učenicima dati vremena da se upoznaju s tim i objasne pravila o recikliranju.
3. Zatim podijelite učenike u grupe i dajte im vremensko ograničenje od 15-20 minuta za prikupljanje materijala.
4. Na kraju, pozovite cijeli razred da razmisli o svakodnevnim radnjama koje možemo poduzeti u životu da bismo brinuli o planeti, kao što su savjeti o tome kako baciti, ponovno koristiti i reciklirati.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 4: Druga šansa - 5R

Potrebni materijali:

Reciklirani materijal, markeri, olovke, štapići za ljepilo ili trake, makaze, papir u boji i slični materijali.

Nastavljamo sa vježbom "Druga šansa, - 5R". Radit će se o stvaranju od otpada, a ne o stvaranju više, odnosno o davanju "drugog života" određenim proizvodima za koje su potrebne samo "male geste". Ova aktivnost predstavlja odličnu priliku da se učenici upoznaju sa svjetom mogućnosti profesionalnih usmjerenja usklađenih s održivim praksama i snalažljivošću. Baveći se ovom vježbom, učenici mogu steći uvid u polja kao što su dvanje druge svrhe nečemu što više ne koristimo, redizajn proizvoda i održivo poduzetništvo. Oni ne samo da će naučiti kako transformirati odbačene predmete u vrijednu imovinu, već će i otkriti potencijalne puteve karijere koji naglašavaju brigu o okolišu i inovacije.

Korak po korak:

- Ohrabrite svoje učenike da skupe različite proizvode iz kontejnera u koje su prethodno odložili svaki materijal u gymkhanu.
- Odatle će ukrasiti materijale i odlučiti u čemu će ih koristiti.
- Ohrabrite svoje učenike da podijele svoje kreacije s ljudima koje vole, dobrotvornim radnjama ili društvenim organizacijama.

Lekcija 1

Dodatni sadržaj

Na službenoj web-stranici Svjetskog fonda za prirodu (WWF) možete pronaći edukativni paket za nastavnike o održivoj budućnosti, kao alat koji će vam pomoći u radu i diskusiji u učionici. Uključuje planove lekcija, PowerPoint i dnevnik za razmišljanje učenika.

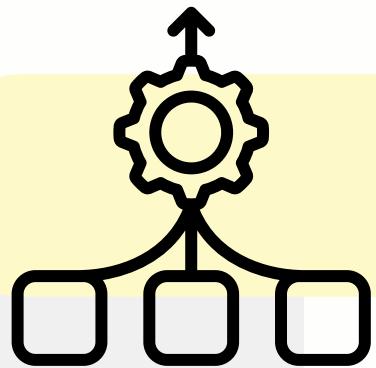
Nekoliko savjeta koje treba imati na umu:

- Cilj: Uvjerite se da je glavni cilj ovih adaptivnih aktivnosti upoznavanje sebe, razredne grupe i istraživanje razlika između svih i prostora. Tako će se svi osjećati ugodnije i eliminirati napetost koju to može stvoriti.
- Pristup aktivnostima: Obratite posebnu pažnju na činjenicu da sve aktivnosti treba da imaju za cilj da ukažu ili identifikuju pozitivne aspekte, bilo da se radi o grupi, učeniku ili okruženju. Zbog toga je potreban određeni nadzor kako bi se osiguralo da fokus ne postane negativan i da ne utiče ili uslovljava učinak učenika.
- Interakcija: Podržite interakciju između svih učenika kako biste osigurali da je ovo povratna informacija.
- Dinamičnost: osigurati da sve adaptivne aktivnosti budu dinamične, treba tražiti povratnu informaciju; a kao nastavnik dajete određene slobode učenicima kako redoslijed predavanja ne bi postao dosadan. Važno je da se to ne doživljava kao posao već kao rekreativna vježba kako bi sebi dozvolili da istražuju.

Uzmite u obzir grupu: ovo uključuje razmatranje starosti i zrelosti grupe za adaptivne aktivnosti. Pitajte ih o njihovim interesovanjima, uključite ih u aktivnosti ili pokušajte da ih čujete.

Lekcija 1

Osvrt na lekciju

Kako biste osigurali da vaši učenici asimiliraju znanje, bitno je da razvijete strategije za promoviranje učenja. Na kraju svake aktivnosti, ljubazno predlažemo da održite malu sesiju razmišljanja u kojoj vaši učenici iznose svoja mišljenja i ideje o aktivnostima učenja.

Za stvaranje novih ideja i znanja dovoljan je sažetak ili pisani izvještaj. To je također vrlo raznovrsna strategija koja se može progresivno koristiti.

Koraci koje možete preuzeti:

1. Pozovite svoje učenike da formiraju male krugove, sa ostalim kolegama iz razreda, otprilike 4 učenika, ili u malim grupama.
2. Da biste razbili led tokom ovih sesija, možete pitati svoje učenike koje su im ideje nastale nakon vježbe i kakvi su rezultati. Također ih možete pitati šta su naučili i u kojim situacijama mogu koristiti ove vještine u svom svakodnevnom životu.

Možete koristiti ova pitanja, koja su prikazana na kraju lekcije:

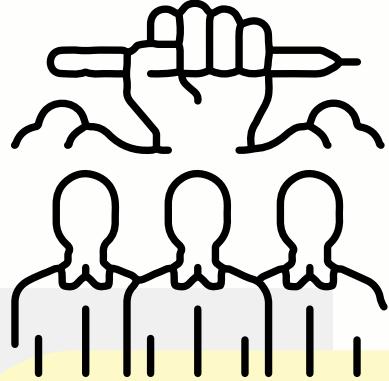
Koristite tri riječi da opišete stečeno znanje.

- Šta vas je u lekciji najviše iznenadilo i kako se sada osjećate?
- Koja je jedina tema o kojoj trebate naučiti više kako bi vam pomogla da živite punije?
- Šta možete naučiti iz svojih najvećih grešaka?

Imenujte stvari koje vas inspiriraju - knjige, uzori, web-stranice, citati, slike, priče itd.

Lekcija 2

Jedan za sve. Svi za jednog

Ključne riječi:

emocije, fleksibilnost,
empatija i timski rad

Ljudska bića su društvena. Moramo komunicirati i dijeliti kako bismo ostali živi i emocionalno uravnoteženi. Danas ljudi više ne komuniciraju kao nekada, a individualizam je sve više prihvaćen.

Timski rad je neophodan da biste se osjećali živim, da biste pomogli drugima, da bi vam drugi pomogli i da biste shvatili da svi osjećaju iste emocije u bilo kojem trenutku.

Predstavljene aktivnosti su osmišljene tako da uzmu u obzir potrebe adolescenata i njihova moguća interesovanja, kao što su muzika, društvene mreže, naprimjer.

Cilj ove lekcije je pomoći vašim učenicima da budu svjesni svojih osjećaja i potrebe da budu empatični, komunikativni i društveni kako bi došli do vlastite sreće i bili sposobni pronaći rješenja za sebe i druge ljudе.

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Sljedeća lekcija se sastoji od 3 vježbe koje se fokusiraju na emocije, empatiju i timski rad, kao i fleksibilnost, jer je bitno prepoznati svoje i tuđe emocije kako biste mogli upravljati njima i efikasno se prilagoditi svakoj situaciji koja se pojavi. . Ako nauče kako da prepoznaš ono što osjećaju i kako upravljaju svojim osjećajima, oni također uče da budu bolje odrasle osobe koje su u stanju odgovoriti zahtjevima odabrane karijere, nositi se s različitim promjenama na poslu i biti otporne u svom profesionalnom životu.

Prva vježba je usmjerenata na opće dobro i može se raditi u malim ili velikim grupama. Druga vježba je primjerena za parove, a posljednja za grupe od pet učenika.

Ova lekcija će omogućiti učenicima da steknu alate i zdrave načine za tumačenje teških situacija, rad u grupama i pronalaženje rješenja za različite konfliktne probleme. Ovi alati im omogućavaju da budu sretniji iako imaju loših trenutaka u životu. U ovoj cjelini prikazana je određena dinamika.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 1: Osjeti život!

Potreban materijal: karton, olovke i lepenke.

Uvedite aktivnost tako što ćete s učenicima podijeliti različite situacije zbog kojih su se osjećali tužno ili zabrinuto. Sa svima dijele svoja iskustva i objašnjavaju sve pozitivne činjenice ili rješenja koja pronađu.

Korak po korak:

- Učenici stoje u krugu oko razreda.
- U sredini kruga postavljena je kartonska kutija sa ispisanim situacijom i drvene kломpe.
- Učenici će naizmjence izlaziti u krug i dobrovoljno stavljati kломpe kako bi podijelili s ostatkom razreda kako bi se osjećali u toj situaciji.
- Podijelite razred u pet grupa od šest učenika.
- Razmislite o nekoliko načina da pronađete pozitivne činjenice ili rješenja kako bi se osoba osjećala sretnijom ili barem manje zabrinutom ili tužnom.
- Napišite ih na stikere.
- Ohrabrite učenike da podijele grupne ideje s ostalima i zalijepite ih oko početne ploče za poster.

Naprimjer: Učenici su oko kartona sa sljedećom rečenicom: „Morao sam održati prezentaciju na času historije i bio sam nervozan zbog javnog govora“. Različite grupe učenika moraju smisliti rečenicu i pokušati pronaći rješenja kako bi se ta imaginarna osoba osjećala bolje.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 2: Ti, moja podrška.

Potreban materijal: pametni telefoni

Uvedite aktivnost tako što ćete iznenaditi učenike. Zamolite svoje učenike da ostave anonimnu poruku podrške jedni drugima za svojim stolovima. To će motivirati i ohrabriti učenike prije nego što započnu aktivnost.

Korak po korak:

- Za ovu aktivnost svaki učenik će koristiti svoj pametni telefon u učionici.
- Pobrinite se da svako od njih pošalje tekstualnu poruku drugom vršnjaku, govoreći mu/joj nešto zbog čega se osjeća tužno ili zabrinuto.
- Drugi učenik treba da odgovori porukom podrške, izražavajući optimistične ideje kako bi pomogao drugom učeniku da riješi situaciju.

Naprimjer:

A: Hej, B! Nisam te vidio juče na C-ovoj zabavi.

B: Da! Nije fensi

O: Da li se osjećaš dobro?

B: Ne baš! Moji roditelji se razvode, a ja se osećam stvarno depresivno.

O: Znam! Moji roditelji su se razveli kada sam imala 9 godina i nije mi bilo lako da se naviknem na novu situaciju. Ali, malo pomalo, sve ide na bolje, a sada shvatam da je to bila najbolja opcija za zdravlje porodice.

Ne brinite, proći će i osjećat ćete se bolje!

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 3: Protresite svoje srce!

Potreban materijal: list, olovka, kompjuter, zvučnici (muzički plejer).
Započnite aktivnost tako što ćete pitati učenike da li slušaju muziku da se motivišu kada su sretni, da li plaču kada se osjećaju loše ili kada su zaljubljeni, naprimjer. Pobrinite se da podijele svoja mišljenja i iskustva.

Korak po korak:

- Napravite grupe od 5-6 učenika.
- Oni će čuti pjesme koje ste odabrali (jednu po jednu).
- Na komadu papira će sumirati emociju koju osjećaju u svakom slučaju.
- Nakon što grupe donesu svoje zaključke, dijele ih s ostatkom razreda.

Primjer: Grupa sluša pjesmu i oni moraju da kažu ostatku grupe kako se osjećaju u trenutku slušanja. Svaka osoba će moći imati drugačiju emociju.

Lekcija 2

Dodatni sadržaj

Na ovom linku možete pronaći i neke druge igre koje možete preporučiti učenicima ili posvetiti drugim sesijama u budućnosti:

<https://educationtothecore.com/2021/01/18-games-for-teaching-emotions-and-self-regulacija/>

Sa ovim genijalno možete saznati više o emocijama i osjećajima:

<https://view.genial.ly/5ec356f424b5f50d9a57a11a/presentation-feelings-and-emotions>

Na ovom linku možete saznati više o prednostima muzike:

<https://www.healthline.com/health/benefits-of-music#community-benefits>

Imajte na umu:

Cilj: Putem ovih aktivnosti upoznajemo grupu, njihove potrebe i interese.

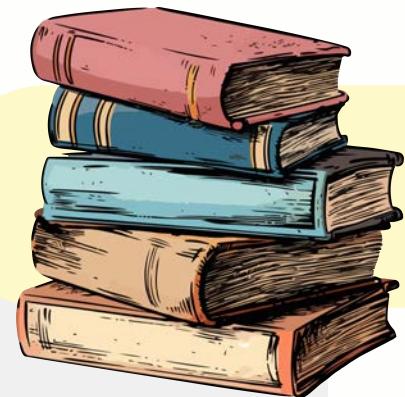
Pristup aktivnostima: Za izvođenje svih ovih aktivnosti potreban je nadzor jer učenici svoju pažnju moraju usmjeriti na pozitivne rezultate, kako mogu pomoći drugim ljudima i kako drugi mogu pomoći njima, te kako većinu problema koje imaju mogu riješiti i biti sretniji.

Interakcija: Pokušajte motivirati sve učenike da učestvuju. Njihova mišljenja i iskustva su od suštinskog značaja.

Dinamičnost: učinite aktivnosti dinamičnim koristeći primjere koje razumiju, muziku koju vole i dajući uobičajene situacije iz njihovog svakodnevnog života. Uzmite u obzir grupu: pitajte ih o njihovim interesovanjima, uključite ih u aktivnosti ili pokušajte da ih čujete.

Lekcija 2

Osvrt na lekciju

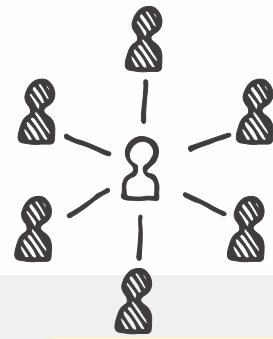
Da završite lekciju, ohrabrite svoje učenike da odgovore na sljedeća pitanja koja će im pomoći da samoevaluiraju, razmisle i provjere ono što su naučili izvodeći predložene aktivnosti.

Pitanja koja možete postaviti su:

1. Razumijem šta osećam
2. Razumijem šta drugi osjećaju
3. Mogu da podijelim ono što osjećam sa drugima
4. Mogu da saosjećam sa drugima
5. Mogu pronaći moguća rješenja za svoje probleme
6. Mogu pronaći moguća rješenja za probleme drugih ljudi
7. Mogu koristiti pozitivan dijalog sa samim sobom
8. Koristim pozitivan dijalog sa drugim ljudima
9. Mogu slušati sam sebe
10. Mogu raditi sa grupom

Nakon što odgovore na pitanja, mogu podijeliti svoje odgovore sa ostalim kolegama iz razreda kako bi zajedno razmislili i izveli zaključke.

Lekcija 3

Iskorištavanje prednosti društvenih mreža

Ključne riječi:

Društvena odgovornost,
solidarnost, strateško
razmišljanje, i empatija.

Sreća direktno zavisi od odgovornosti i kapaciteta koje imamo da djelujemo, odnosno od socijalne dimenzije ljudskog bića. Sreća je povezana s odgovornošću i sposobnošću za djelovanje.

Možemo potvrditi da je sreća u tome da znate kako uživati u malim stvarima, ali da biste to učinili, prvo ih morate identificirati, promovirati i pobrinuti se da postanu ugodne navike. Da, sreća je također navika i morate znati kako da usredsredite svoj um na ovdje i sada.

Najviši nivoi sreće se postiže kada obavljamo aktivnosti koje povezuju koncentraciju i pažnju u jednoj aktivnosti sa nivoima dobrobiti. Što je naš um raspršeniji, to ćemo biti nesretniji, i obrnuto.

Sretna osoba može biti osoba koja uživa, koja se smiješi, koja je ljubazna, koja se zabavlja, koja ne stvara sukobe i koja nikome ne šteti, između ostalog. Sreća dječaka i djevojčica je u rukama njihovih očeva i majki, nastavnika u školi i svih ljudi oko njih. To je zajednički napor da ga natjeramo da bude pozitivna odrasla osoba. U učionici možemo promovirati klimu koja donosi sreću kroz aktivnosti i dinamiku koja nam omogućava da stvorimo ugodno i ugodno okruženje za adolescente.

Ova lekcija potiče razmišljanje o društvenoj odgovornosti i pomaganju drugima na osnovu sposobnosti prilagođavanja i uspješnog suočavanja sa bilo kojom situacijom. Moguće je stvoriti situacije u cilju postizanja društvenog blagostanja i emocionalne sreće kada činimo opće dobro. Možete ohrabriti svoje učenike da provode iskustva koja teže dobrobiti cijele zajednice.

Plan lekcije 3

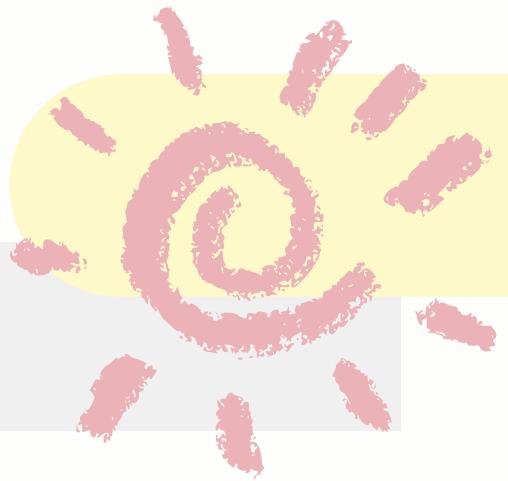
Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Ova lekcija se sastoji od 4 vježbe koje potiču na razmišljanje o društvenoj odgovornosti i pomaganju drugima na osnovu sposobnosti prilagođavanja da se uspješno nose sa bilo kojom situacijom. Ovo je vrlo neophodna sposobnost za timski rad i profesionalni učinak, nešto što će uveliko pomoći razvoju poduzetničke kompetencije.

Prve 3 aktivnosti su orijentisane ka činjenju općeg dobra; sve vježbe se mogu raditi u velikoj grupi osim druge aktivnosti koju ćemo organizirati u grupama od 10 učenika

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 1: Pomozite da se smiješite

Potreban materijal: olovka, olovka, markeri, papir i slova.

Započnite lekciju tako što ćete pitati svoje učenike da li imaju bolesnog člana porodice ili prijatelja u bolnici.

Korak po korak:

- Učenici će u grupama pisati pisma koja su upućena drugoj hospitaliziranoj djeci u nastojanju da dobiju odgovor.
- Kasnije ćemo potaknuti učenike da posjete tu djecu sa kojima su se dopisivali i podijele lična iskustva.
- Na kraju, potaknut ćemo grupu učenika da razmijene mišljenja o svojim iskustvima sa drugim ljudima.

Primjer: učestvovati u razigranoj radionici u razredu koja ima za cilj podijeliti emocionalne vještine i sposobnosti koje su implementirali u praksi tokom kontakta sa hospitaliziranom djecom (naučiti biti hrabri, ne plašiti se bolesti ili problema, biti strpljivi, naučiti čekati i biti smirenji), kako bi ih mogli primijeniti u svom ličnom i profesionalnom životu.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 2: Pospješite ekonomiju u vašem susjedstvu

Potreban materijal: olovka, olovka, markeri, papir, sapun, ponovo korišćene limenke.

Ova aktivnost počinje tako što se našoj grupi studenata koji rade u poduzetništvu predlaže aktivnost koja ima za cilj korištenje recikliranog materijala kako bi potaknuli ekonomiju svog susjedstva izradom vlastitih boca sapuna ponovnom upotrebom korištenih hidroalkoholnih gel boca.

Korak po korak:

- Kao prvi korak, oni će biti zaduženi za traženje kompanija koje se bave prodajom sapuna.
- Nakon toga, učenici će biti zaduženi da informišu porodice o vašem radu i sprovedu prodajnu kampanju za kolekciju.
- Na kraju, učenici će biti zaduženi za prikupljanje i isporuku pogodnosti odabranoj kompaniji u dobrotvorne svrhe.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 3: Učimo zajedno

Potreban materijal: olovka, olovka, markeri, papir, instrumenti, slike, računar i priče.

Uvod/zagrijavanje:

Mi ćemo i dalje pomagati drugima, a sada su na redu naši stariji;
Studentima predlažemo inicijativu kojom će obradovati starije.

Korak po korak:

- Prvo će učenici dobiti govor stručnjaka koji rade u domu za starije osobe.
- Potom ćemo otvoriti debatu o problemima koji okružuju starije u susjedstvu i na taj način ih osvijestiti o njihovim glavnim potrebama
- Sada će doći na red da posjete starački dom, gdje će imati priliku da se predstave i časkaju, s ciljem jačanja veza.
- Sljedeća sesija će se sastojati od pozivanja starijih osoba da posjete njihov centar, gdje će obaviti intervjuje i radionice koje je prethodno osmisnila radna grupa.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 4: Društvene mreže sa društvenom odgovornošću

Potreban materijal: list, olovka, računar i zvučnici.

Aktivnost će započeti istraživanjem reklamnih spotova, u kojem će grupa učenika morati analizirati korporativnu društvenu odgovornost kompanija.

Korak po korak:

1. Ohrabrite svoje učenike da istraže različite reklamne spotove koji će im koristiti.
2. Odatle će morati analizirati njihov sadržaj i analizirati korporativnu društvenu odgovornost kompanija.
3. Konačno, potaknut ćemo otvaranje debate sa cijelom grupom učenika u kojoj se mogu pitati kako se kompanije fokusiraju na pozitivan ili negativan utjecaj na društvo, okoliš i dobrobit svojih kupaca i zaposlenika.

Lekcija 3

Dodatni sadržaj

BONUS

Nakon završetka lekcije, predlažemo sljedeće linkove i ideje:

Podučavati učenike važnosti individualne društvene odgovornosti

Odnos altruističkog ponašanja, empatičnog osjećaja i društvene odgovornosti sa srećom

Mladi u akciji, ujedinjeni narodi

Cilj: Ove aktivnosti nam omogućavaju da razvijemo dimenziju društvene posvećenosti naših učenika, podstičući razmišljanje o društvenoj odgovornosti i pomažući drugima.

Pristup aktivnostima: Neophodno je da nastavnik nadgleda razvoj ovih aktivnosti i vodi grupu da promoviše ugodnu i prijatnu atmosferu koja omogućava stvaranje situacija u cilju postizanja društvenog blagostanja i emocionalne sreće.

Možete potaknuti svoje učenike da sprovode iskustva koja su usmjerenata na dobrobit cijele zajednice.

Interakcija: Pokušajte motivirati sve učenike da učestvuju. Njihova mišljenja i iskustva su od suštinskog značaja.

Lekcija 3

Dodatni sadržaj

BONUS

Dinamičnost: pokušajte da razvoj aktivnosti učinite dinamičnim, postavljajte im pitanja kako biste pobudili njihovu radoznalost za temu na kojoj će se raditi i ohrabrite učenike da sarađuju jedni s drugima i rade kao tim. Odredite vremenska ograničenja za svaki zadatak i, kada ih završite, neka naglas komentiraju probleme na koje su naišli i kako su ih uspjeli riješiti.

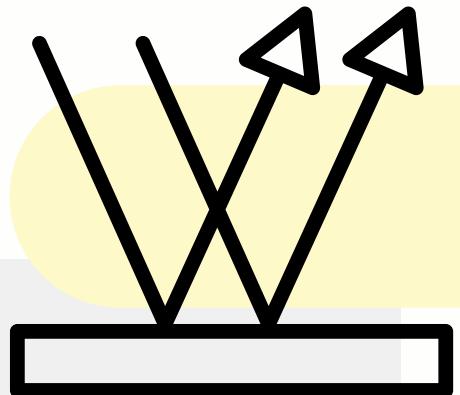
Ovaj sistem poboljšava ispunjavanje vježbi i zadataka, a također poboljšava individualne vještine rješavanja problema slušajući različite alternative drugih kolega iz razreda.

Imajte na umu grupu: Ove aktivnosti su pogodne za određene grupe u različitim okolnostima. Izbor odgovarajuće tehnike u svakom slučaju uglavnom zavisi od vođe grupe.

Da biste odabrali najprikladniju metodologiju za svaku aktivnost, morate uzeti u obzir sljedeće faktore: ciljeve koje treba postići, karakteristike članova grupe (dob, nivo obrazovanja, interesovanja, očekivanja, predispozicije, iskustva, itd.) kao i zrelost i iskustvo grupe.

Lekcija 3

Osvrt na lekciju

Na kraju lekcije, učenici mogu odgovoriti na sljedeća pitanja koja će im pomoći da samoevaluiraju, razmisle i provjere ono što su naučili izvodeći predložene aktivnosti.

- Kako se osjećate kada radite u grupi?
- Da li se osjećate bolje kada pomažete drugima?
- Mislite li da je činiti dobro društvena odgovornost?
- Kako svakodnevno doprinosite društvenom dobru? Jesu li vam se navike na društvenim mrežama uopće promijenile?
- Da li sam odgovorniji u korištenju društvenih mreža?
- Kako sam svojim odgovornim djelovanjem doprinio društvu?
- Koje sam dobrobiti dobio? Koje su koristi drugi stekli?
- Može li to što sam više društveno odgovorna pomoći mojoj i sreći drugih?

Provjera znanja modula:

https://docs.google.com/forms/d/1x4Ck0d8vATTuSNlN7jNXvICHG8AhR2EkQdCN1_1-G7A/edit

Modul 1 PRILAGODLJIVOST

Sažetak modula

Prilagodljivost je bitna vještina jer omogućava rješavanje problema i prevladavanje izazova. To podrazumijeva aktivno kretanje kroz promjenjive okolnosti, umjesto da im dozvolite da vas kontroliraju. To je sposobnost promjene akcije, smjera ili perspektive kako bi se prilagodili različitim uvjetima ili okruženjima. Drugim riječima, uključuje sposobnost procjene situacije koja se razvija iz više perspektiva, promjene mišljenja i gledišta i odabira najboljeg odgovora.

Ključno je da vi, kao nastavnici, uvedete nove alate za ažuriranje obrazovnog prostora prilagođavajući se okruženju u kojem se učenici kreću, bez obzira na stepen virtualizacije predmeta. Kao prilagodljive osobe, učenici mogu napredovati u svakoj situaciji, a nudeći različite načine učenja i razumijevanja gradiva, vi kao nastavnik možete osigurati da svi vaši učenici imaju jednaku priliku za uspjeh.

O autorima

Ángela, iz osoblja škole **Seneca**, Španija

Njegujemo raznolikost u obrazovanju i pokušavamo obrazovati ljudi u solidarne ljudi koji poštuju životnu sredinu sa velikim kapacitetom kritičkog promišljanja, timskim radom i otvorenosću ka inovacijama. To su naše osnovne vrijednosti. Radujemo se ukupnom uticaju na našu školu u različitim fazama našeg učešća u evropskim projektima.

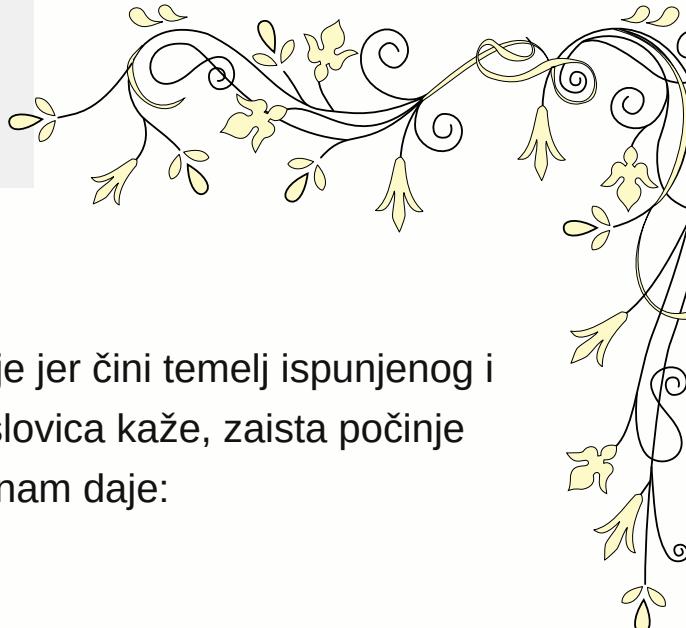
Modul 2

SAMOSVJESNOST

Vjerujemo da je izgradnja samosvijesti ključna za lični rast i razvoj, te smo uzbudjeni što možemo podijeliti ovo putovanje s vama i vašim učenicima. Dakle, da li ste spremni za ovu vožnju rolerkosterom s nama? Idemo!

Poziv na modul

Podrška i razumijevanje sreće je od najvažnije jer čini temelj ispunjenog i zaokruženog života. Sreća, kao što stara poslovica kaže, zaista počinje iznutra, i svima bi nam trebalo biti važno, jer nam daje:

- Temelj blagostanja
- Otpornost
- Poboljšano mentalno zdravlje
- Više pozitivnih odnosa
- Bolje rezultate i produktivnost
- Kreativnost.
- Lični rast
- Altruizam
- Životni vijek
- Bolji kvalitet života

Konačno, ono je što životu daje smisao i svrhu. Obogaćuje naše iskustvo i pomaže nam da uživamo u putovanju umjesto da se samo fokusiramo na odredište. Podrška i razumijevanje sreće je ključno jer čini srž našeg blagostanja, ličnog rasta i naše sposobnosti da pozitivno doprinosimo svijetu. To nije samo krajnji, već i osnovni aspekt vođenja cilja ispunjenog života. A samosvijest je kompas koji nam pomaže da se krećemo putem do sreće. Omogućava nam da razumijemo sebe na dubljem nivou, donosimo odluke koje služe našoj dobrobiti i održavamo pozitivan i ispunjen život.

Co-funded by
the European Union

Project: 2021-1-BG01-KA220-SCH-000031568

Ishodi učenja

Do kraja ovog modula učenici bi trebali biti u stanju:

- razumjeti šta su vrijednosti i moći imenovati ključne vrijednosti koje ih trenutno vode.
- prepoznaju različite nivoe onoga ko su i koje sve uloge igraju u životu.
- prepozнат će svoj "ikigai", u čemu uživaju i u čemu su zaista dobri, šta mogu dati svijetu i od čega mogu zaraditi novac ili život.
- kako biti i ostati u trenutku i kako se povezati sa sadašnjošću i ne razmišljati o prošlosti ili budućnosti - sve što imamo je ovaj trenutak.

Co-funded by
the European Union

Lekcija 1

Oguli luk

Ključne riječi:

Vrijednosti, unutrašnja i vanjska samosvijest

Samosvijest je ključna za nečiji lični i profesionalni razvoj. To uključuje razumijevanje naših misli, emocija i ponašanja, kao i toga kako nas drugi doživljavaju. Samosvijest može pomoći svakome da izgradi jače odnose s drugima, efikasnije komunicira i donosi ispravne odluke.

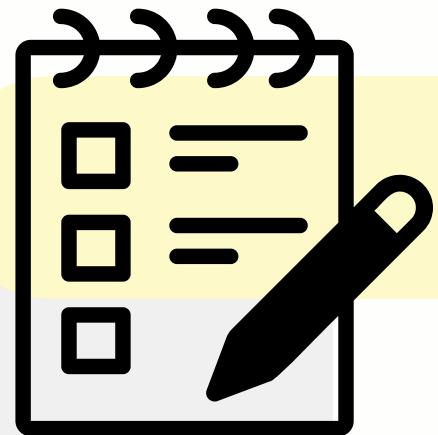
Postoje dvije vrste samosvijesti: unutrašnja i eksterna. Unutrašnja samosvijest uključuje razumijevanje naših vrijednosti, strasti, težnji i reakcija. Povezuje se sa većim zadovoljstvom radom i odnosom, ličnom i društvenom kontrolom i srećom. Eksterna samosvijest znači razumijevanje toga kako nas drugi vide u pogledu istih faktora. Povezan je sa empatijom i vještinama shvatanja perspektive i posebno je važan za efikasno liderstvo.

Samosvijest je proces cjeloživotnog učenja, a ovo je ulazna tačka za vaše učenike.

Razumijevanje nečijih vrijednosti je ključno za učenike jer je kompas u životnim izborima i odlukama. Kada su učenici usklađeni sa svojim vrijednostima, vjerojatnije je da će donijeti odluke koje su u skladu s njihovim pravim ja, što će dovesti do dubljeg osjećaja autentičnosti i zadovoljstva. Ovo usklađivanje podstiče veći osjećaj svrhe i značenja, koji su bitne komponente sreće i zadovoljstva. Štaviše, poznavanje nečijih vrijednosti može djelovati kao tampon protiv društvenih pritisaka i očekivanja, omogućavajući učenicima da slijede puteve koji ih istinski ispunjavaju. Konačno, ova samosvijest osnažuje učenike da vode živote koji su ispunjeniji i u skladu sa svojim autentičnim ja, što značajno doprinosi njihovoj sveukupnoj sreći i zadovoljstvu.

Plan lekcije 1

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

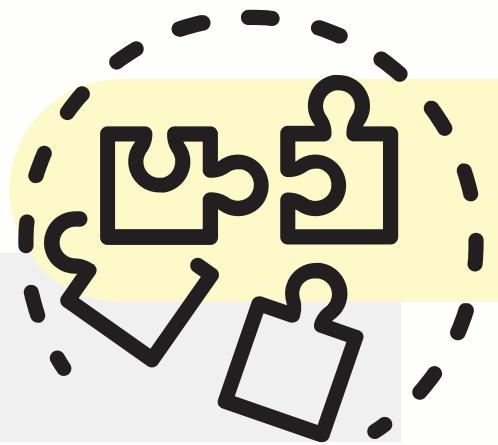
Postoje dva dijela aktivnosti u ovoj lekciji; možete učiniti oboje ili izabrati jedno. U prvom dijelu svake aktivnosti učenici rade individualno; u diskusiji mogu raditi u parovima ili kao cijela grupa.

Započnite lekciju pitajući svoje učenike šta misle da je pokretačka snaga akcija, odluka, misli, emocija i ponašanja u njihovim životima. Zatim ih pitajte mogu li definirati koje su to vrijednosti. Nakon kratke rasprave, počnite s prvom vježbom i nastavite s drugom aktivnošću.

Na kraju, objasnite koncept identiteta i unutrašnje/eksterne svijesti i razmislite o obje aktivnosti sa učenicima.
Aktivnost Osnovne vrijednosti je pogodna za mlađe i starije učenike, aktivnost Ko sam ja je pogodnija za starije učenike.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Naziv aktivnosti: Osnovne vrijednosti

Materijali: Izrezane vrijednosti za svakog učenika

Korak po korak:

- Dajte učenicima tabletu isječenih vrijednosti na malim papirima i uputite svoje učenike da stave prvih 7 vrijednosti iz gomile na sto/pod ispred njih.
- Zatim uzimaju preostale vrijednosti iz gomile jednu po jednu i mijenjaju vrijednosti ispred sebe s onima u hrpi ako smatraju da su kritičnije. Ako ne, mogu ga skloniti.
- Vježba se završava kada prođu kroz cijelu gomilu vrijednosti i imaju svojih 7 bitnih vrijednosti ispred sebe.
- Kasnije možete zamoliti svoje učenike da odaberu najvažniju od 7 osnovnih vrijednosti, ili neki mogu predstaviti svoje osnovne vrijednosti. Najvažnije pitanje je zašto su im te vrijednosti toliko vitalne.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Naziv aktivnosti: Ko si ti?

Materijali: papiri, olovke i bojice

Korak po korak:

- Ova druga aktivnost također počinje individualno. Zamolite učenike da razmisle o sebi i zapišu na komad papira kako bi sebe opisali u deset riječi.
- Zatim podijelite učenike u parove i zamolite ih da svaki od njih pita drugog, a vi ćete naizmjenično 20-30 puta postavljati jedno drugom jednostavno pitanje: "Ko si ti?" i nastavite da pitate sve dok drugi ima odgovore i zapišite sve odgovore svom partneru. Zatim mijenjaju stranu.
- Cilj aktivnosti je da učenici prepoznaju koliko uloga imaju, koliko uloga imaju svaki dan i da iza svih ovih uloga ipak postoji nešto što vrijedi otkriti.

Lekcija 1

Osvrt na lekciju

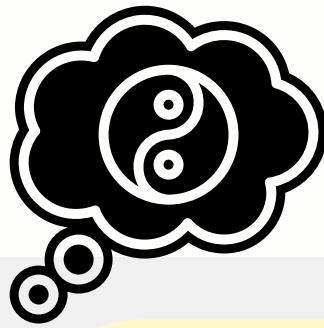
Nakon svake aktivnosti predlažemo malu sesiju razmišljanja na kojoj će učenici podijeliti svoja mišljenja i ideje o učenju iz aktivnosti. Pozovite učenike u krug sa ostalim vršnjacima ili u male grupe. Tokom ovih sesija, pitajte studente koji su bili “a-ha momenti” koje su imali nakon vježbe i koji su rezultati. Također ih možete pitati šta su naučili i gdje mogu koristiti ove vještine u svom svakodnevnom životu.

Možete koristiti ova pitanja:

- Jeste li otkrili važne vrijednosti u svom životu? Kakav je za vas bio proces pronalaženja vrijednosti?
- Šta ste koristili kao determinante ili stubove svog identiteta?
- Jeste li se ikada susreli sa bilo kakvim stereotipom ili diskriminacijom zbog nekog dijela vašeg identiteta? Koji? Šta mislite o onima koji se prema nekome ponašaju nedolično zbog neke njegove osobine?
- Koje dijelove svog identiteta najviše volite?

Ohrabrite učenike da podijele svoje misli i ideje s razredom i omogućite diskusiju koja omogućava razmjenu više perspektiva i ideja.

Lekcija 2

Pronađi svoj ikigai

Ključne riječi:

Ikigai, svrha, lične snage i područja za poboljšanja

Jeste li ikada čuli za ikigai? Japan je rangiran na drugom mjestu u svijetu po očekivanom životnom vijeku, pri čemu se očekuje da će žene živjeti 88,09 godina, a muškarci 81,91 godinu. Iako je istina da dijeta igra ulogu, mnogi Japanci vjeruju da ikigai ima mnogo veze s njihovom dugovječnošću i sretnim životom. Dakle, želimo da bilo ko živi dug i srećan život.

Ikigai je japanska filozofija koja vam pomaže da pronađete svoju pravu životnu svrhu, svoj „razlog postojanja. 'Iki' na japanskom znači 'život', a 'gai' opisuje vrijednost. Vaš ikigai je životna svrha ili blaženstvo. To je ono što donosi radost i inspiriše svakoga da ustane iz kreveta svaki dan.

Ikigai može pomoći svakome:

- Dizajnirajte idealan radni stil života.
- Stvorite jake društvene veze.
- Stvorite zdravu ravnotežu između posla i života.
- Ostvarite svoje snove.

Poznavanje vašeg ikigaija ključno je za sreću jer povezuje vaše strasti, talente i svrhu u životu, pružajući jasan osjećaj usmjerenja i ispunjenja. Vodi vas prema aktivnostima i svrhama koje su u skladu s vašim najdubljim željama, što u konačnici vodi do sadržajnijeg i smislenijeg postojanja.

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Ova lekcija počinje individualnim radom učenika i nastavlja se u parovima i završava grupnom diskusijom na kraju.

Napravite poster ikigaija ili ga nacrtajte na tabli ili samo pokažite učenicima sliku. Ispričajte im priču o japanskom načinu života dugog i zdravog života. Recite svojim učenicima da ne želite ništa manje za njih i ljubazno ih pozovite da rade svoj ikigai.

Kasnije ih pozovite u parove, tako da će učenici dati jedni drugima prve povratne informacije o tome kako se vide.

Na kraju, pozovite ih u grupni krug i imajte zajedničku refleksiju i objasnite kako ikigai može pomoći vašim učenicima u budućem razvoju.

Vjerujemo da ćete moći vidjeti da li su vaši učenici spremni za Ikigai aktivnost. Možda je pogodnije za starije učenike.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Naziv aktivnosti: Pronađite svoj ikigai

Materijali: Poster sa ikigai i glavnim pitanjima, papiri za učenike, olovke i bojice

Korak po korak:

- Ova aktivnost počinje pojedinačno. Zamolite učenike da razmisle o sebi i odgovore na pitanja za svaki dio ikigaija na komadu papira.
- Šta voliš. Vaš ikigai bi trebalo da bude nešto u čemu uživate da radite... (radite to iznova i iznova i kada to radite, nikada vam nije dosadno i zaboravljate na sve oko sebe...).
- U čemu ste dobri. Još jedna stvar koja vam može pomoći da se približite pronalaženju svog ikigaija je da shvatite u čemu ste, ili želite da budete, dobri... (koje vještine imate, šta radite bolje od drugih, šta vam se ljudi obraćaju, u čemu ste dobri i želite da budete još bolji...).
- Za šta možete biti plaćeni ili nagrađeni... (za koji rad ste do sada bili plaćeni, za ono što biste željeli da budete plaćeni, za šta biste mogli biti plaćeni, šta biste radili da niste radili/imali posao...).
- Šta svijetu treba... (šta možete učiniti da usrećite ljudе oko sebe, šta je potrebno vašoj lokalnoj zajednici, koje izazove oko sebe možete riješiti, kakve promjene možete donijeti ljudima oko sebe...).
- Zatim podijelite učenike u parove i zamolite ih da jedni drugima predstave svoj ikigai i dodaju neka zapažanja drugih o sebi.

Lekcija 2

Dodatni sadržaj

BKnjiga: Ikigai, japanska tajna dugog i sretnog života
(engleski jezik)

Lekcija 2

Osvrt na lekciju

Nakon svake aktivnosti predlažemo malu sesiju razmišljanja na kojoj će učenici podijeliti svoja mišljenja i ideje o učenju iz aktivnosti. Pozovite učenike u krug sa ostalim vršnjacima ili u male grupe. Tokom ovih sesija, pitajte učenike koji su bili "a-ha momenti" koje su imali nakon vježbe i koji su rezultati. Također ih možete pitati šta su naučili i gdje mogu koristiti ove vještine u svom svakodnevnom životu.

Možete koristiti ova pitanja:

- Šta mislite da su vaše lične prednosti?
- Koje su oblasti za poboljšanje?
- Kako je za vas prošao proces otkrivanja ikigaija?
- Postoje li neki novi ishodi koje niste očekivali?
- Mislite li da ste već pronašli svoj ikigai? Možete raditi ikigai iznova i iznova. Nikad nije gotovo :).

Ohrabrite učenike da podijele svoje misli i ideje s razredom i omogućite diskusiju koja omogućava razmjenu više perspektiva i ideja.

Lekcija 3

Stay
Present

Ostani u sadašnjem trenutku

Ključne riječi:

sadašnji trenutak, meditacija,
smirenost, disanje

Zašto mislite da je važno znati kako ostati ili se vratiti u sadašnji trenutak?

Kada vježbamo prisutnost, gradimo dobre navike za naše buduće blagostanje. Također je utvrđeno da svijest o sadašnjem trenutku s vremenom smanjuje stres i nagle promjene u našem raspoloženju jer imamo više kontrole nad svojim mislima.

Fokusiranje na sada nam omogućava da primijetimo osjećaje poput brige, straha, anksioznosti i neizvjesnosti i transformišemo ih tako da svaki trenutak vidimo kao novo iskustvo. Sadašnjost je kontinuirani dolazak novih početaka – ovdje imamo moć da oslobodimo ono što nam ne služi i da se „preporodimo“ u bilo kojem trenutku. U svakom novom trenutku možemo utjeloviti sve što poželimo. Prošlost i budućnost su koncepti o kojima možemo razmišljati, ali ih zapravo ne možemo doživjeti. Za nas ljudi, sve što imamo je sadašnjost - i to je sve što nam je zaista potrebno.

Najsretniji smo u sadašnjem trenutku.

Sadašnjost je naše prirodno stanje postojanja. Ovdje nismo vezani za prošlost ili stvari za koje bismo željeli da su ispale drugačije. ne opterećujemo se nepotrebnim strepnjama oko budućnosti. Kada smo istinski prisutni, možemo dočekati nepoznato. Sretni smo što smo živi, znajući da je svaki novi trenutak dar. Tečemo strujom života, kakva god iznenađenja da nam dođu. Neprekidni dolazak sadašnjeg nam omogućava da se ponovo centriramo, djelujući s mjesta autentičnosti i suošćanja, a ne reaktivnosti i otpora.

Kada brinemo o prošlosti i budućnosti, ogradićemo se od sadašnjosti.

Plan lekcije 3

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Pripremite miran, meditativni čas. Uključite muziku za meditaciju, možda neku mirisnu svijeću.

Ova lekcija počinje individualnim crtežima učenika i završava se grupnom diskusijom na kraju.

Na početku uradite neke vježbe disanja kako biste se doveli u sadašnji trenutak, a zatim si dajte vremena i prostora da napravite fraktalni crtež.

Na kraju ih pozovite u grupni krug i zajedničku refleksiju i objasnite kako ova aktivnost može pomoći vašim učenicima u budućem razvoju. Ova aktivnost je pogodna za bilo koju starosnu grupu.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv aktivnosti: Fraktalno crtanje

Materijali: veći papiri, olovke, bojice

Korak po korak:

- Danas ćemo crtati i iskoristiti ovo vrijeme da naučimo kako biti u trenutku. Kreativnost je u svima nama u različitim oblicima i verzijama. Nacrtat ćemo naš fraktalni portret.
- Fraktalne slike se prave zatvorenih očiju u samo jednoj liniji bez prekida između. Svaka slika treba da ima stanicu na mestu gde se završava (može biti tačka ili klupa linija). Uzmite papir i olovku ili bojicu, duboko udahnite, odvojite malo vremena, zatvorite oči i pravite autoportrete samo jednom kontinuiranom linijom. Ovo će biti naš portret iz vaše intuicije. Nakon završetka uzet ćete bojice u različitim bojama i obojiti portret. Svako od vas može pronaći različite oblike (poput srca, životinja, itd.) na svom portretu. Svako treba da razmisli o tome šta mu ovi simboli pokušavaju reći i pokazati. Šta se dešava u njima?
- Ovo je dobra aktivnost za početak dana. Svaki dan ujutro prije početka dana i pogledajte kako se osjećate. Okrugli oblici predstavljaju smireno stanje duha, oštari oblici nam pokazuju da smo napeti i da se nešto u nama dešava. Treba li neko pitati šta?
- Ne zaboravite - uvijek zatvorenih očiju i u jednom redu.

Lekcija 3

Dodatni sadržaj

Video: Kako - Opustite se uz crtanje fraktala

Lekcija 3

Osvrt na lekciju

Nakon svake aktivnosti predlažemo malu sesiju razmišljanja na kojoj će učenici podijeliti svoja mišljenja i ideje o učenju iz aktivnosti. Pozovite učenike u krug sa ostalim vršnjacima ili u male grupe. Tokom ovih sesija, pitajte studente koji su bili “a-ha momenti” nakon vježbe i koji su rezultati. Također ih možete pitati šta su naučili i gdje mogu koristiti ove vještine u svom svakodnevnom životu.

Možete koristiti ova pitanja:

- Kako se osjećate nakon što ste to uradili i pogledali?
- Jeste li uspjeli ostati u ovom trenutku? Biti prisutan?
- Ako ste pronašli neke oblike na slici, šta mislite da vam govore?
- Šta je sadašnji trenutak?
- Zašto mislite da je važno biti u stanju ostati u sadašnjem trenutku?

Ohrabrite učenike da podijele svoje misli i ideje s razredom i omogućite diskusiju koja omogućava razmjenu više perspektiva i ideja.

Provjera znanja modula:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdBrRGa5lUOS137AJYXbVQ5rTg7rk3hBbZOD9x_SQsCsEQ2EQ/viewform

Modul 2: SAMOSVIJEST

Sažetak modula

Samosvijest je bitan aspekt obrazovanja i ličnog razvoja. To uključuje razumijevanje samog sebe, identifikaciju snaga i područja za poboljšanje, te poznavanje svoje svrhe i načina na koji ga drugi vide.

Metode i vježbe predstavljene u ovom modulu pružaju uvid u različite aktivnosti koje se mogu koristiti za promicanje samosvijesti kod učenika. Važno je posvetiti dovoljno vremena za istraživanje ovih pitanja i tema i razmišljanje o sprovedenim aktivnostima. Pružajući priliku učenicima da duboko razmišljaju o ovim važnim aspektima svog života, nastavnici im mogu pomoći da se razviju u samopouzdanije, kreativnije i učinkovitije osobe.

O autorima

Rada Drnovšek, MSc

Rada ima više od 16 godina iskustva u oblasti mladih, gdje je prošla sve faze, od učesnice do koordinatorice i menadžera projekta. Njena vizija je da inspiriše ljude svih uzrasta za sopstveni razvoj i samim tim učini svijet boljim i održivim mjestom.

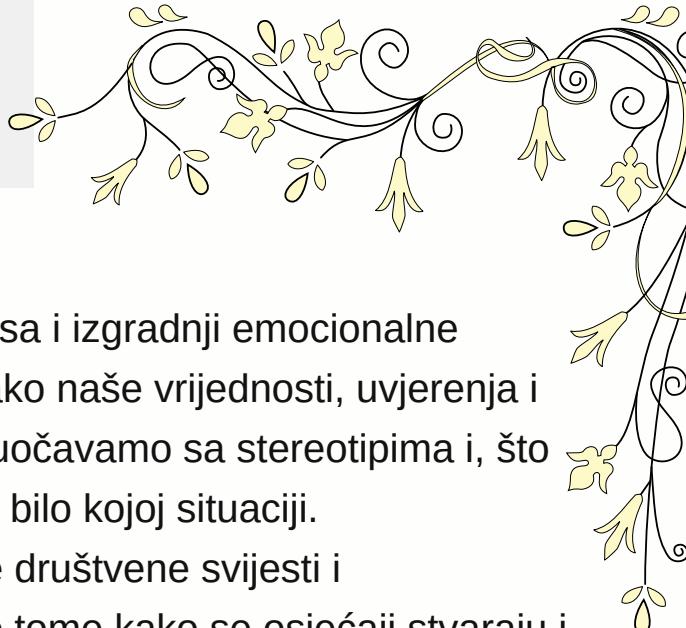
Modul 3

DRUŠTVENA SVIJEST

Nadamo se da ovaj program pruža vrijedne vještine koje će vam pomoći da razvijete svoju društvenu svijest i pozitivno utječete na one oko vas.

Poziv na modul

Dobrodošli u modul društvene svijesti.

Naš cilj je pomoći u poticanju pozitivnih odnosa i izgradnji emocionalne inteligencije kod mladih ljudi. Istražit ćemo kako naše vrijednosti, uvjerenja i stavovi utječu na naše ponašanje, kako se suočavamo sa stereotipima i, što je najvažnije, kako donijeti pametne odluke u bilo kojoj situaciji.

U ovom modulu naučit ćete osnovne principe društvene svijesti i emocionalne pismenosti. Razgovarat ćemo o tome kako se osjećaji stvaraju i zašto ih je važno prepoznati da bi se njima efikasno upravljalo. Također ćete istražiti dobra djela koja mogu dovesti do značajnih promjena za pojedince i društvo. Osim toga, fokusirat ćemo se na razvoj vaših vještina zapažanja kako biste mogli primijetiti čak i najsuptilnije promjene u sebi ili drugima.

Modul se sastoji od tri lekcije koje su pažljivo osmišljene s aktivnostima i zadacima specifičnim za kontekst kako bi vam pomogli da shvatite ove teme. U lekciji 1 razgovaraćemo o tome šta su emocije, šta uzrokuje njihovo pojavljivanje, zašto ih je bitno prepoznati i kako se njima može efikasno upravljati. U drugoj lekciji ćemo ispitati dobra djela iz različitih perspektiva i istražiti njihove implikacije na naše živote i društvo. Konačno, u lekciji 3, fokusirat ćemo se na razvijanje veština posmatranja uvođenjem tehnika koje nam omogućavaju da obratimo veliku pažnju na svoje ponašanje i onih oko nas.

Izradili smo detaljan plan za tri lekcije koji se nalaze od uvoda u temu, vježbi u vezi sa temom i konsolidacije znanja kroz kratku provjeru usvojenog. Ovi elementi su dodatno podržani teorijskim osnovnim informacijama za dodatno proširenje znanja.

Co-funded by
the European Union

Ishodi učenja

Do kraja ovog modula učenici bi trebali biti u stanju:

- Razumjeti emocionalnu pismenost
- Shvatiti temelje društvene svijesti
- Primijeniti znanje u scenarijima iz stvarnog svijeta
- Shvatite ulogu i uticaj dobrih djela
- Razviti sposobnosti posmatranja
- Kritički razmišljati o ishodima učenja
- Primijeniti društvenu svijest u različitim kontekstima
- Učvrstiti i primijenite znanje

Co-funded by
the European Union

Lekcija 1

Razumijevanje snage emocionalne pismenosti

Ključne riječi:

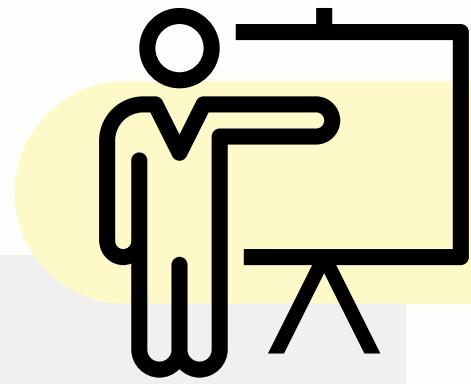
Emocionalna pismenost,
prepoznavanje osjećaja,
upravljanje emocijama

Emocionalna pismenost je prepoznavanje, razumijevanje i efikasno upravljanje emocijama. To uključuje prepoznavanje vlastitih osjećaja, razumijevanje onoga što ih uzrokuje i konstruktivno njihovo izražavanje. Emocionalna pismenost se takođe sastoji od sposobnosti prepoznavanja emocija drugih i saosećajnog reagovanja na ta osećanja.

Razvijanje emocionalne pismenosti je od suštinskog značaja jer pomaže pojedincima da bolje upravljaju svojim mislima i ponašanjem i izgrade bolje odnose s drugima. Također, osposobljava pojedince vještinama da se efikasnije nose sa teškim situacijama.

Bez emocionalne pismenosti, pojedinci mogu imati poteškoća u razumijevanju i upravljanju svojim emocijama, što dovodi do nezdravih strategija suočavanja kao što su izbjegavanje ili potiskivanje osjećaja ili agresivno ponašanje prema drugima. Međutim, uz odgovarajuće vještine, prepoznavanje i upravljanje emocijama može pomoći ljudima da postanu emocionalno otporniji i bolje pripremljeni za životne izazove.

Plan lekcije 1

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Lekciju o emocionalnoj pismenosti možemo početi uvodnom vježbom ili ledolomac kako bismo naveli učenike da razmišljaju i razgovaraju o emocijama. Ovo bi moglo biti poput igre šarada u kojoj svaki učenik mora odglimiti osjećaj ili emociju. Stvaranje atmosfere koja potiče otvorenu komunikaciju i aktivno učešće je od vitalnog značaja kako bi se učenici osjećali ugodno razgovarajući o svojim osjećajima.

Nakon početne aktivnosti zagrijavanja, uveli bismo pojam emocionalne pismenosti. Zanimljiv način da to učinite je davanje primjera kako koristimo emocionalnu pismenost u svakodnevnom životu - naprimjer, kada razgovaramo s prijateljima i porodicom, kada se suočavamo s teškim situacijama, u rješavanju sukoba itd. Emocionalnu pismenost također objasnili jednostavnim jezikom i primjere s kojima se učenici mogu poistovijetiti.

Zatim, treba pokazati učenicima zašto je razvijanje vještina emocionalne pismenosti ključno. Razgovorajte o tome kako nam pomaže da efikasnije upravljamo svojim mislima i ponašanjem, bolje razumijemo druge i gradimo bolje odnose s ljudima oko nas. Objasnite kako nam dobre vještine emocionalne pismenosti pomažu da se nosimo s teškim situacijama i zdravo se nosimo sa stresom.

Na kraju, uvedite neke aktivnosti ili vježbe koje će vam pomoći da pokažete važnost razvoja praktičnih vještina emocionalne pismenosti. One mogu uključivati aktivnosti igranja uloga u kojima se učenici dijele u parove i vježbaju razgovor o svojim osjećajima ili razmišljanje o njima; pisanje zadataka kao što je vođenje dnevnika; kreiranje vizualnih umjetničkih projekata vezanih za emocije; i diskusione grupe. Pobrinite se da aktivnosti budu zabavne, ali svrshishodne, tako da učenici razumiju kako prakticirati emocionalnu pismenost u svakodnevnom životu.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Vježba 1: Emocionalna pismenost

Materijali: radni list, markeri, papir i interaktivna tabla.

Cilj: Razumjeti kako emocionalna pismenost može pomoći u poboljšanju odnosa, upravljanju emocijama i povećati sposobnost suočavanja s teškim situacijama.

Instrukcije:

- Podijelite grupu u manje grupe ili parove i zamolite ih da popune radni list koji se bavi osnovama emocionalne pismenosti. Ovaj radni list treba da sadrži pitanja kao što su "Šta su emocije?", "Kako one utiču na naše živote?", "Šta je emocionalna pismenost?" itd. Dajte svakoj grupi/paru vremena da razgovaraju o svojim odgovorima i zajedničko razumiju.
- Zamolite svaku grupu/par da podijele svoje tačke diskusije na interaktivnoj tabli. Omogućite diskusiju o ovim temama i ohrabrite učesnike da navedu primjere iz vlastitih iskustava ili priče ljudi koje poznaju a imali su poteškoća da efikasno upravljaju svojim emocijama zbog nedostatka emocionalne pismenosti.
- Predstavite praktične strategije za razvoj emocionalne pismenosti, kao što je prepoznavanje osjećaja. Razumijevanje uzroka tih osjećanja i konstruktivno ih izraziti. Također, prepoznavanje i saosećajno reagovanje na emocije drugih. Objasnite kako ove strategije mogu pomoći pojedincima da bolje upravljaju svojim mislima i ponašanjima kako bi izgradili bolje odnose s drugima i efikasnije se nosili s teškim situacijama.
- Pružiti učenicima vrijedne resurse za dalje istraživanje (knjige o emocionalnoj inteligenciji ili web-stranice o regulaciji emocija). Potaknite učenike da razmisle o tome kako mogu početi primjenjivati ove strategije u svakodnevnom životu kako bi vremenom povećali nivo emocionalne inteligencije.
-

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Vježba 2: Krug vršnjačke empatije

Potrebni materijali:

Stolice raspoređene ukrug.

Cilj:

Vježbati empatično slušanje i izražavanje, naglašavajući važnost emocionalne pismenosti u izgradnji razumijevanja i podrške unutar grupa vršnjaka.

Instrukcije:

Neka učesnici sjednu u krug, osiguravajući da svi mogu vidjeti jedni druge. Uvedite koncept empatičnog slušanja: posvećivanje pune pažnje govorniku i pokušaj da se razumiju njegove emocije bez da se odmah ponude rješenja. Jedan učesnik će početi tako što će podijeliti lično iskustvo ili izazov sa kojim se nedavno suočio, fokusirajući se na svoja osjećanja tokom te situacije.

Kada završe, osoba s njihove desne strane će parafrasirati ono što je čula, posebno fokusirajući se na prenijete emocije, prije nego što podijeli svoju priču. Nastavite ovaj obrazac dok svi ne budu imali priliku govoriti i slušati. Završite grupnim razmišljanjem o iskustvu, raspravljujući o tome kako je emocionalna pismenost imala ulogu u njihovom razumijevanju i odgovorima.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Vježba 3: Brainstorm Board zajednice

Potrebni materijali:

Lepljive bilješke, olovke, velika tabla ili prostor na zidu.

Cilj:

Razumjeti ulogu društvene svijesti u identifikaciji potreba zajednice i razmišljanju o načinima saradnje i pozitivnih promjena.

Instrukcije:

Postavite ploču ili zidni prostor na centralnu lokaciju. Podijelite ga u dva odjeljka: "Potrebe zajednice" i "Rješenja". Dajte svakom učesniku hrpu ljepljivih bilješki i olovku. Zamolite učesnike da razmisle o hitnim potrebama ili izazovima u njihovoj zajednici. Trebalo bi da napišu jednu potrebu po samoljepljivoj bilješki i da je stave u odjeljak "Potrebe zajednice".

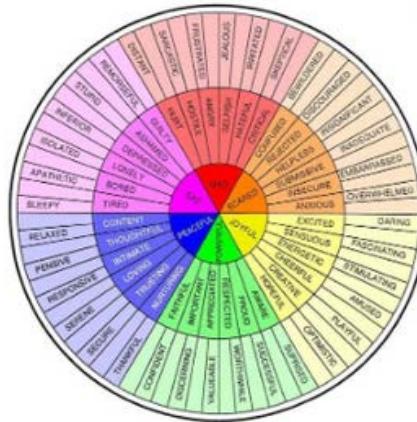
Nakon što svi objave svoje potrebe, kratko o njima diskutirajte kao grupa. Zatim će sudionici razmišljati o potencijalnim rješenjima ili načinima saradnje sa lokalnim organizacijama kako bi se odgovorilo na ove potrebe. Trebali bi ih napisati na ljepljivim bilješkama i staviti ih u odjeljak "Rješenja", idealno uparujući ih sa specifičnim potrebama.

Razgovarajte o predloženim rješenjima kao grupa, fokusirajući se na to kako emocionalna pismenost i društvena svijest mogu pomoći u njihovoj djelotvornoj implementaciji. Ohrabrite učesnike da nakon vježbe poduzmu korake kako bi neka od ovih rješenja pretočili u djelotvorne projekte ili saradnje.

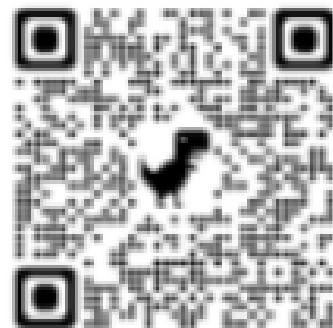
Obje vježbe njeguju okruženje dijeljenja, empatije i proaktivnog rješavanja problema, temeljeći principe društvene svijesti i emocionalne pismenosti u kontekstu stvarnog života bez potrebe za radnim listovima.

Lekcija 1

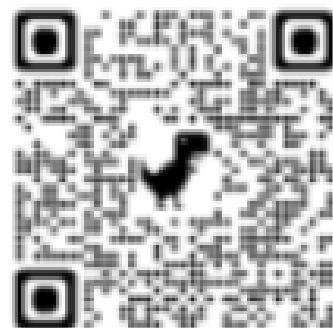
Dodatni sadržaj

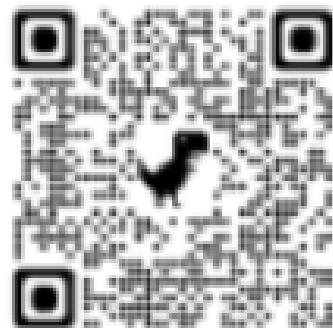
Video: Emocionalna pismenost

Video: Reflektivno pisanje

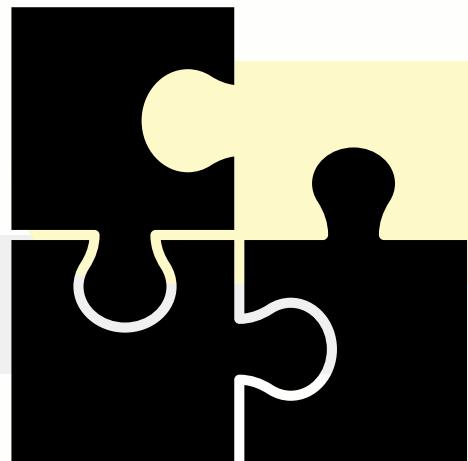
Video: Identificiranje i opisivanje emocija

<https://dbtselfhelp.com/dbt-skills-list/emotion-regulation/identifying-describing-emotions/>

Lekcija 1

Osvrt na lekciju

Pitanja koja vode do razmišljanja:

- Koje su neke od prednosti emocionalne pismenosti?
- Koje strategije možemo koristiti da efikasno upravljamo svojim emocijama?
- Kako saosećajno prepoznajemo i reagujemo na osjećanja drugih?

Predložene igre/aktivnosti:

1. Emocionalno ogledalo igra

Cilj: Poboljšati prepoznavanje neverbalnih emocionalnih znakova.

Upute: U parovima, jedna osoba pokazuje emociju koristeći izraze lica i govor tijela. Drugi ga oponaša. Zamijenite uloge nakon nekoliko okreta.

2. Lanac priča o emocijama

Cilj: Razviti emocionalnu pismenost kroz pripovijedanje.

Upute: Sjednite u krug. Jedna osoba započinje priču naglašavajući emociju (npr. "Jane se osjećala izuzetno anksiozno"). Sljedeći to dodaje, integrirajući još jednu emociju. Nastavite dok svi ne daju svoj doprinos.

3. Emocionalni pictionary

Cilj: Vizualizirati i prepoznati različite emocije.

Upute: Koristeći tablu i markere, jedan učesnik crta emociju bez upotrebe riječi ili simbola. Drugi prepostavljaju emociju koja se prikazuje. Promijenite crtača nakon svake runde.

Lekcija 2

Dobra djela i strateško razmišljanje

Ključne riječi:

dobra djela, ljubaznost, razmišljanje

Dobra djela se često smatraju neophodnim za poboljšanje sebe i naše zajednice. Iako neki mogu smatrati dobra djela velikim gestovima, mala svakodnevna djela ljubaznosti mogu biti jednako utjecajna na poboljšanje naših života i života onih oko nas. Ova lekcija će istražiti primjenu strateškog razmišljanja kako bismo identificirali i djelotvorno implementirali dobra djela u našim životima.

Počet ćemo ispitivanjem osnova strateškog razmišljanja, uključujući bitne komponente kao što su fleksibilnost, kreativnost, analiza i donošenje odluka. Razgovarat ćemo o tome kako nam ove vještine mogu pomoći da identificiramo prilike za pozitivne promjene u našem ličnom ili profesionalnom životu. Zatim ćemo razgovarati o tome kako kreirati efikasne planove za implementaciju dobrih djela u svoj život. Ovdje je cilj naučiti kako izraditi strategije koje maksimiziraju potencijalni utjecaj vaših inicijativa za dobra djela.

Zatim ćemo istražiti primjere dobrih djela iz stvarnih situacija kako biste bolje razumjeli šta znači biti aktivan učesnik u stvaranju pozitivnih promjena u društvu. Konačno, imat ćete priliku da razmislite o svojim iskustvima sa ovom lekcijom do sada i razmislite o načinima da nastavite koristiti strateško razmišljanje za dobra djela u budućnosti.

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

U ovoj lekciji ćemo istražiti koncept dobrih djela i njihove implikacije na naše živote i društvo. Istražit ćemo dobra djela iz različitih perspektiva, uključujući religiju, kulturu i svakodnevni život.

Razgovarat ćemo o tome kako ove različite perspektive mogu oblikovati naše razumijevanje dobrog djela i kako ono može dovesti do značajnih promjena. Nakon toga, dublje ćemo ući u empatiju, njenu važnost u razvijanju društvene svijesti i kako nam može pomoći da postanemo suosjećajniji.

Vježbat ćemo vještine zapažanja kako biste mogli prepoznati i najsuptilnije promjene u sebi ili drugima. Naš cilj ove lekcije je da vas opremimo sa alatima i razumijevanjem neophodnim da utječete na svoju zajednicu kroz značajna djela ljubaznosti.

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Naziv vježbe 1: Dnevnik utjecaja refleksije

Potreban materijal: dnevnik ili sveska, olovka ili olovka.

Cilj: Promovirati individualno razmišljanje o ličnim postupcima i njihovom uticaju na različitim skalama: sebi, porodici i prijateljima, zajednici i globalno.

Instrukcije:

- Uputite svakog učenika da podijeli svoj dnevnik u četiri odjeljka: "Ja", "Porodica i prijatelji", "Zajednica" i "Globalno".
- Uputite ih da pišu dnevne ili nedjeljne zapise koji odražavaju svoje postupke ili namjere koje utiču na ove sfere. Naprimjer, pod "Ja", učenik može primijetiti da je posvetio sat vremena samousavršavanju.
- Svakog mjeseca ohrabrite učenike da čitaju svoj dnevnik, uočavajući obrasce ili područja za rast.
- Opciono, stvorite siguran prostor za učenike da podijele svoja razmišljanja, osiguravajući da je učešće dobrovoljno kako bi se zadovoljili oni koji više vole da svoje misli drže privatnim.

Savjeti:

Ova aktivnost ima za cilj da potakne introspekciju i lični rast, tako da nema ispravnog ili pogrešnog odgovora.

Za one koji se osjećaju ugodno, dijeljenje može pružiti dodatne perspektive i uvide.

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Naziv vježbe 2: Multimedijalni projekat dobrih djela

Potreban materijal: kompjuteri ili tableti, pristup internetu.

Cilj: Razumjeti principe strateškog razmišljanja i kreativno ih primijeniti na dobra djela, koristeći različite multimedijalne resurse.

Instrukcije:

Započnite uvođenjem principa strateškog razmišljanja. Umjesto grupne diskusije, usmjerite učenike na online resurse: videozapise, članke i infografike koje mogu istraživati vlastitim tempom.

Zamolite učenike pojedinačno da odaberu metodu prezentacije (npr. kratki video, blog post ili infografiku) kako bi predložili ideju za dobro djelo.

Prijedlog bi trebao strateški analizirati kako bi se dobro djelo izvršilo, uključujući potencijalne prepreke i rješenja.

Dajte učenicima dovoljno vremena da rade na svojim projektima. Oni mogu birati da li će sarađivati ili raditi samostalno.

Kada završite, upriličite "Sajam dobrih djela" gdje studenti mogu prikazati i razgovarati o svojim projektima. Ovo služi i onima koji napreduju u grupnim okruženjima i onima koji preferiraju samostalno istraživanje.

Savjeti:

Ohrabrite učenike da razmišljaju izvan okvira, ne samo u svojoj ideji za dobro djelo, već i u načinu na koji je prezentiraju.

Diferencirana procjena bi mogla biti korisna: omogućite učenicima da samoprocjenjuju, vršnjačku recenziju ili razgovaraju jedan na jedan s nastavnikom. Ovo nudi različite mehanizme povratnih informacija koji odgovaraju različitim stilovima učenja.

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Naziv vježbe 3: Proširenje empatije

Potrebni materijali:

Olovka i papir, tabla ili druga površina za pisanje.

Ova vježba podstiče učesnike da izađu iz svoje zone udobnosti i steknu perspektivu o perspektivi drugih kroz namjerne razgovore, razmišljanja i kulturne razmjene. Sa fokusom na društvenu svijest, ova vježba ima za cilj povećanje razumijevanja društvenih pitanja, njegovanje suosjećanja i promoviranje koncepta dobrih djela.

Cilj: Naučiti učenike principima strateškog razmišljanja kako bi mogli prepoznati prilike za dobra djela u svom životu.

Instrukcije:

Korak 1: Započnite tako što ćete svaki učenik napisati listu potencijalnih dobrih djela (npr. pravljenje obroka za nekoga kome je potrebno ili donacija u dobrotvorne svrhe). Ohrabrite ih da razmišljaju izvan okvira i razmotre kakvu bi pozitivnu promjenu mogli napraviti u svojim životima ili u životima drugih.

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Korak 2: Nakon što svi kreiraju svoju listu, neka je podijele s razredom. Zamolite učenike da istaknu sve ideje koje bi bile posebno upečatljive i objasne zašto. Ovo će pomoći učenicima da shvate kako primijeniti strateško razmišljanje kada razmišljaju o tome koja dobra djela da slijede.

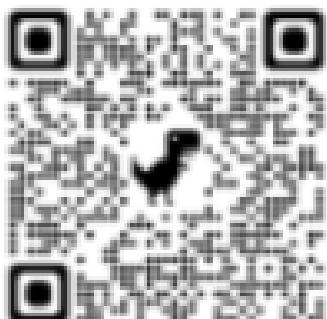
Korak 3: Razgovarajte o tome kako razviti plan za implementaciju ovih dobrih djela. Razgovarajte o određivanju prioriteta zadataka i postavljanju ostvarivih ciljeva, ali i dovoljno izazovnih da se izgurate iz zone udobnosti. Objasnite različite tehnike koje se mogu koristiti, kao što su kreiranje kontrolnih lista, delegiranje zadataka, raščlanjivanje velikih projekata na manje korake, itd.

Korak 4: Ohrabrite učenike da budu kreativni i da razmotre ideje o tome kako da efikasnoj izvrše svoje izabrano dobro delo. Razgovarajte o načinima, velikim ili malim, na koje mogu koristiti svoje vještine ili pristupiti resursima dostupnim unutar zajednice ako je potrebno.

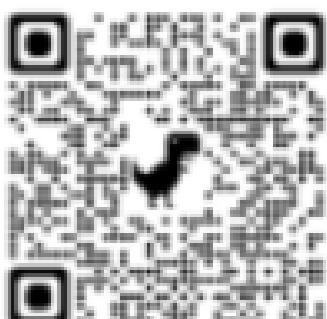
Korak 5: Konačno, razgovarajte o različitim metodama za praćenje napretka tokom izvršenja planova—naprimjer, postavljanje rokova ili vođenje dnevnika uspjeha i izazova na koje ste naišli tokom cijelog putovanja.

Lekcija 2

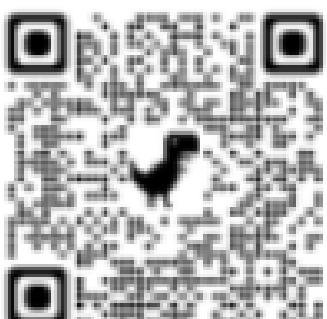
Dodatni sadržaj

Video:: Važnost empatije

Video: Inspirisanje pozitivne promjene

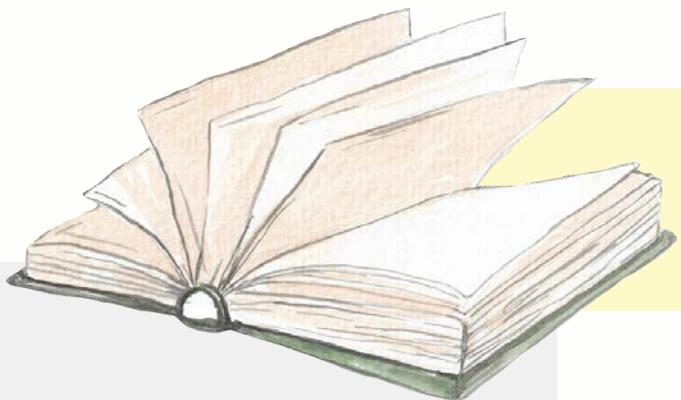
Video: Etika i empatija

<https://empathyinthecontextofphilosophy.com/2015/06/13/empathy-is-less-of-a-rumor-and-more-of-an-expanded-reality-in-the-community-today-empathy-resistance-narrative-recovery-the-book-is-live-ships-and-is-available/>

<https://www.nytimes.com/guides/year-of-living-better/how-to-be-more-empathetic>

Lekcija 2

Osvrt na lekciju

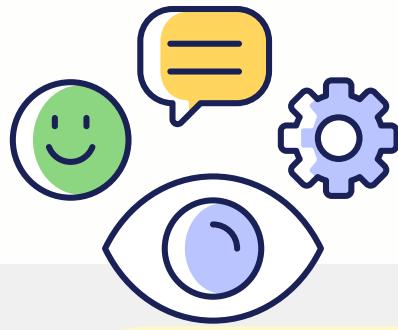
Reflektivni sažetak: Strateško razmišljanje i dobra djela su od suštinskog značaja za poboljšanje naših života i zajednica. Razvijanjem fleksibilnosti, kreativnosti, analize i vještina donošenja odluka, možemo identificirati mogućnosti za pozitivne promjene u našim životima. Tada možemo kreirati efikasne planove da te ideje pretvorimo u stvarnost.

Kako bi pomogli učenicima da učvrste svoje znanje o ovoj temi, mogu odgovoriti na refleksivna pitanja kao što su:

„Šta ste naučili istražujući kako nam strateško razmišljanje pomaže da napravimo pozitivne promjene?“ ili „Kako biste mogli primijeniti koncepte strateškog razmišljanja na svoj lični ili profesionalni život?“

Angažovane aktivnosti koje zahtijevaju od učenika da kritički razmišljaju o vlastitim idejama i vrijednostima mogu se koristiti za dalju konsolidaciju materijala o temi. Naprimjer, zamoliti ih da osmisle plan za provedbu dobrog djela u svojoj zajednici ili razmišljaju o rješenjima hipotetičkog problema koristeći tehnike strateškog razmišljanja su sjajni načini da praktikuju ono što su naučili u ovoj lekciji.

Lekcija 3

Razvijanje sposobnosti posmatranja

Ključne riječi:

Percepcija, pažnja, fokus, svijest

Ova lekcija je osmišljena da pomogne učenicima da razviju svoje vještine zapažanja i percepciju vlastitog ponašanja i onih oko sebe. Razumijevanje nečijeg okruženja i dinamike drugih ljudi počinje s obraćanjem pažnje na ono što se događa i sposobnošću preciznog tumačenja nijansi društvenih interakcija. Ovo uključuje nekoliko procesa, kao što su koncentracija, fokus i prikupljanje znanja iz više izvora.

Vještine posmatranja zahtijevaju povećan nivo svijesti i pažnje na detalje. To uključuje prepoznavanje govora tijela, čak i suptilnih signala poput kontakta očima ili njegovog nedostatka, izraza lica i tona glasa. Prepoznavanje znakova koje drugi možda izražavaju može dati bolje razumijevanje kako se neko osjeća u bilo kojoj situaciji. Još jedan bitan dio razvoja vještina zapažanja je aktivno slušanje onoga što je neko rekao kako bi se dobila potpuna slika ili razumio razgovor u potpunosti.

Konačno, povećanje sposobnosti zapažanja može pomoći u donošenju boljih odluka u vezi s nečijim ponašanjem i dubljem razumijevanju želja i potreba onih oko nas. U ovoj lekciji ćemo istražiti tehnike za razvoj ovih vrsta vještina.

Plan lekcije 3

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Počet ćemo uvođenjem koncepta društvene svijesti i njenog značaja u našim životima. Razgovarat ćemo o tome kako nam može pomoći da razvijemo bolje odnose i smislenije interakcije s drugima.

Nakon ove diskusije, fokusirat ćemo se na razvijanje vještina zapažanja kako bismo bolje razumjeli sebe i one oko nas.

Razgovarat ćemo o tome kako prepoznati i zabilježiti suptilne detalje koji mogu dovesti do poboljšane komunikacije i empatije.

Na kraju ćemo istražiti tehnike koje će nam pomoći da posvetimo ozbiljnu pažnju svom okruženju i uočimo znakove koji bi mogli otkriti važne informacije o drugima.

Kroz ovu vježbu učenici mogu poboljšati svoju sposobnost tumačenja društvenih signala i postati društveno svjesniji. Ovaj uvod pruža čvrstu osnovu za ostatak plana lekcije i daje učesnicima važne informacije koje su im potrebne da bi im pomogli da izgrade svoje razumijevanje društvene svijesti.

Za energizer/ledolomac ćemo igrati igru pod nazivom "Šarade društvene svijestii". U ovoj igri, svi će biti podijeljeni u grupe od tri ili četiri osobe i dobiti karticu s radnjom ili fazom koja se odnosi na društvenu svijest. Igrači moraju odglumiti radnju ili fazu bez upotrebe riječi. Ostali igrači u svojoj grupi moraju pogoditi šta igrač pokušava prikazati. Ova aktivnost promoviše timski rad i potiče kreativne načine razmišljanja, kao i pruža zabavan način da učesnici počnu razgovarati o društvenoj svijesti!

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 1: Angažman u zajednici

Potrebni materijali: Reciklirani materijali, alati za izradu, blokovi.

Cilj: Razumjeti važnost uključivanja zajednice i održivosti.

Instrukcije:

- Podijelite učenike u male grupe i svakoj dodijelite društveni cilj (npr. pomoć ekonomski ugroženim grupama, zaštita okoliša).
- Zamolite svaku grupu da osmisli i dizajnira proizvod koristeći reciklirane materijale koji se mogu prodati ili donirati za podršku njihovom cilju.
- Dozvolite učenicima da izrade ove proizvode. Ponudite pomoć učenicima sa funkcionalnom raznolikošću ili posebnim potrebama za učenjem.
- Organizirajte događaj zajednice ili "tržnicu solidarnosti" na kojoj se ovi proizvodi mogu prikazati i prodati/donirati. Prikupljena sredstva mogu biti usmjerena relevantnim dobrotvornim organizacijama ili projektima zajednice.
- Završite sesijom razmišljanja: Razgovarajte o uticaju njihovih akcija na zajednicu, okolinu i njihov lični rast.

Savjeti:

Dajte prioritet inicijativama koje vode učenici. Njihova interesovanja i iskustva mogu usmjeravati smjer njihovih projekata.

Promovirajte događaj u školi i lokalnoj zajednici kako biste povećali učinak.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 2: Analiza društvenih znakova iz stvarnog života

Potreban materijal: Razni videozapisi sa međuljudskim interakcijama, projektor, rokovnik.

Cilj: Unaprijediti vještine zapažanja analizom situacija iz stvarnog života i identificiranjem društvenih znakova.

Instrukcije:

Pustite niz kratkih videa koji prikazuju međuljudske interakcije iz stvarnog života. Ovi klipovi bi se trebali razlikovati u kontekstu: od ležernih razgovora do formalnijih postavki.

Nakon svakog snimka, zamolite učenike da zabilježe društvene znakove koje su primijetili.

Podijelite učenike u grupe i neka diskutuju o svojim zapažanjima.

Kao grupa, identificirajte najčešće zabilježene znakove i šta bi oni mogli značiti u tim specifičnim kontekstima.

Istaknite sve znakove ili scenarije koji se mogu razlikovati na osnovu kulturnih ili regionalnih razlika.

Završite kratkim pregledom, raspravljajući o praktičnim implikacijama razumijevanja ovih znakova u svakodnevnom životu.

Savjeti:

Uključite videe koji uključuju ljude iz različitih etničkih, kulturnih i socio-ekonomskih pozadina kako biste osigurali raznoliku perspektivu.

Da biste pružili usluge učenicima sa funkcionalnom raznolikošću ili posebnim potrebama za učenjem, razmislite o pružanju pismenih transkriptata ili alternativnih materijala za analizu.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 3: Štafetna utrka sa recikliranim materijalom

Potrebni materijali: Reciklirani predmeti (papir, plastične boce, limenke, itd.), tri označene kante za svaku grupu (papir, plastika, metal), tajmer i naljepnice ili male nagrade.

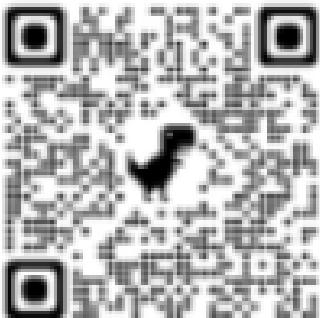
Cilj: Obrazovati učenike o reciklaži na zabavan i privlačan način, uz naglašavanje važnosti održivosti i društveno korisnog rada.

Instrukcije:

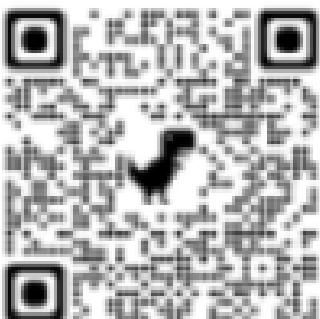
- Podijelite učenike u timove od 4 ili 5 osoba.
- Postavite početnu liniju i postavite tri označene kante (za papir, plastiku i metal) na priličnoj udaljenosti od linije.
- Osigurajte svakom timu jednaku mješavinu predmeta koji se mogu reciklirati, koje moraju razvrstati u ispravne kante.
- Kada trka počne, prvi član svakog tima juri do kanti, ispravno sortira jednu stavku, zatim juri nazad i označava sljedećeg člana tima.
- Utrka se nastavlja sve dok se sve stavke ne sortiraju ispravno ili za određeno vrijeme.
- Pobjeđuje ekipa koja u najkraćem vremenu sortira najviše predmeta!
- Završite aktivnost kratkom diskusijom o važnosti recikliranja za zajednicu i planetu. Pitajte učenike kako su se osjećali tokom igre i šta su naučili.
- Nagradite učesnike naljepnicama ili malim nagradama u znak zahvalnosti za njihov angažman na ekološkoj održivosti.

Lekcija 3

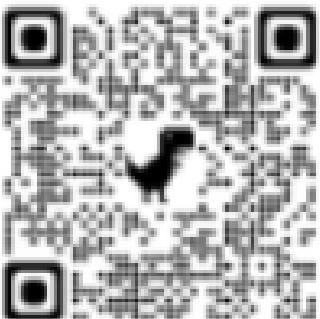
Dodatni sadržaj

Video:Reflektivno slušanje

Video:Šta su društveni znakovi

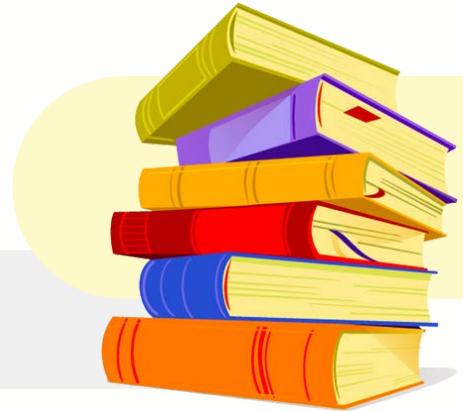

Video: Povećanje analitičkih sposobnosti

<https://www.topuniversities.com/blog/how-improve-your-analytical-skills>

Lekcija 3

Osvrt na lekciju

Završna lekcija u ovom modulu je osmišljena da pomogne učenicima da učvrste svoje znanje o društvenoj svijesti razvijanjem vještina zapažanja. Nakon uvođenja teorija i konteksta u vezi sa temom, važno je pružiti učenicima priliku da razmisle o onome što su naučili.

Da bi to učinili, nastavnici mogu postaviti refleksivna pitanja kao što su "Kako je razumijevanje društvene svijesti utjecalo na vašu perspektivu?" ili "Koje promjene možete učiniti u svom ponašanju da biste bili društveno svjesniji?" Osim toga, igre i aktivnosti koje podstiču posmatranje i diskusiju o tome kako ljudi međusobno komuniciraju mogu dodatno razviti učenikovo razumijevanje predmeta.

Naprimjer, razred bi mogao igrati igru u kojoj glume različite situacije i razgovaraju o tome kako bi interakcije mogle proći drugačije da su učesnici bili društveno svjesniji.

Na kraju lekcije od suštinskog je značaja davanje sažetka ili rekapitulacije onoga o čemu se raspravljalo kroz modul. Ovo bi moglo uključivati raspravu o tome kako razvijanje vještina društvene svijesti može poboljšati odnose, komunikaciju, rješavanje sukoba i druga područja života.

Konačno, pružite učenicima izazov koji ih ohrabruje da svoje znanje primjenjuju u scenarijima iz stvarnog svijeta. Naprimjer, zamolite ih da iskoriste svoje novostečene vještine kako bi promatrali svoje vršnjake i komentirali područja u kojima su pokazali solidnu društvenu svijest ili predložili gdje se mogu poboljšati.

Provjera znanja modula:

Modul 3: DRUŠTVENA SVIJEST

Sažetak modula

Ovaj modul pruža dubinski uvid u društvenu svijest. Podijeljen je na tri lekcije koje se fokusiraju na uvođenje koncepta društvene svijesti i njenog značaja, pružanje vježbi za uvježbavanje i jačanje razumijevanja, te razvijanje vještina zapažanja podučavanjem tehnika koje pomažu u obraćanju pažnje na naše ponašanje i ponašanja drugih.

Kroz ovaj modul, cilj nam je da opremimo učenike vrijednim vještinama kako bismo im pomogli da razviju svoju društvenu svijest i pozitivno doprinesu svojim zajednicama.

O autorima

dr. Muamer Tinjak, Bosna i Hercegovina

- Doktor obrazovnih nauka,
- Stručnjak za obrazovni menadžment,
- Trener i fasilitator,
- Mentor za pisanje projekata,
- Evaluator.

Modul 4

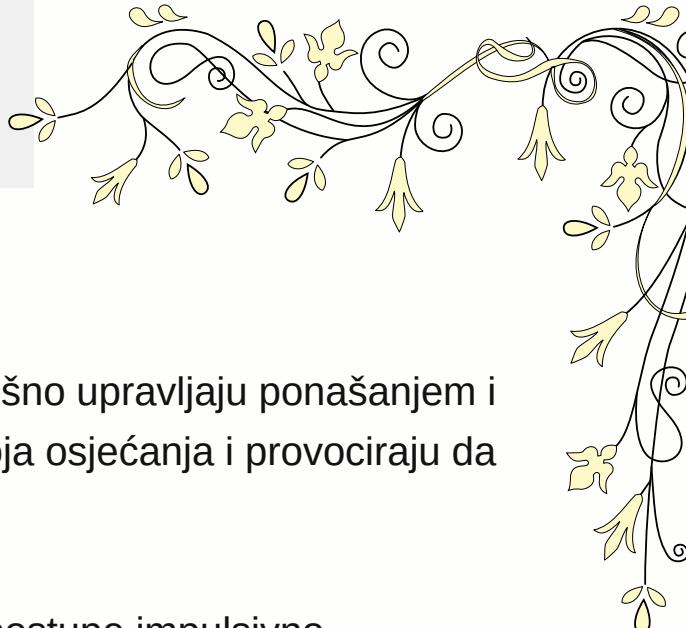
EMOCIONALNA SAMOKONTROLA I

POZITIVNI ISHODI

Vjerujemo da će zajedničko istraživanje narednih jedinica omogućiti vašim učenicima da otkriju nove stvari koje će im pomoći da bolje funkcioniraju sa sobom i drugima. To će također podržati njihovu unutrašnju moć da ostvare planove i snove. Uostalom, „Put od hiljadu milja počinje jednim korakom.“

Poziv na modul

Poštovani nastavnici,

Cilj ovog modula je da podrži mlade da uspješno upravljaju ponašanjem i emocijama, što će im pomoći da prihvate svoja osjećanja i provociraju da žive/djeluju autentično u društvu.

- O čemu će tačno naučiti?
- Kako prepoznati osjećaje prije nego što postupe impulsivno.
- Kako implementirati zdrave načine za suočavanje sa stresom.
- Kako se organizirati da uspješno planirate i obavljate zadatke kod kuće/škole/na poslu.
- Kako stimulisati mozak za efikasniji rad.
- Kako samopoštovanje i samopouzdanje utiču na motivaciju, uspjeh i mentalno zdravlje.
- Kako kreativno i fleksibilno razmišljanje podržava njihovu sposobnost promjene perspektive ili pažnje kao odgovor na promjenu pravila, ili na nove ili neočekivane situacije.
- Kako vam optimizam može pomoći da izgradite snažan mentalni stav i također podržite vještine suočavanja, bolje fizičko zdravlje i veću upornost u ostvarivanju ciljeva.

Ovaj modul se zasniva na tri lekcije:

1. Udahnite – što uključuje kontrolu impulsa i upravljanje stresom.
2. Ja, ja i ja – koji sadrži izvršne vještine i savjete za samopouzdanje.
3. Dobro za vas - što obuhvata optimizam, samopoštovanje, samopouzdanje i fleksibilno razmišljanje.

Co-funded by
the European Union

Ishodi učenja

Nakon završetka ovog modula, učenici bi trebali biti u mogućnosti da bolje pogledaju sebe i refleksivno razgovaraju o svojim ciljevima:

- **Udahnite** - što uključuje kontrolu impulsa i upravljanje stresom
- **Ja, ja i ja** - koji sadrži izvršne vještine i savjete za samopouzdanje.
- **Dobro za vas** - što obuhvata optimizam, samopoštovanje, samopouzdanje i fleksibilno razmišljanje.

Co-funded by
the European Union

Project: 2021-1-BG01-KA220-SCH-000031568

Lekcija 1

Upravljanje stresom i samokontrola

Ključne riječi:

Emocionalna inteligencija, kontrola impulsa, upravljanje stresom

Zahvaljujući činjenici da nas je priroda opremila emocijama, možemo osjećati ugodna i neugodna stanja. Možemo utvrditi da li nam nešto odgovara ili premašuje naše granice. Ako osjećamo prijatne emocije, mnogo je vjerovatnije da je ono što se dešava oko nas u skladu s našim očekivanjima i ciljevima. Intenzivni vanjski podražaji mogu uzrokovati da naše tijelo ne funkcionira pravilno i da se osjećamo loše. U tom slučaju je najvjerojatnije neko ili nešto prešlo naše granice.

Šta možemo učiniti da izbjegnemo izliv neugodnih emocija u takvoj situaciji? Kako da se dovedem u stanje ravnoteže i kontrolišem situaciju da bude bezbjedna za nas i ljudi oko nas?

Samokontrola je vještina koja vam omogućava da imate veću kontrolu nad svojim emocionalnim reakcijama. Pomaže u regulaciji nečijih stanja i doprinosi izbjegavanju nepoželjnih, kao što su izljevi agresije.

Istraživanja pokazuju da ljudi s visokom samokontrolom lakše planiraju i postižu ciljeve te održavaju fizičko i mentalno zdravlje.

Postoje tri vrste samokontrole:

1) Kontrola impulsa se odnosi na sposobnost upravljanja porivima i impulsima. Ljudi koji se bore s kontrolom impulsa mogu djelovati prvi ne razmišljajući o posljedicama svojih postupaka.

2) Emocionalna kontrola se odnosi na sposobnost regulacije emocionalnih reakcija. Nekome ko se bori s emocionalnom kontrolom može biti teško upravljati jakim emocijama. Mogu pretjerati, doživjeti dugotrajno loše raspoloženje i biti preplavljeni intenzitetom svojih osjećaja.

Lekcija 1

Upravljanje stresom i samokontrola

3) Kontrola pokreta se odnosi na sposobnost kontrole kako i kada se tijelo kreće. Osoba koja ima poteškoća s kontrolom pokreta može osjetiti nemir i teško joj je ostati mirna.

Samokontrolirana osoba pokazuje veliku snagu volje i ličnu kontrolu. Ne djeluju impulzivno i mogu efikasno regulisati svoje emocije i postupke.

Izvor: <https://www.verywellmind.com/psychology-of-self-control-4177125>

Upravljanje stresom podrazumijeva poboljšanje vlastite kompetencije u reagiranju na stresne situacije, prepoznavanje neugodnih podražaja i poboljšanje svjesne organizacije izlaza iz stresnih situacija.

Život sa visokim nivoom stresa dovodi u opasnost vaše cijelokupno blagostanja. Stres narušava vašu emocionalnu ravnotežu, kao i vaše fizičko zdravlje. To sužava vašu sposobnost da jasno razmišljate, efikasno funkcionišete i uživate u životu. Možda vam se čini da ne možete ništa učiniti protiv stresa. Ali imate mnogo više kontrole nego što mislite. Učinkovito upravljanje stresom pomaže vam da prekinete držanje stresa u vašem životu, tako da možete biti sretniji, zdraviji i produktivniji.

Plan lekcije 1

Uvod/Zagrijavanje za aktivnost

Prije nego što počnete raditi na glavnoj temi učenikovih emocija i reakcija na njih, dobro je započeti lekciju kratkom vježbom koja će učenicima omogućiti da se osjećaju opuštenije i otvorenije.

Naš prijedlog je da radite aktivnost "ko je isti kao ja...", ali možete koristiti i bilo koji drugi ledolomac za koji smatrate da je dobar za vaš razred.

"Ko je isti kao ja..." je jedinstvena aktivnost jer učenici pronađu ljudi sa kojima imaju sličnosti! Ovo može biti odličan početak lekcije i učiniti da se učenici odmah osjećaju povezani i sigurni.

Prvo morate pozvati grupu da sjedne na stolice u krug. Jedna osoba treba da stoji u sredini i kaže: ko je isti kao ja... naprimjer: ko isto kao ja ima kratku kosu ili nosi naočare, zanima se za spidvej, gleda neke serije, svira gitaru, voli da jede čokoladni sladoled... itd. Osoba u sredini kruga kaže jednu rečenicu i svi ljudi iz kruga koji se identifikuju sa ovom rečenicom ustaju i mijenjaju mjesto. Posljednja osoba više neće imati stolicu, pa ostaje u sredini i govori o sebi nešto poput: Ko je isti kao ja... Igra može trajati od minute do nekoliko minuta, u zavisnosti od interesovanja učenika.

Savjet: Obavezno osvijestite svoje učenike o značenju onoga što žele reći. Važno pravilo je međusobno poštovanje i izgradnja prijateljske atmosfere. Neprihvatljiva je recimo rečenica: ko, kao i ja, ne voli nekog od učenika. Ako se ne pobrinemo za dobar uvod u igru, može se dogoditi nešto nepredviđeno, što će pokvariti pozitivan duh grupe.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti: Pričajmo o emocijama

Nakon zagrijavanja počnite s nekim refleksivnim pitanjima koja će potaknuti mlade da rade na razumijevanju vlastitog stanja. Razmislite o sljedećim pitanjima:

- Kako se osjećaš sada?
- Koje emocije volite da osjećate, a koje su teške?
- U kojim situacijama osjećate kako u vama bujaju emocije?
- Da li ste strpljivi prema sebi? Da li ste u stanju da sačekate svoj red?
- Da li vas neko/nešto može zaustaviti u napetim situacijama? Šta to može biti?

Neka učenici podijele svoje odgovore i razgovaraju o tome sa cijelom grupom kao prvu vježbu tokom lekcije.

Savjeti:

- 1) Napravite sažetak koji će podvući da se svi (djeca, mladi i odrasli) nosimo s emocijama. Nije uvijek lako kontrolisati ih bez obzira na godine. Zato je učenje samokontrole i upravljanje stresom toliko važno.
- 2) Ne tjerajte ljude da pričaju. Ako učenici nerado govore, preskočite ih, ali ih ohrabrite da razmisle i ukažu da ne treba sve na čemu rade javno govoriti. Ipak, pokušajte motivirati učenike da kasnije progovore, garantujući da niko neće biti osuđivan, a dijeljenje njihovih uvida je veoma cijenjeno.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:
Pričajmo o emocijama

Rad na kontroli impulsa - Eksperiment Marshmallow

Kontrola impulsa je sposobnost da postanete vještiji u predviđanju posljedica, planiranju akcija, odlaganju zadovoljstva i posljedično postavljanju ciljeva. Samosvijest vodi ka boljem razumijevanju onoga što se dešava u nama.

Pokažite učenicima eksperiment i pozovite ih da razgovaraju o njemu. Pitajte mlade o tome šta se moglo dogoditi u životima učesnika zadatka i postavite pitanje koliko dugo mogu biti strpljivi?

The Marshmallow Test | Igniter Media | Crkveni video

Pogledajte eksperiment sa učenicima, a zatim postavite pitanja:

- Koje emocije mogu osjetiti djeca?
- Šta je bio motiv za strpljenje?
- Šta mislite kako biste se ponašali u ovoj situaciji?

[https://www.youtube.com/watch?
v=QX_oy9614HQ&t=106s&ab_channel=IgniterMedia](https://www.youtube.com/watch?v=QX_oy9614HQ&t=106s&ab_channel=IgniterMedia)

Pitajte učenike koja izjava ih opisuje i da li bi je željeli promijeniti.

Učenik sebe smatra:

- (a) nestrpljiv,
- (b) donekle nestrpljiv,
- (c) strpljiv,
- (d) donekle strpljiv,
- (e) veoma strpljiv.

Napravite sažetak ove vježbe pitajući učenike kako to utječe na njihov svakodnevni/školski život i da li bi željeli raditi na tome.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:
Pričajmo o emocijama

Kada se osjećam pod stresom?

Sljedeći korak ka boljem razumijevanju sebe je sagledavanje situacija koje nas izbacuju iz ravnoteže. Zamolite učenike da na radnom listu opišu situacije i stanja u kojima se osjećaju pod najvećim stresom.

Na početku zamolite učenike da rade u parovima (5-8 minuta) kako bi podijelili i razgovarali o tome šta ih čini stresira ili ljuti. Zamolite ih da opišu koja su osjećanja imali u tim situacijama i možda šta im je pomoglo da se smire.

Nakon rada u parovima, napravite rezime na plenarnoj sjednici.

Priznjate da je sasvim normalno da svi doživljavamo stres jer je on biološki. To je prirodna reakcija na promjenu ili situaciju izvan naših mogućnosti. Pokušajte motivirati učenike da podijele svoja osjećanja, razmišljanja i rješenja za ovo teško pitanje.

Savjet:

Zapamtite da učenici treba da završe lekciju sa uvjerenjem da nema ništa loše u tome da smo ponekad pod stresom i osjećamo se bespomoćno. To znači da stojimo pred izazovom, koji nas gura na put razvoja. Vrijedi razmisliti o tome i pokušati izgraditi vlastite metode kontrole emocija. Emocije su neophodne u našim životima i nema smisla ih poricati. Samo naučiti kako reagovati na njih ima smisla :) Učenici mogu nastaviti pričati o različitim situacijama i igrati društvene igre kao što je Scrabble, naprimjer.

Lekcija 1

Dodatni sadržaj

Pročitaj više: [Stress Management - HelpGuide.org](#)

Video I - Ovdje ćete naći zanimljivo predavanje o
brzom zadovoljenju.

Video - II

Saznajte više o samoregulaciji uz pomoć pažnje

Lekcija 1

Osvrt na lekciju

Kao zaključak lekcije, pitajte učenike šta su naučili i kako se osjećaju nakon svega rečenog. Budite strpljivi kada se niko ne javlja. Ponekad je učenicima potrebno malo vremena da progovore. Cijenite što žele podijeliti svoja mišljenja, utiske i razmišljanja.

Ako imate još malo vremena možete predložiti i vježbe koje stavljuju pod kontrolu emocije i uravnotežuju disanje. To je vizualizacija.

Pročitajte tekst učenicima, ali ih prvo zamolite da se udobno smjeste, zatvore oči i pokušajte zamisliti šta vizualizacija govori.

Sjednite na udobno mjesto, pobrinite se da je pod udoban i da je okruženje toplo. Isključite zvukove na telefonu i pokrijte oči povezom. Zatvorite oči i pokušajte zamisliti, naprimjer, vodopad. Radite polako, pogledajte kako izgleda od samog vrha pa sve do dna, pogledajte koliko je široka, možda vidite da li je duboko. Osjetite njegov miris i temperaturu vode. Pokušajte da opišete svaki detalj što je preciznije moguće. Pokušajte zamisliti zvukove koji se javljaju oko njega i nježnu kišu koja pada na vaše obraze. Zamislite pticu koja leti iznad litice i najvjerovalnije traži hranu. Vegetacija oko vodopada je veoma bujna. Vidimo rašireno drveće, snažno zeleno lišće i cvijeće koje nježno miriše.

Ova priča bi mogla trajati jako, jako dugo. Kada se završi, učenici mogu otresti ruke i istegnuti tijela.

Pitajte učenike kako se sada osjećaju? Predložite im da razviju svoju vizualizaciju svaki put kada osjete da im je potreban trenutak odmora.

Lekcija 2

Ja, ja pa ja

Ključne riječi:

Izvršne sposobnosti,
samopouzdanje

Vještine izvršnog funkcionisanja su kritična osnova koja omogućava uspjeh u učionici i izvan nje. To su vještine koje nam pomažu da planiramo, ostanemo organizirani, obraćamo pažnju na važne informacije, koristimo strategije da se vratimo na pravi put kada skrenemo s kursa, budemo fleksibilni kada stvari ne idu kako treba i istrajemo u izazovima. Vještine izvršnog funkcionisanja mogu se podučavati, prakticirati i jačati tokom vremena.

Samopouzdanje je svojevrsni način razmišljanja o sebi, koji osoba pokazuje kroz svoje postupke i ono što govori o sebi. Drugim riječima, samopouzdanje je stanje u kojem se osjećamo dobro, prihvatom sebe i vjerujemo u svoje sposobnosti.

Učenje na greškama

Šta osjećamo kada pogriješimo? Strah, stid, zbumjenost, ljutnju? Jeste li ikada pomislili da je svaka greška lekcija i prilika za razvoj, te da vaš pristup greškama može biti konstruktivan ili destruktivan za vas i vaše učenike?

Također je važno shvatiti da svi možemo razviti svoje vještine kroz uporan rad i trud. Da bi se postigao cilj, vjerovatno će doći do raznih propusta i grešaka. Dobro je vidjeti ih kao razloge za rast, a ne za odustajanje. Sjećate se kako ste se ponašali prema greškama kada ste učili nešto do čega vam je zaista stalo.. naravno, zar ne?

Pogledajte sliku i analizirajte dva različita pristupa. Ovo znanje možete koristiti sa svojim učenicima.

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Prije nego što počnete raditi na analizi učeničkih vještina i sposobnosti, dobro je započeti lekciju kratkom vježbom koja će omogućiti učenicima da se otvore na prirodniji način. Neka prvo razgovaraju o ugodnijim ili zabavnijim temama. Aktivnost "brzo druženje" omogućava učenicima da razgovaraju sa maksimalnim brojem drugova iz razreda u kratkom vremenu. Za početak, neka vaš razred formira dva koncentrična kruga okrenuta jedan prema drugom. Postavite pitanje za ledolomca i recite im da imaju minut da o tome razgovaraju. Nakon jedne minute, vanjski krug se rotira u smjeru suprotnom od kazaljke na satu u jednom položaju – i aktivnost se ponavlja s drugim učenikom i drugim pitanjem. Nastavite dok se učenici ne vrate svojim prvobitnim partnerima.

Savjeti:

- 1) Uzmite zvonce da date znak da je jedan minut gotov.
- 2) Pripremite teme/pitanja za svaki krug. Možete koristiti prijedloge u nastavku:
 - Da li više volite planine ili more?
 - Da li više volite da ustanete rano ujutru ili idete kasno na spavanje?
 - Da li više volite čitanje knjiga ili gledanje televizije?
 - Da li se više volite baviti sportom ili ležati na kauču?
 - Da li više volite prirodu ili velike gradove?
 - Da li više volite da jedete meso ili povrće?
 - Da li više volite da se tuširate ili kupate?
 - Da li više volite bioskop ili pozorište?
 - Da li više volite spontane ideje ili strukturirane planove?
 - Da li više voliš ljeto ili zimu?
- 3) Mladi koji časkaju sami sa sobom će napraviti buku. Ovaj zadatak nije moguće učiniti uspješnim u tišini. Ako je moguće, neka to bude aktivnost na otvorenom.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

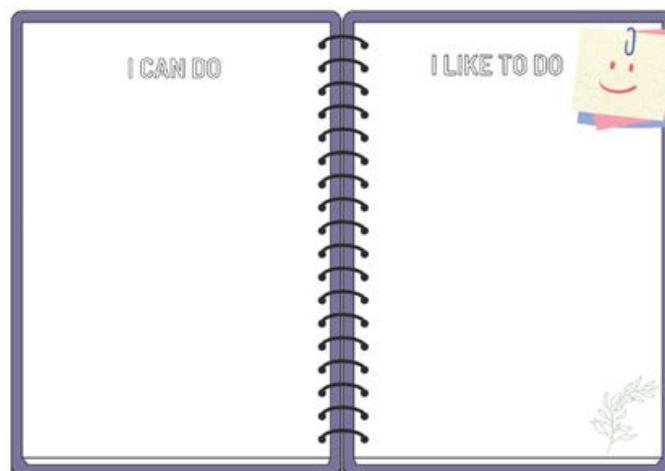

Moje vještine

Potrebne su nam izvršne vještine da bismo funkcionirali na dnevnoj bazi. Predstavite ovu sliku učenicima i zajedno analizirajte. U početku zajedno razmislite o primjerima praktične akcije za svaku ikonu i vidite na koliko aktivnosti radite i koje možete povećati.

Zatim, zamolite učenike da napišu svoje pojedinačne primjere. Savjetujte im da budu pažljivi i ljubazni prema sebi. Istaknite da svakodnevni uspjeh može biti ispunjavanje matematičkog zadatka ili savladavanje disanja u stresnoj situaciji. Također, možete dodati da je korisno znati šta možemo i volimo da radimo, da bismo mogli da koristimo i razvijamo samopouzdanje. Predložite učenicima da urade ovaj zadatak kao što mogu vidjeti na sljedećoj tabeli.

Nakon završetka zadatka, zamolite učenike da popune svoje tabele u parovima ili u grupama po troje. Zatim diskutujte o svojim razmišljanjima na grupnom forumu. Pitajte učenike šta im je bilo lako, a šta teško.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Vaš život je u vašim rukama

Cilj lekcije je da učenici uvide vrijednost i vrijednost uprkos tome što drugi misle o njima. To je važno za njihovo opće dobro. To može uticati na to kako misle, osjećaju i ponašaju se prema sebi, kao i na to kako dopuštaju drugima da se ponašaju prema njima.

Stvorite prostor za analizu na koji način samopoštovanje utječe na njihov pristup životu: da li su pasivni primaoci ili pokušavaju što je više moguće aktivno kreirati svoj životni put.

Predstavite sljedeći video, ali prije toga zamolite učenike da u mislima odgovore na sljedeća pitanja:

- Da li često odgađate ili izbjegavate stvari koje morate učiniti?
- Da li aktivno preduzimate korake da ostvarite svoje snove?
- Jesi li veoma strog prema sebi?
- Da li se često previše opterećujete dok ne završite zadatak savršeno?
- Da li vam je neprijatno kada vas neko hvali?

[https://www.youtube.com/watch?
v=dhuabY4DmEo&ab_channel=FightMediocrity](https://www.youtube.com/watch?v=dhuabY4DmEo&ab_channel=FightMediocrity)

Razgovarajte o filmu sa učenicima. Predložite da razmisle mogu li raditi na nekim predloženim područjima kako bi postali uspješniji i sretniji. Sakupite sve utiske iz grupe i slijedite sljedeću vježbu.

Savjet – kao obogaćenje ove lekcije, možete koristiti teorijski materijal o učenju iz grešaka i razgovarati o tome sa svojim učenicima (način rasta/fiksni način razmišljanja).

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Moć razmišljanja

Razgovarajte sa učenicima o tome koje emocije izazivaju sljedeće rečenice i kako to utiče na njih. Pitajte ih da li vide razliku?

Tako sam debela. Ja to mogu!

Mrzim sebe. Sviđa mi se.

Šta nije u redu sa mnom? Bit će bolje sljedeći put.

Tako sam glup! Vježbat ću i bit će mi lakše.

Učenici treba da znaju da misli određuju njihove postupke. Jedna od tajni suočavanja s izazovima i emocijama koje dolaze s njima je sposobnost kreiranja misli koje ih podržavaju. Unutrašnji kritičar je najveća prepreka, ali unutrašnji glas ne mora biti destruktivan. Šta oni mogu da urade?

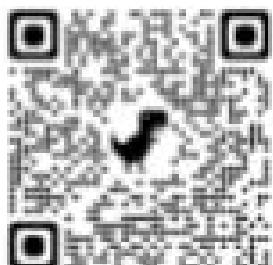
1. Koristite afirmacije. Pozitivne afirmacije su kratke, pozitivne izjave koje mogu redovno ponavljati u sebi ili ostavljati kartice gdje će ih redovno viđati. Trebali bi biti pozitivni, u sadašnjem vremenu, i izjaviti nešto što žele. Predložite da pokušate reći nešto poput: "Živ sam i zdrav" ili "danас ће бити sjajan дан!" Zvuči previše jednostavno, zar ne? Istaknite da će učenici biti iznenadjeni koliko ova praksa može biti efikasna u stvaranju pozitivne energije.

Savjet – Pitajte učenike o nekim primjerima afirmacija. Neka to podijele sa grupom i inspirišu druge.

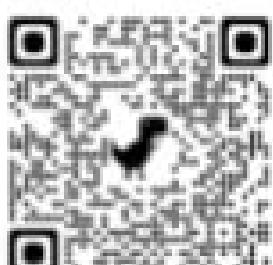
2. Podsjetite ih da se fokusiraju na dobre stvari, bez obzira na to koliko su male. Naučite učenike da zakače misaone okidače na predmete koje koristite svaki dan da se podsjetite na stvari koje vas čine sretnima. Mali okidači se mogu nakupiti tokom dana i napraviti razliku.

Lekcija 2

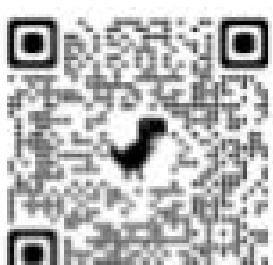
Dodatni sadržaj

Video 1:
[Birth of Modern Sustainability](#)

Video 2:
[Theories and Principles of Sustainability | Sustainable Development Goals](#)

Video 3 :
[Origin Story of Millennium Development Goals](#)

Lekcija 2

Osvrt na lekciju

Prijedlog br. 1. Možete učiniti više nego mislite

Pitajte studente da li znaju činjenice:

- zagađen zrak je jedan od najvećih ubica na svijetu
- do 2040. godine u svijetu neće biti dovoljno vode
- da li ćemo utažiti žeđ svjetske populacije i održati trenutna energetska rješenja ako nastavimo raditi ono što radimo danas
- u snijegu blizu vrha Mount Everesta, najviše planine na svijetu, otkriveno je zagađenje mikroplastikom
- klimatske promjene predstavljaju temeljnu prijetnju mjestima, vrstama i egzistenciji ljudi

Objasnite učenicima da su mnoge opasnosti povezane sa zagađenjem životne sredine, ali svako od nas svojim delovanjem može smanjiti štetne efekte. Zamolite učenike da razmisle i također pretražuju na internetu koje korake za zaštitu okoliša mogu poduzeti danas i odaberu 2-3 stvari koje će početi raditi odmah. Neka učenici pronađu ideje za rješenja, nakon nekoliko minuta, kao rezime ovog poglavlja, razgovarajte o tome.

Pokušajte ih motivirati da slijede neke korake za zaštitu okoliša. Neka shvate da je svaki mali korak bitan. Svako od nas je važan, a zbir postupaka pojedinih ljudi može imati ogroman efekat.

Lekcija 2

Osvrt na lekciju

Prijedlog br.2.

Nakon što završite vježbe iz ove lekcije, također možete napraviti sažetak na tipičniji način. Možete postaviti sljedeća pitanja i razgovarati o tome sa studentima:

- Neki vaši postupci i navike su prepreka za uspjeh u vezama ili u školi/poslu. Jeste li ih otkrili i imate ideju kako raditi na njima?
- Svaka greška je prilika za razvoj. Podsjetite se na svoju nedavnu grešku i navedite šta ste naučili pri tome.
- Vaše misli utiču na vaše emocije i postupke. Da li ste počeli da radite na svom unutrašnjem glasu?
- Planeti su potrebne vaše akcije i vaša rutina može dobro uticati na životnu sredinu. Znate li kako to možete učiniti?

Koristite prijedlog koji najbolje odgovara vašoj grupi učenika. Budite fleksibilni i kreativni. Zapamtite da je priručnik namijenjen da vam bude izvor pomoći i inspiracije. Slijedite vlastite ideje i rješenja koja dolaze iz vašeg iskustva i intuicije. Sretno!

Lekcija 3

Dobro za tebe!

Ključne riječi:

kognitivna fleksibilnost,
optimizam

Kognitivna fleksibilnost je sposobnost da se lako i brzo skače s jedne teme na drugu. Osoba sa visokom kognitivnom fleksibilnošću vjerojatno će moći učinkovitije učiti, pronaći kreativna rješenja i stvarati nove stvari. Istraživanja pokazuju da možemo razviti kognitivnu fleksibilnost učestvujući u vježbama koje poboljšavaju sposobnost empatije, zamišljanja i kreativnog razmišljanja. Visok nivo kognitivne fleksibilnosti može podržati procese učenja, prilagođavanje novim situacijama, izlazak iz šablonu i zauzimanje perspektive drugih.

Optimizam je svojevrsni način gledanja na svijet. Osoba koja na svoj život gleda na optimističan način određuje svoje ponašanje i usmjerava ga ka ostvarenju zacrtanih ciljeva, koji su temelj osjećaja zadovoljstva. Svoje postupke motiviše uvjerenjem i nadom u uspjeh. Optimizam se može ubrojati u unutrašnje resurse osobe, što doprinosi lakšem pronalaženju sebe u problematičnim situacijama, načinu razmišljanja o rastu i uočavanju malih uspjeha.

Plan lekcije 3

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Odabir pravih pitanja za teambuilding koja ćete postaviti svojim učenicima jedan je od najboljih načina da se svaki član vašeg razreda osjeća uključenim. Iskoristite neke od predloženih na listi smiješnih i zabavnih ledolomaca kako bi se mogli zabaviti i pokrenuti proces mašte.

- Šta ako biste mogli da živite bilo gdje na planeti?
- Šta ako biste mogli da budete predsjednik 7 dana, šta biste promenili?
- Da li biste radije bili bez kose ili noktiju?
- Šta ako novac nikada nije bio problem?
- Šta ako se probudite kao vaša omiljena slavna ličnost
- Šta ako vanzemaljci postoje?
- Šta ako vam je ostao još samo 1 dan života?
- Da li biste se radije takmičili na Olimpijskim igrama ili režirali film koji je nominovan za Oskara?

Nakon ovog malog zagrijavanja učenici bi trebali imati bolju energiju i otvorene umove da slijede sljedeće korake.

Savjet – ne kritikujte odgovore učenika. Neka budu kreativni. Samo vodite računa o međusobnom poštovanju. To je jedino pravilo.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Pozitivne vibracije - Predložite učenicima da učestvuju u malom uličnom/školskom iskustvu. Na osnovu informacija da se dobra energija vraća pokušajte sa učenicima smisliti 20 pozitivnih, kratkih rečenica. Napišite ih na pripremljene kartice i pokušajte ih podijeliti strancima/učenicima koje sretnete u gradu/školi.

Primjer: Drago mi je da te vidim. Vi ste važni.

Nakon završetka zadatka, zamolite učenike da ocijene na skali od 1-10:

1. Koliko se sada osjećate dobro?
2. U kojoj mjeri ste pod stresom?
3. Koliko ste morali da izadete iz svoje zone udobnosti?
4. Da li biste još jednom isprobali ovaj eksperiment?

Drugačije ne znači i gore

Razgovarajte sa učenicima o tome šta biraju da rade svaki dan i kako obavljaju određene dnevne aktivnosti. Pitajte ih kada im je to izazov i predložite im da pokušaju raditi različite aktivnosti na neobičan način ili isprobati nešto sasvim novo. To mogu biti male stvari, naprimjer ako obično miješaju čaj desnom rukom, zamolite ih da pokušaju to učiniti lijevom.

Razmislite sa učenicima o tome šta im rutina daje, a šta onemogućava? Predložite učenicima da isprobaju nove stvari ili da rade uobičajene stvari na nov način.

Savjet – vratite se ovoj temi na sljedećem sastanku. Pitajte šta su radili novo ili na koji su novi način otkrili zajedničke aktivnosti. Zamolite učenike da podijele svoje priče, osjećaje i razmišljanja o tome.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Dream
Big

Tabla snova

Zamolite učenike da razmisle o tome kako sebe zamišljaju za 5, 10 ili 20 godina. Njihov zadatak je da pripreme kolaž/poster na koji postavljaju slike (ljudi/mesta/objekata), sopstvene crteže, reči, simbole itd.

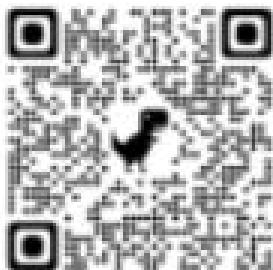
Zapamtite! Kolaž može uključivati sve što učenici mogu smisliti. To je kreativan način predstavljanja sebe u budućnosti. Planovi, snovi, maštanja..

Pored postera, učenici su u obavezi da na posebnom listu papira zapišu svoje ideje kako se malim koracima približiti ciljevima iz snova. Na taj način će moći utvrditi da li su ciljevi koje su postavili realni.

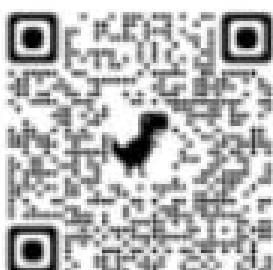
Učenici kreiraju galeriju u učionici nakon izrade postera. Nastavnik predlaže da svako pokaže svoj poster. Ako je grupa velika, treba je podijeliti u manje timove u kojima učenici jedni drugima pričaju o svojim posterima.

Lekcija 3

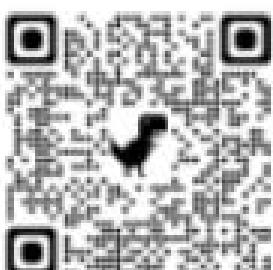
Dodatni sadržaj

Video 1:
[Birth of Modern Sustainability](#)

Video 2:
[Theories and Principles of Sustainability | Sustainable Development Goals](#)

Video 3 :
[Origin Story of Millennium Development Goals](#)

Lekcija 3

Osvrt na lekciju

Nakon što završite zadatke tokom ove lekcije, zamolite učenike da ocijene:

- Kako se sada osjećate? Šta ste naučili o sebi?
- Kako ste se osjećali u vezi s bilo kakvim promjenama u svom svakodnevnom životu?
- Šta nam rutina daje, a šta onemogućava?
- Koji su tvoji snovi i znaš li put do njih?

Provjera znanja modula:

<https://docs.google.com/forms/d/1AiPAC3Al5nDRgVd0UsaYnQPCMFsadV-cYeBOo6vsnN4/edit>

Modul 4: EMOCIONALNA SAMOKONTROLA I POZITIVNI ISHODI

Sažetak modula

Nakon završetka ovog modula, nadamo se da su se neke stvari promijenile u svakodnevnom životu nastavnika/učenika. To možemo provjeriti razmišljanjem/odgovaranjem na pitanja u nastavku. Podstičemo vas da ova pitanja ponovite sa grupom učenika i zapišete odgovore na ploču ili na velike kartice. Ovakav način rada će vam omogućiti da uočite promjene do kojih može doći.

- Kako upravljate svojim emocijama čitajući ih?
- Koje metode koristite da kontrolišete svoje emocije?
- Koliko ste tehnika samoregulacije isprobali u praksi?
- Da li ste pronašli način da se nosite sa stresom?
- Jeste li stekli više samopouzdanja i razumijevanja u vezi sa svojim greškama?
- Sjećate li se da misli mogu izazvati emocije?
- Da li svakodnevno praktikujete pozitivan samogovor?
- Možete li se efikasno nositi sa svojim unutrašnjim kritičarem?

O autorima

Marta Grzeško-Nyczka, Józefina Matyla, Poljska

Mi smo akademski nastavnici i pripremamo učenike za pedagoški rad u školama i drugim obrazovnim, pomoćnim i terapijskim ustanovama. U svom radu posebnu pažnju posvećujemo izgradnji pozitivne atmosfere, saradnji u grupi, kreativnom i efikasnom radu na razvoju znanja, vještina i svijesti o sopstvenim sposobnostima/potencijalima.

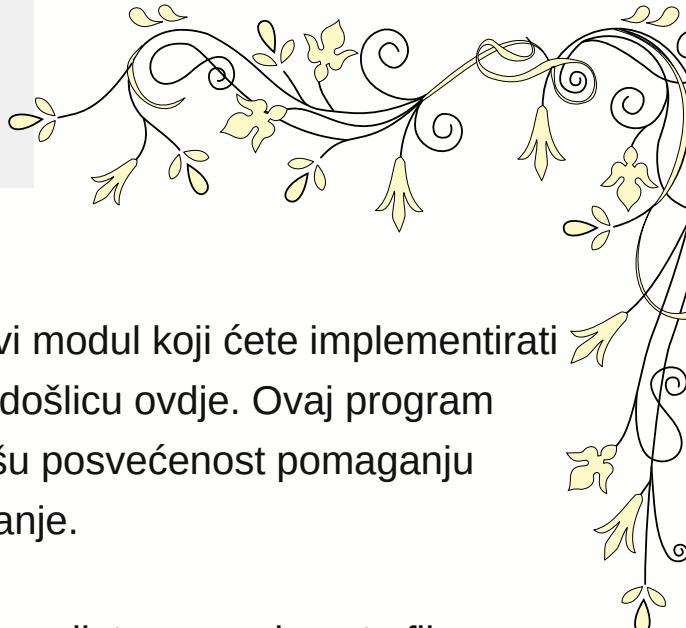
Modul 5

KOMUNIKACIJA

Vaša uloga kao nastavnika u fasilitiranju ovih diskusija i aktivnosti je neprocjenjiva. Vaša stručnost i sigurno okruženje za učenje koje kreirate bit će ključni u pomaganju vašim učenicima da se otvore, podijele svoja razmišljanja i iskustva, i što je najvažnije, primjenjuju ove komunikacijske vještine u različitim aspektima svog života.

Poziv na modul

Poštovani učitelju, ovo vjerovatno nije vaš prvi modul koji ćete implementirati iz Programa Sreća ali ipak želimo vam dobrodošlicu ovdje. Ovaj program uopće ne bi bio moguć bez vas i cijenimo vašu posvećenost pomaganju vašim učenicima da poboljšaju svoje blagostanje.

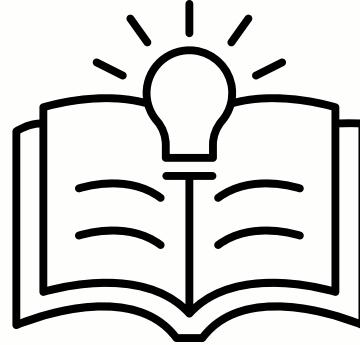
U današnjem brzom i međusobno povezanom svijetu, sposobnost efikasne komunikacije je važnija nego ikad. Ne samo da olakšava protok informacija, već nam efikasna komunikacija takođe omogućava da uspostavimo smislene veze sa drugima – bilo da se radi o porodičnom, društvenom ili radnom okruženju. Osnovni cilj ovog modula je opremiti studente osnovnim alatima koji omogućavaju efektnu i smislenu komunikaciju. Istražit ćemo različite aspekte komunikacije, uključujući verbalnu i neverbalnu komunikaciju, aktivno slušanje, empatiju i nenasilnu komunikaciju.

Međutim, razumijemo da je svaka učionica jedinstven ekosistem sa svojim izazovima i prednostima. Kako bismo vam pomogli, dizajnirali smo materijale da budu fleksibilni i prilagodljivi. Vježbe i aktivnosti mogu se modificirati tako da odgovaraju specifičnom uzrastu, potrebama i dinamici vaših učenika. Svaki dio modula uključuje dodatne informacije, pružajući mogućnosti onima koji žele dublje da se upuste u predmet.

Co-funded by
the European Union

Ishodi učenja

Do kraja modula učenici bi trebali biti u stanju:

- Definisati i objasniti glavne elemente komunikacije;
- Razumjeti i identificirati različite oblike neverbalne komunikacije i kako oni utječu na međuljudsku komunikaciju.
- Vježbati vještine aktivnog slušanja kako bi poboljšali njihovu sposobnost povezivanja s drugima i razumjeli njihove perspektive.
- Razumjeti koncept nenasilne komunikacije i njen potencijal za mirno i konstruktivno rješavanje sukoba

Ovi ciljevi učenja će se postići kombinacijom čitanja, diskusija, vježbi i praktičnih primjena u apstraktnim i stvarnim scenarijima.

Nadamo se da će učenici ne samo steći dublje razumijevanje komunikacije, već i razviti praktične vještine kako bi poboljšali svoju komunikaciju i međuljudske odnose, što će dovesti do većeg blagostanja i sreće.

Co-funded by
the European Union

Lekcija 1

Priča dva ogledala

Ključne riječi:
verbalno, neverbalno,
pošiljalac, primalac

Lekcija počinje priznanjem zadivljujućih slika koje je snimio svemirski teleskop James Webb. Istiće važnost prepoznavanja ljepote naše planete i potrebu da je zaštitimo od razornih posljedica zagađenja i klimatskih promjena.

Za prelazak na temu komunikacije, lekcija koristi pristup pripovijedanja uvodeći priču o kralju na planeti i njegovim magičnim ogledalima.

Ova priča će se nastaviti kroz cijeli modul i završit će se u zaključku lekcije 5. Služit će kao način da se učenici dodatno angažuju izbjegavanjem klasičnog rasporeda nastavnog materijala s kojim se obično suočavaju.

Svrha ove lekcije je da posluži kao uvodna lekcija u komunikaciji koja stimuliše aktivno i dobrovoljno učešće učenika u aktivnostima odabranim za modul.

Predložene aktivnosti bi se mogle proširiti i lekcija može sadržavati i više vježbi, ukoliko vi kao nastavnik smatraste da je to potrebno.

Plan lekcije 1

introduction

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

- Započnite lekciju razgovorom o uzbuđenju oko istraživanja svemira i ljepote naše planete Zemlje. Dovedite ga do tačke u kojoj se pitate da li ima života na ovim prelijepim planetama. Zatim pitajte da li su pogodne za ljudе. Pitajte da li su učenici svjesni bilo kakvih načina da prežive bez naše planete. Kada kažu „Ne“, pitajte ih da li su čuli upozorenja o klimatskim promjenama i ekološkim katastrofama. Kada kažu „Da“, pitajte zašto misle da se ova upozorenja ne poštuju.
- Pozovite učenike da počnu čitati sljedeći dio nastavne jedinice i da vas obavijestite kada stignu do dijela aktivnosti s ogledalima
- Podijelite učenike u parove i objasnите da će istraživati moć ogledala i način na koji odražavaju i prenose informacije. Neka svaki par odabere vođu i sljedbenika (ogledalo). Zamolite vođu da razmisli o tri stanja uma i bez razgovora ih pokažite njihovom ogledalu. Ogledalo mora što je više moguće imitirati vođu. Vođa treba da vidi njihove izraze kod druge osobe i da vidi da li su ispravno shvaćeni. Nakon što vođa završi, zamijenite uloge tako da sljedbenik postane vođa i obrnuto. Kada se igra ogledala završi, ponovo okupite razred i dajte im pet minuta da razgovaraju o tome šta se dogodilo i kako su se osjećali kada su vidjeli da se odražavaju. Je li bilo čudno? Je li bilo lijepo biti shvaćen? Je li njihov partner svaki put uspio?

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

- Nakon diskusije predstavite pojam komunikacije i njen značaj u izgradnji odnosa i razumijevanja. Objasnite da je komunikacija ono što se dešavalo kada su se igrali ogledala – oboje su izražavali ili primali informacije sa drugom osobom čak i bez riječi. Obavezno обратите pažnju na uvođenje pojmova „pošiljalac“, „primalac“, „verbalno“, „neverbalno“.
- Za sljedeću aktivnost pozovite učenike da se upare s drugim partnerom i po mogućnosti - s nekim koga ne poznaju baš dobro. Uputite ih da se udobno smjeste i održe brzi dvominutni intervju u kojem žele saznati što je više moguće o drugoj osobi. Ohrabrite ih da budu kreativni i sami odaberu svoj pristup intervjuu – mogu postavljati pitanja koja zahtijevaju brze odgovore, postavljati manje pitanja, ali sa dugim odgovorima, promatrati, provocirati ili predisponirati partnera. Oni treba da se izmjenjuju kao anketar i ispitanik. Kada se intervjui završe, odvojite 10 minuta da učenici razgovaraju o svojim iskustvima na času. Pitajte ih kako je bilo kada im se postavljaju pitanja o njima samima i da ih se sluša. Ohrabrite ih da podijele svoja razmišljanja i osjećaje o iskustvu. Podsjetite svoje učenike da je ova aktivnost namijenjena da im pomogne poboljšati komunikacijske vještine, posebno kao pošiljaoca i primaoca. Ohrabrite ih da posvete punu pažnju svom partneru i vježbajte aktivno slušanje tokom intervjeta.

Lekcija 1

Dodatni sadržaj

NASA-ina web-stranica Climate Kids: Ova stranica pruža interaktivne resurse i igre za podučavanje djece i starijih učenika o klimatskim promjenama, održivosti i važnosti brige o našoj planeti. To može biti odličan izvor za upoznavanje vaših učenika s temom ekologije

Pristup pripovijedanja: korištenje pripovijedanja kao pristupa u nastavi može pomoći učenicima da efikasnije shvate koncepte tako što će ih staviti u poznat i zanimljiv kontekst. To također može pomoći u izgradnji empatije i razvoju njihovih komunikacijskih vještina. Evo nekih izvora o prednostima pripovijedanja u obrazovanju

Aktivnosti dijeljenja u paru: Aktivnosti dijeljenja u paru su odličan način da ohrabrite učenike da međusobno komuniciraju i efikasno komuniciraju. Evo nekih resursa koji vam mogu pomoći da osmislite aktivnosti dijeljenja u paru za svoju učionicu.

Vježbe za refleksiju: Reflektivne vježbe su odličan način da se pomogne učenicima da obrađuju svoje učenje i razviju svoje vještine kritičkog mišljenja. Evo nekoliko resursa koji vam mogu pomoći da osmislite refleksivne vježbe za svoju učionicu.

Lekcija 1

Osvrt na lekciju

Pozovite učenike da razmisle o važnosti povjerenja i vjere u druge za izgradnju jakih odnosa i zajednice. Ohrabrite ih da razmisle o tome kako mogu primijeniti ovaj koncept u svojim životima. Završite lekciju pitajući učenike šta su naučili o komunikaciji i moći ogledala. Ohrabrite ih da podijele svoje misli i ideje s razredom.

Za ovu aktivnost nisu potrebni posebni materijali, jer je prvenstveno usmjerena na razmišljanje i diskusiju. Međutim, možda ćete htjeti da imate na raspolaganju bijelu ploču ili papir za zapisivanje odgovora i ideja učenika. Možda ćete također htjeti dati neke upute ili pitanja koja će pomoći učenicima da razmisle o važnosti povjerenja i vjere u izgradnji odnosa i zajednice, kao što su:

- Kako povjerenje utiče na našu sposobnost da efikasno komuniciramo s drugima?
- Možete li se sjetiti vremena kada je nečije povjerenje u vas pomoglo u jačanju vašeg odnosa s njim? Kakav je to osjećaj?
- Kako možemo izgraditi povjerenje i vjeru u druge, čak i kada ih ne poznajemo dobro?
- Na koje načine možemo primijeniti koncept povjerenja i vjere u vlastitim životima kako bismo izgradili jače odnose i zajednice?
- Šta ste naučili o komunikaciji i moći ogledala iz ove lekcije? Kako možete primijeniti ove koncepte u svom životu?

Podstaknite učenike da podijele svoje misli i ideje s razredom i omogućite diskusiju koja omogućava razmjenu više perspektiva i ideja.

Lekcija 2

Ispričajte

Ključne riječi:

Namjera, poštenje, ljubaznost, pristrasnost

Model komunikacije sa četiri strane, poznat i kao četverostrani komunikacijski model ili četiri strane poruke, teorija je komunikacije koju je razvio Friedemann Schulz von Thun, njemački psiholog, 1980-ih. Model sugerira da svaka poruka ima četiri aspekta ili dimenzije koje su uvijek prisutne u komunikaciji.

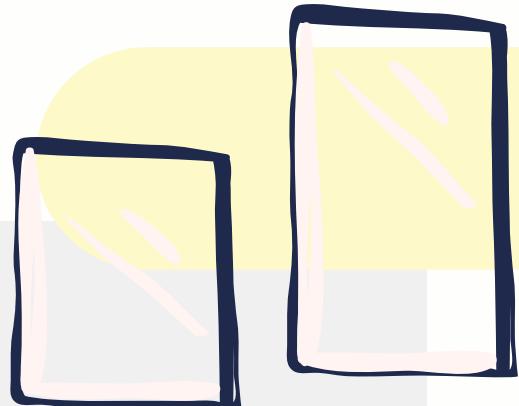
Ovo su:

- Činjenične informacije: objektivno ili doslovno značenje poruke.
- Aspekt koji se samootkriva: lična ili emocionalna poruka govornika.
- Aspekt odnosa: Poruka koja definira odnos između govornika i slušatelja.
- Aspekt žalbe: Poruka koja postavlja zahtjev ili zahtjev slušatelja.

Prema ovoj teoriji, pogrešna komunikacija često nastaje kada različiti aspekti poruke nisu jasno izraženi, ili kada ih slušalac tumači drugačije od onoga što je govornik namjeravao. Identifikovanjem i obraćanjem svakoj od četiri strane poruke, komunikatori mogu poboljšati svoje šanse da budu tačno shvaćeni i uspostave efikasnu komunikaciju.

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

1. Ponovite prethodnu lekciju u kojoj je priča o dva ogledala korištena da ilustruje jednu poentu.

Ideja za dodatnu aktivnost - možete odštampati slike otprilike polovine odeljenja/grupe. Zatim zamolite učenike da se podijele u parove i daju jednu sliku jednom od ljudi u paru. Zamolite ih da to ne pokazuju drugoj osobi, već da im je opišu na način da mogu nacrtati na komadu papira samo olovkom ili hemijskom olovkom. Ovdje možete kratko razmisliti ili jednostavno postaviti pitanje – mislite li da je pažljivo slušanje i pažljivo objašnjavanje imalo veze s vašim nivoom uspjeha? Ili su to bile samo neke dobre vještine crtanja?

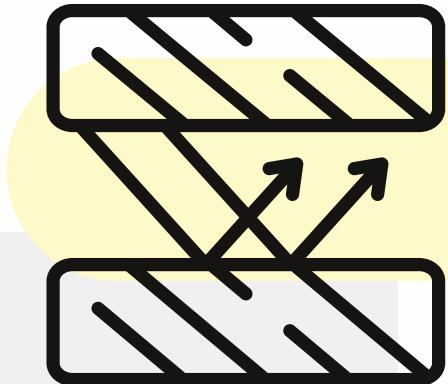
2. Ponovo uvedite temu komunikacije i važnosti izbora riječi tako što ćete podijeliti razgovor sa ogledalom Snjeguljice zle maćehe u nastavnoj jedinici.

Postavite učenicima sljedeća pitanja:

- Mislite li da postoji bolji način da se kaže neugodna istina? Kako?
- Jeste li bili u situaciji da ste morali pažljivo birati riječi ili da vas je neko nenamjerno povrijedio?
- Zašto je izbor riječi toliko važan?

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

3. Nakon što završite, igrajte igru Idiom: Da biste igrali ovu igru, neka učenici sjednu u krug. Odaberite jednog učenika da započnete izgovaranjem idioma kao što je "Kiša, mačke i psi!" ili "Ne tuci se okolo!" i objasniti da se to zovu idiomi. Zatim, učenik desno od govornika treba da objasni značenje idioma jednom riječju, frazom ili rečenicom. Učenik s njihove desne strane bi tada trebao objasniti značenje idioma na drugačiji način. Ovo treba nastaviti u krugu sve dok neko ne može dati sinonim ili objašnjenje, a da ne ponovi ono što je ranije rečeno. Kada se to dogodi, ta osoba bi trebala izgovoriti drugi idiom i započeti lanac sinonima iznova.

4. Objasnите četverostrani model komunikacije i podijelite primjere za svaki aspekt. Možete koristiti ovaj članak na Wikipediji i/ili ovaj za pripremu unaprijed. Obavezno pojednostavite ili ponudite dodatne informacije u zavisnosti od nivoa vaše grupe.

5. Pripremite šifrovane rečenice koje imate za ovu aktivnost. Uparite učenike i dajte im komade. Uputite ih da rasporede rečenice ispravnim redoslijedom i da za svaku rečenicu naznače namjeru pošiljaoca i primaoca. Nakon što završe, neka ponovo pročitaju gotov dijalog i razgovaraju o tome gdje su stvari pošle po zlu i kako bi rečenice mogle biti formulirane da bi se izbjegla pogrešna komunikacija. Neka svaki par smisli jednu jednostavnu rečenicu i odabere jedan aspekt komunikacije kako bi je izrazio. Oni ne bi trebali reći svom partneru koji su aspekt odabrali i da partner to pogodi.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Ideja za dodatnu aktivnost: **Činjenica**

Potreban materijal: štampane slike ili objekti za kutak sa činjenicama, kartice emocija za kutak za odnose, dnevnički ili papir za kutak za samootkrivanje, kartice scenarija za kutak za žalbe, materijali za pisanje (olovke/olovke), štoperica ili tajmer.

Napravite četiri kutka po prostoriji, svaka označena jednom od četiri strane: činjenica, veza, samootkrivanje i privlačnost. Pripremite svaku stanicu sa potrebnim materijalima za planirane aktivnosti. Podijelite tinejdžere u četiri grupe i rotirajte ih kroz kutke. Na svakom kutku imajte niz aktivnosti ili izazova koji oslikavaju tu određenu stranu komunikacije. Naprimjer, za stanicu činjenica od učesnika bi se moglo tražiti da što preciznije opišu sliku. Nakon što sve grupe rotiraju kroz sve kutkove, razgovarajte o tome šta su naučili na svakoj kutku i kako se to primjenjuje na četverostrani model.

Stanica 1: **Činjenica**

Cilj: Vježbati precizno prenošenje činjeničnih informacija.

Aktivnost: Svaki učesnik bira sliku ili predmet na stanicu i opisuje je što je preciznije moguće svojoj grupi.

Izazov: dodajte zaokret tako što ćete im štopati vrijeme Imaju samo dvije minute da opišu sliku/objekat.

Pitanja za razmišljanje:

- Da li je bilo teško držati se samo činjenica?
- Kako ste odlučili koje detalje je važno uključiti?

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Stanica 2: Veza

Cilj: Istražiti kako emocije i ton utiču na komunikaciju.

Aktivnost: Učesnici izvlače karticu emocija (npr. sretan, ljut, zbumjen) i zatim izražavaju neutralnu rečenicu koristeći ton te emocije. Grupa pokušava identificirati emociju.

Izazov: Pokušajte izraziti istu rečenicu suprotnim emocijama i razgovarajte o različitim tumačenjima.

Pitanja za razmišljanje:

- Kako je emocija promijenila poruku?
- Da li je bilo poteškoća u prenošenju ili tumačenju emocija?

Stanica 3: Samootkrivanje

Cilj: Razumjeti važnost samootkrivanja u komunikaciji.

Aktivnost: Učesnici anonimno zapisuju jednu ličnu snagu i jednu ličnu slabost. Oni su pomiješani, a svaki učesnik bira jednu za čitanje naglas. Grupa raspravlja o osobinama ne pokušavajući da pogodi ko ih je napisao.

Izazov: Razgovarajte o tome kako ta osobina može biti i snaga i slabost u zavisnosti od konteksta.

Pitanja za razmišljanje:

- Da li je bilo teško podijeliti ili razgovarati o ovim osobinama?
- Kako samootkrivanje doprinosi efikasnoj komunikaciji?

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Stanica 4: **Žalba**

Cilj: Vježbati zahtijevanje ili motiviranje akcije.

Aktivnost: Učesnici izvlače karticu scenarija (npr. traže od prijatelja da vam pomogne oko domaće zadaće, uvjeravaju roditelje da produže policijski čas), a zatim se naizmjence pozivaju na grupu.

Izazov: Učesnici moraju uputiti žalbu za manje od jedne minute, fokusirajući se na jasnoću i uvjerljivost.

Pitanja za razmišljanje:

- Da li je žalba bila efektivna? Zašto ili zašto ne?
- Koji elementi su učinili žalbu uvjerljivom?

Kao velika grupa, razgovarajte o iskustvima na svakoj stanici. Zamolite učesnike da podijele svoja razmišljanja i uvide.

Lekcija 2

Dodatni sadržaj

TED Talk: "10 načina za bolji razgovor"

Teorija komunikacije: "Model komunikacije sa četiri strane"

"Važnost izbora riječi u komunikaciji" - članak Univerziteta Minnesota koji govori o utjecaju izbora riječi na komunikaciju

"The Idiom Connection" - web stranica koja pruža objašnjenja i primjere uobičajenih engleskih idioma

"Učinkovite komunikacijske vještine" - resurs iz MindTools koji pruža savjete i tehnike za poboljšanje komunikacije

Lekcija 2

Osvrt na lekciju

Odredite četiri ugla sobe, po jedan za svaki aspekt komunikacije. Započnite predstavljanjem niza različitih situacija ili izjava razredu; naprimjer "Vaš prijatelj vam kaže, 'Danas izgledate umorno'" ili "Ovaj zadatak je sutra." Zamolite učenike da ukratko razmisle o tome kako bi protumačili riječi da su upućene njima. Zatim se učenici kreću u ugao koji je u skladu sa njihovom interpretacijom primarnog komunikacijskog aspekta date situacije.

Kada svi učenici odaberu svoje uglove, uključite razred u diskusiju kako biste otkrili razloge koji stoje iza njihovih izbora. Istražite postoji li većina u nekom određenom kutku za svaku situaciju i promislite zašto bi to moglo biti, stimulirajući dublje razumijevanje kako se različiti aspekti komunikacije mogu naglasiti ili tumačiti na različite načine.

Lekcija 3

Pogledaj bliže

Ključne riječi:

Neverbalna komunikacija,
aktivno slušanje

Kao nastavnici, ključno je prepoznati da se značajan dio komunikacije u učionici odvija bez izgovaranja ijedne riječi. Neverbalna komunikacija obuhvata bogatu tapiseriju poruka koje se prenose sredstvima poput izraza lica, govora tijela i tons glasa. Ovi znakovi, često raspoređeni nesvesno, moćni su kanali za različite emocije, stavove i namjere. Učenikov osmijeh, naprimjer, može biti znak razumijevanja ili uživanja, dok mrštenje može ukazivati na zbunjenost ili nezadovoljstvo. Čak i suptilniji znakovi, poput podignute obrve, mogu značiti iznenađenje ili skepticizam.

Osim izraza lica, obratite pažnju na držanje učenika, gestove i cjelokupni govor tijela. Ovi elementi mogu ponuditi vrijedan uvid u nivo samopouzdanja učenika, interesovanje ili angažman tokom lekcije ili diskusije. Razumijevanje nijansi neverbalne komunikacije može značajno obogatiti vašu nastavnu praksu jer ovi znakovi mogu ili pojačati, dopuniti ili, u nekim slučajevima, biti u suprotnosti s onim što se izražava verbalno. Nadalje, neverbalni znakovi ponekad mogu prenijeti stvari koje učenici možda ne žele ili ne mogu artikulirati. Dakle, dok se krećete kroz interakcije u učionici, imajte na umu ove neverbalne signale – i svoje i one vaših učenika. Oni dodaju suštinski sloj složenosti i dubine međuljudskoj komunikaciji.

U ovoj jedinici, učenici koriste svoje vještine zapažanja kako bi identificirali neverbalne znakove koji će im pomoći da pogode koju izjavu glume njihovi vršnjaci. Međutim, jedinica također promoviše timski rad, kreativnost i kritičko razmišljanje dok učenici rade zajedno kako bi došli do uvjerljive izvedbe i kako bi tačno pogodili izjavu koju glumi druga grupa.

Plan lekcije 3

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

- **Raspitajte** se o trenutnom emocionalnom stanju učenika - pitajte ih na početku časa kako su. Kada samo dio njih odgovori (jer hoće) pokuša da angažuje neke od onih koji ništa nisu rekli - odaberite jednu osobu koja će najvjerojatnije odgovoriti i zamolite je da pokuša procijeniti kako se osjećate i šta želite da im kažete. Počnite da mijenjate lica – izgledajte ozbiljno, zatim veselo, pa radoznašno, itd. Uz svaku promjenu oni moraju da kažu ono što im pokušavate da kažete.
- **Pozovite** ih da otvore sadržaj učenika i pogledaju šta piše. Neka ustanu i okupe se u krug. Podijelite ih u grupe od najviše 10 učenika u svakoj. Podijelite svaku grupu u dvije podgrupe sa 4-5 ljudi u svakoj. Dajte svakoj grupi izjavu za raspravu i za svaku podgrupu odredite da li moraju podržati ili argumentirati izjavu. Kvaka je u tome što to moraju učiniti bez riječi - koristeći samo izraze lica i geste. Postavite ograničenje od 2 minute za svaku podgrupu kako bi izrazili svoj stav i podsjetili ih da budu ljubazni jedni prema drugima. Nakon što svaka grupa koja se sastoji od dvije podgrupe završi, pitajte ostale učenike – publiku koja je podržala, a koja se protivila tvrdnjii. Pitajte ih za koga misle da se bolje izrazio i onda - ko je pobijedio.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Da biste dodatno ojačali koncept neverbalne komunikacije i njenu ulogu u prenošenju složenih emocija i stavova, podsjetite učenike da su upravo iskusili aktivnosti fokusirane na izraze lica i tihe debate kako bi razumjeli neverbalnu komunikaciju.

Zatim im dajte list papira i zamolite ih da izvlače:

- ljuta osoba,
- neko ko pažljivo sluša,
- neko ko je uplašen,
- veoma, veoma srećna osoba
- neko po njihovom izboru

Nakon što završe, počnite pozivati različite učenike da pokažu svoje crteže i neka njihovi drugovi iz razreda pogode koja je emocija.

Međutim, ko pogodi, mora objasniti zašto misli da je tako. Pokušajte voditi diskusiju na način koji vam pomaže da izvučete maksimalan broj neverbalnih znakova iz ove jednostavne aktivnosti.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

- Za sljedeću aktivnost - Odaberite grupu učenika kojima će nastavnik pokazati tajni broj. Ovo se može uraditi nasumično ili unaprijed određenom metodom. Zamolite jednog od učenika kojima je pokazan tajni broj da dođe na čelo grupe. Kažite pet brojeva naglas i dajte razredu tri pokušaja da otkriju tačan koji je prikazan učeniku na početku. Podstaknite učenike da izaberu jedan od pet brojeva i podignu ruku. Trebali bi pitati učenika ispred da li je to njihov broj i gledati njihovu reakciju. Podešnjite razred da obrati pažnju na reakciju učenika kako bi utvrdili govore li istinu ili ne. Nakon što su tri pogodađanja korištena, otkrijte tačan broj razredu i razgovarajte o reakcijama učenika na početku i učenika koji su pogodili. Koristite ovu vježbu da podvučete da je komunikacija mnogo više od riječi.
- Pozovite učenike da pročitaju tekst na svom treningu. Skrenite njihovu pažnju na kontrolnu listu u njihovim jedinicama i razgovarajte o njoj nakon što je pročitaju.
- Nakon što to urade, razgovarajte s njima o onome što su pročitali. Pozovite ih da razmisle o specifičnim imitacijama koje povezuju s određenim ljudima. Pitajte ih kako obično govore da li ljudi govore istinu ili su ljuti.

Lekcija 3

Dodatni sadržaj

Aktivno slušanje: Aktivno slušanje je kritična komunikacijska vještina koja može pomoći učenicima da izgrade jače odnose i razviju empatiju. Evo nekih resursa koji vam mogu pomoći da naučite aktivno slušanje.

Neverbalna komunikacija: Neverbalna komunikacija je bitan aspekt komunikacije i ključno je naučiti učenike o tome. Igra ogledala je odličan primjer kako funkcioniра neverbalna komunikacija i kako može pomoći ljudima da razumiju jedni druge. Evo nekih resursa koji vam mogu pomoći da naučite neverbalnu komunikaciju.

Lekcija 3

Osvrt na lekciju

Da biste produbili razumijevanje sadržaja lekcije o neverbalnoj komunikaciji, podijelite razred u dvije grupe: Grupu A i Grupu B. Svaka grupa dobija listu sličnih izjava koje treba odglumiti. Počevši od Grupe A kao glumaca i Grupe B kao publike, glumcima je dato 30 sekundi da odaberu izjavu sa liste i smisle strategiju kako da je izvedu neverbalno.

Kada su spremni, glume odabranu izjavu, oslanjajući se isključivo na svoje izraze lica, govor tijela i gestove kako bi prenijeli poruku. Grupa B pažljivo promatra i pokušava identificirati koja se izjava izvodi.

Nakon završetka prvog kruga, uloge se mijenjaju: Grupa A postaje publika, a Grupa B stupa na scenu kao glumci, slijedeći iste smjernice za pripremu i izvođenje od 30 sekundi. Nakon oba kruga, cijeli razred se okuplja za refleksivnu diskusiju, istražujući izazove i otkrića koja su iskusili u prikazivanju i tumačenju neverbalnih znakova, čime se učvršćuju ključni zaključci lekcije o zamršenosti neverbalne komunikacije.

Lekcija 4

Problemi u komunikaciji

Ključne riječi:

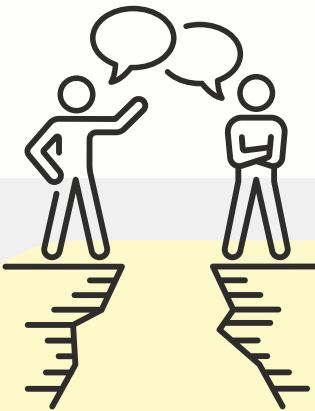
Pogrešna komunikacija,
barijere

U ovoj lekciji učenici će naučiti o različitim komunikacijskim preprekama koje postoje i kako ih prevladati. Oni će učestvovati u igri koja ilustruje kako lako komunikacija može biti zamršena, pa čak i potpuno izmijenjena u razgovoru. Naučit će o fizičkim, kulturnim, jezičkim i emocionalnim preprekama u komunikaciji i istražiti načine za prevazilaženje tih barijera. Cilj ove lekcije je pomoći učenicima da postanu bolji komunikatori i da izgrade svoje vještine efikasne komunikacije.

Efikasna komunikacija je neophodna u svim aspektima života, bilo da je lični ili profesionalni. Međutim, komunikacijske barijere često sprečavaju pojedince da jasno prenesu svoje misli i ideje, što može dovesti do nesporazuma, pa čak i sukoba. Učenici će naučiti da postoji nekoliko vrsta komunikacijskih barijera, uključujući fizičke, kulturne, jezičke i emocionalne barijere.

Lekcija 4

Problemi u komunikaciji

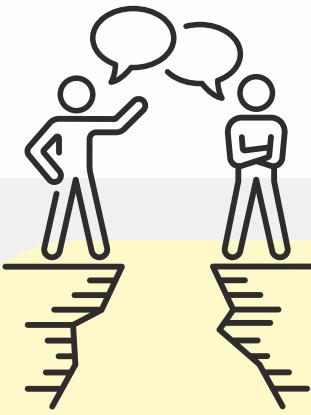

U nastavku možete pronaći kratko objašnjenje za svaki od njih:

- Fizičke prepreke u komunikaciji mogu uključivati faktore kao što su udaljenost, buka i tehnologija. Naprimjer, ako dvije osobe pokušavaju komunicirati u bučnom okruženju, može biti teško čuti jedno drugo i razumjeti šta se govori. Slično, ako neko pokušava komunicirati s nekim ko je fizički udaljen, može se suočiti sa poteškoćama u efikasnom prenošenju svoje poruke.
- Kulturne prepreke u komunikaciji nastaju kada pojedinci iz različitih kulturnih sredina imaju različita očekivanja i prepostavke o komunikaciji. Naprimjer, u nekim kulturama može se smatrati nepristojnim prekidati nekoga dok govori, dok je u drugim kulturama prekidanje znak angažmana i aktivnog slušanja.
- Jezičke barijere mogu nastati kada pojedinci ne dijele zajednički jezik. Čak i ako obje osobe tečno govore zajednički jezik, može doći do nesporazuma zbog razlika u dijalektu ili izboru riječi.

Lekcija 4

Problemi u komunikaciji

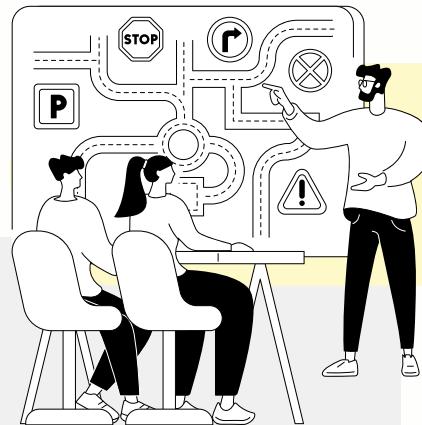
- Emocionalne barijere mogu nastati zbog ličnih osjećaja i stavova. Naprimjer, ako je neko ljut ili uznemiren, možda neće moći efikasno da prenese svoje misli i ideje. Slično, ako neko ima predrasude ili prepostavke, možda neće biti otvoren za slušanje različitih perspektiva.

Učenici treba da znaju da prevazilaženje komunikacijskih barijera zahtjeva svijest i trud. Neke strategije koje ćete ponuditi kao dio ove obuke koje se mogu koristiti za prevazilaženje komunikacijskih barijera uključuju: aktivno slušanje, korištenje vizualnih pomagala ili gestova i traženje pojašnjenja.

Osim toga, izgradnja odnosa i razumijevanje kulturnih razlika može pomoći u premošćivanju komunikacijskih jazova i to je uvijek korisno imati na umu kada vodite grupe u školi.

Plan lekcije 4

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

- Zamolite učenike da formiraju krug. Pozovite ih da podijele s vama prvo što im sada padne na pamet kada čuju riječ „komunikacija“. Nakon što podijele nekoliko stvari, recite im da ste sretni što imaju neke ideje i da osjećate da su spremni za igru.
- Iznenadite ih tako što ćete zamoliti jednog od njih da počne hodati ukrug i pustite ih da se potpuno okrenu i nastave hodati. Zamolite drugog učenika, bilo koga da počne hodati iza njih, ali da malo preuveliča svoje oponašanje i način na koji hoda. Neka naprave još jedan puni okret oko kruga i dodaju još jednu osobu koja treba da imitira s malim preterivanjem drugu, a ne prvu osobu. Radite to dok ne bude pet ljudi koji hodaju jedan za drugim i pokažite učenicima razliku između prve i posljednje osobe. Ova igra se zove "Devolution".
- Objasnите da se informacije upravo tako izokreću i da manje promjene u percepciji jedne osobe mogu dovesti do drastičnih razlika u odnosu na početnu poruku. Naglasite važnost efikasne komunikacije i zašto je ona neophodna za naš svakodnevni život. Zamolite učenike da podijele primjere pogrešne komunikacije koju su iskusili. Uvedite metaforu pogrešne komunikacije koja je poput napuknute površine ogledala, izvrćući i lomeći ono što se govori sve dok ponekad nije ni približno početnom značenju.

Plan lekcije 4

Glavne aktivnosti:

- Objasnite da će u ovoj lekciji učenici istraživati komunikacijske barijere i naučiti kako ih prevladati. Pozovite ih da pročitaju svoj dio treninga - ovoj cjelini je potrebno malo duže za čitanje bez vašeg prekida.
- Pitajte učenike da li imaju sukobe sa roditeljima (na što će većina najvjerovatnije odgovoriti sa "da" 😊). Pozovite ih da pogledaju neke uobičajene scenarije pogrešne komunikacije između njih i njihovih roditelja tako što će biti u koži drugog.
- Pitajte ih i zapišite njihove prijedloge o nekim uobičajenim scenarijima koji obično dovode do pogrešne komunikacije između njih i njihovih roditelja (dajte upute ako je potrebno, naprimjer, razgovarajte o ocjenama, kućnim poslovima, policijskom satu ili korištenju elektronike). Napišite svaki scenario na bijeloj tabli ili na flipčartu. Nastojte prikupiti najmanje 10-12 scenarija.
- Nakon što završe s prijedlozima, zamolite ih da se upare s drugom osobom. U svakom paru jedan učenik će preuzeti ulogu roditelja, a drugi će igrati ulogu tinejdžera. Oni će izabrati jedan od scenarija. Podesite tajmer da parovima date 5 minuta da razgovaraju o datom scenariju, sa ciljem da se problem riješi ako je moguće. Nakon diskusije, neka parovi zamijene uloge i izaberu drugačiji scenario.
- Za dodatni sloj složenosti, uvedite "kartice za odvlačenje pažnje" usred razgovora. Ove kartice mogu sadržavati upute poput "počnite koristiti svoj telefon" ili "postanite defanzivni" za simulaciju stvarnih smetnji ili stavova koji često doprinose pogrešnoj komunikaciji.

Pitajte ih:

- Koji su neverbalni znakovi postali značajni u vašoj igri uloga i zašto?
- Na koji način razumijevanje četverostranog modela komunikacije može pomoći u sličnim situacijama iz stvarnog života?

Lekcija 4

Dodatni sadržaj

getting
READY

SCAN ME

„Efektivna komunikacija: poboljšanje vaših društvenih vještina“ sa HelpGuide.org: Ovaj izvor pruža opštiji pregled učinkovitih komunikacijskih strategija koje mogu biti od pomoći i nastavnicima i učenicima. Sadrži savjete za poboljšanje vještina slušanja, jasno izražavanje i rješavanje sukoba.

SCAN ME

"Umjetnost komunikacije" TED govor Juliana Treasurea

SCAN ME

HubSpot članak "6 prepreka interkulturalnoj komunikaciji (i kako ih prevladati)"

Lekcija 4

Osvrt na lekciju

Neka učenici uzmu jedan korišteni list papira. Recite im da će im dati uputstva šta da rade sa papirom i da im nije dozvoljeno da postavljaju pitanja vama i drugima. Recite im da će postići najbolje rezultate i da će imati veće šanse za pobjedu ako ne gledaju tuđe papire jer će ih to zbuniti.

Zatim počnite da im dajete uputstva o tome šta da rade sa papirom: „Prvo, presavijte ga na pola.“, „Onda ga ponovo presavijte na pola.“, „Onda, pocijepajte gornji desni ugao.“, „Sada napravite rupu u sredini papira.“ Možete dati bilo koje slične upute. Nakon što završite, neka učenici pokažu svima svoje listove. Podvucite razlike između njihovih listova i napravite paralelu sa komunikacijom i nesporazumima i razlozima za njih.

Lekcija 5

Nenasilna komunikacija

Ključne riječi:
NVC, potrebe

Cilj ove lekcije je upoznavanje učenika sa nenasilnom komunikacijom (NVC) i njenim principima.

NVC je pristup komunikaciji koji naglašava suosjećanje, empatiju i razumijevanje. Zasniva se na uvjerenju da sva ljudska bića imaju iste osnovne potrebe i želje i da te potrebe možemo zadovoljiti na način koji poštuje i poštuje druge. Učenici će naučiti više o tome i istražiti lične razloge koji su naveli Marshalla Rosenberga da razvije NVC i procijene da li je to primjenjivo na njihov svakodnevni život. Čas će kulminirati grupnom aktivnošću u kojoj će učenici ilustrovati i objasniti četiri principa NVC-a.

Podučavanje učenika o NVC-u je vrlo efikasna faza i način da se osvrnemo na vlastite komunikacijske prakse.

Integracijom principa NVC-a u svoje nastavne metode, činite više od samo pripremanja učenika za svijet; također usavršavate i svoje veštine i unaprijeđujete svoj profesionalni život. Prednosti su dalekosežne, što ga čini holističkim pristupom koji obogaćuje i iskustva vaših učenika i vaša vlastita iskustva.

Lekcija 5

Nenasilna komunikacija

Ključne riječi:
NVC, potrebe

Nosi mnoge prednosti kao što su:

- Poboljšana samosvijest: Dok podučavate NVC principe, prirodno ćete početi preispitivati vlastite komunikacijske obrasce. Ova veća samosvijest može dovesti do efikasnijeg upravljanja razredom i skladnijeg obrazovnog okruženja.
- Modeliranje uloga: Djeca su vješta u razumijevanju ponašanja odraslih. Kada inkorporirate i praktikujete principe NVC-a, dajete snažan primjer svojim učenicima. Ovo može učiniti vašu učionicu empatičnjim i emocionalno inteligentnijim prostorom.
- Poboljšani međuljudski odnosi: Bilo da se radi o sastancima roditelja i nastavnika, saradnji osoblja ili interakcijama u učionici, vaše nove NVC vještine mogu značajno poboljšati kvalitet vaših odnosa. Poboljšana komunikacija može dovesti do boljeg i efikasnijeg obrazovnog okruženja.
- Vještine rješavanja sukoba: Kao učitelj, često se nađete u ulozi posrednika. NVC vam pruža alate za lakše rješavanje sukoba, osiguravajući da se sve uključene strane osjećaju saslušano i cijenjeno. Ovo omogućava ugodniji, manje stresan radni doživljaj.
- Povećano zadovoljstvo poslom: Uočavanje pozitivnih promjena koje NVC donosi u vašu učionicu i odnose može značajno povećati vaš osjećaj zadovoljstva poslom i profesionalnog ispunjenja.
- Cjeloživotno učenje: Prihvatanje NVC-a također podstiče način razmišljanja kontinuiranog ličnog rasta. Dok svojim učenicima budete inspirisali ljubav prema učenju, otkrit ćete da je i vaše sopstveno obrazovno putovanje jednako obogaćeno.

Plan lekcije 5

NON

VERBAL

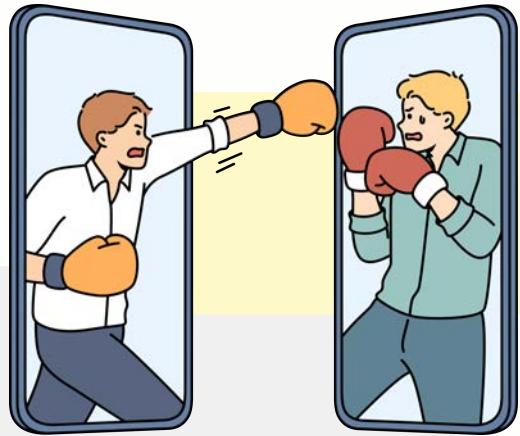
Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

0. Nekoliko dana prije lekcije o NVC-u, postavite dvije slične biljke u saksiji u učioniku. Označite jednu sa "LJUBAV", a drugu sa "INDIFERENCIJA". Recite učenicima da sljedećih nekoliko dana prije lekcije obasipaju biljku "LJUBAV" pozitivnim riječima, komplimentima i ljubaznim tonovima. Nasuprot tome, na biljku "INDIFERENTNOST" ne bi trebalo da obraćaju gotovo nikakvu pažnju, već je samo zalijevaju. Oni ne bi trebali fizički dodirivati ili oštetiti biljke; treba da komuniciraju samo verbalno.

1. Započnite lekciju tako što ćete im skrenuti pažnju na te biljke i podijeliti s njima ovaj eksperiment koji je napravio Masaru Emoto:
2. Dr Masaru Emoto, japanski istraživač, izveo je eksperiment koji je privukao značajnu pažnju, posebno u raspravama o uticaju misli i riječi na fizičke entitete. Eksperiment uključuje stavljanje kuhane riže u tri različite tegle. Jedna tegla je označena pozitivnim riječima poput "Ljubav" i "Hvala", druga negativnim riječima poput "Mržnja" ili "Ljuta", a treća tegla je potpuno zanemarena. Prema Emotu, staklenka izložena pozitivnim riječima fermentirala bi na vizualno ugodan način, emitujući ugodnu aromu. Tegla s negativnim riječima brže bi se pokvarila, a staklenka koja bi bila ignorisana bi se na najgori način pokvarila. Dr. Emoto sugerira da ovaj eksperiment pokazuje opipljiv utjecaj riječi, misli i namjera na fizičke entitete, u ovom slučaju na rižu.
3. Recite učenicima da je naučna strogost eksperimenata dr. Emota dovedena u pitanje, ali potvrdite da ipak koncept može poslužiti kao zanimljiv način za uvođenje ideje da naše riječi i misli imaju težinu i mogu imati stvarni utjecaj na naše okruženje i interakcije. Pitajte ih šta misle da može biti korisnije u podizanju djeteta; kada se zajedno bavite sportom ili kada radite u nastavi.

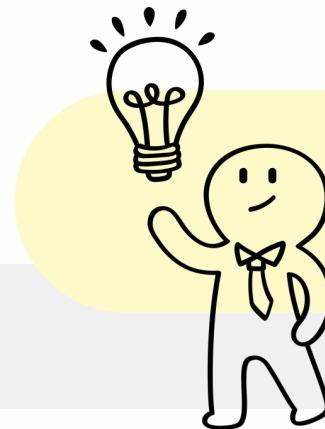
Plan lekcije 5

Glavne aktivnosti:

- Pozovite učenike da pročitaju tekst na obuci učenika.
- Nakon što završe, objasnite im da će raditi u grupama kako bi istražili i odgovorili na pitanja u vezi s ličnim razlozima koji su naveli Marshalla Rosenberga da razvije NVC pristup i da li je NVC primjenjiv na njihov svakodnevni život. Dajte učenicima 20 minuta da istraže i formuliraju svoje odgovore koristeći svoje pametne uređaje i izradite poster koji će predstaviti njihove odgovore. Nakon 20 minuta istraživanja, zamolite svaku grupu da predstavi svoje nalaze razredu.
- Podijelite svoj razred u četiri jednaka tima i dodijelite svakom četiri principa nenasilne komunikacije (NVC): posmatranje, osjećaj, potreba i zahtjev. Uputite svaki tim na unaprijed uređenu radni prostor opskrbljenu zanatskim potrepštinama i materijalom koji objašnjava princip koji im je dodijeljen. Dajte timovima 15-20 minuta da pročitaju materijal, razgovaraju o principu međusobno, a zatim ga ilustriraju koristeći materijale za izradu; oni također trebaju uključiti barem jedan praktični primjer u svoju ilustraciju. Jasno navedite da ste dostupni za sva pitanja ili pojašnjenja tokom aktivnosti. Kada vrijeme istekne, neka svaki tim prezentira svoj ilustrovani princip i praktičan primjer cijelom razredu. Nakon svih prezentacija, otvorite govornicu za diskusiju, postavljajući pitanja poput "Koji princip vam se čini najprikladnjim?" podstičući dublje razumijevanje principa NVC.

Lekcija 5

Dodatni sadržaj

Centar za nenasilnu komunikaciju (CNVC): Ovo je globalna organizacija koja promoviše i podržava učenje i praksu nenasilne komunikacije (NVC). Web-stranica nudi mnoštvo resursa, uključujući članke, videozapise, mogućnosti za obuku i imenik certificiranih trenera.

NVC akademija: Ovo je platforma za učenje online koja nudi kurseve, radionice i podučavanje za pojedince i grupe koji žele naučiti NVC. Kurseve predaju iskusni treneri i pokrivaju niz tema vezanih za NVC, kao što su komunikacijske vještine, rješavanje sukoba i empatija.

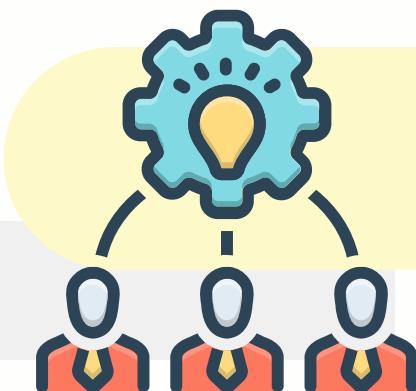
Nenasilna komunikacija: jezik života, Marshall B. Rosenberg: Ovo je klasična knjiga o NVC-u, koju je napisao osnivač pristupa, Marshall B. Rosenberg. Knjiga pruža pregled principa i praksi NVC-a, kao i mnoge primjere i vježbe koje pomažu čitaocima da integriraju NVC u svoje živote.

Cjeloživotno učenje: Nenasilna komunikacija u učionici, Ike Lasater i Julie Stiles: Ova knjiga pruža praktične smjernice i resurse za nastavnike koji žele koristiti NVC u svojim učionicama.

<https://www.puddlediving.net/teach-for-life/>

Lekcija 5

Osvrt na lekciju

Uputite učenike da pronađu udoban položaj i uvjerite ih da je ovo povjerljiva vježba. Postavite tajmer na 10 minuta, tokom kojeg ćete ih pozvati da zabilježe slučajeve u kojima su se suočili s izazovnim komunikacijskim situacijama. Trebali bi identificirati trenutke kada je primjena principa NVC-a mogla rezultirati boljim ishodom od onog koji su uočili. Nakon što je vođenje dnevnika završeno, dajte učenicima nekoliko minuta da privatno pregledaju svoje bilješke, ohrabrujući ih da razmisle o tome kako mogu koristiti NVC principe u sličnim budućim situacijama.

Pitajte da li neko želi da podijeli. Imajte na umu da odgovor može biti „ne“ od svih, pa pripremite nešto od sebe za primjer. Ne forsirajte ih da podijele ako to ne žele.

Provjera znanja modula:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfm42KR5OB9m12dU41mr9RLfbIWqS_JJjXdOTui4bO2x4PUcw/viewform

Modul 5: Komunikacija

Sažetak modula

Zamolite svoje učenike da pažljivo pročitaju dati tekst, "Zdravo, dragi komunikacijski sportisti! Čestitamo vam što ste zajedno stigli do kraja našeg puta!".

Nakon što završe, razgovorajte o poruci sa učenicima. Obavezno uključite sve teme koje su prethodno bile obrađene u jedinicama.

Završni izazov studenata za ovaj modul:

- Susan Meredith je podijelila aktivnost rješavanja sukoba zasnovanu na scenariju predstavljenom u knjizi Rodžera Fišera, Getting to Yes, koja opisuje vježbu narandže kao izazov za dvoje djece koja se svađaju oko jedne narandže koja je jedina ostala u zdjeli s voćem. Djeca u originalnom scenariju su naučila da je jednom potrebna kora za pečenje, a drugom sok da utazi žed.
- Podijelite razred u dva tima, tim A i tim B.
- Objasnite scenario: Voditelj će igrati ulogu Mandeza, čuvara jedine preostale Mandezin narandže, vrlo rijetke sorte. Svaki tim će dobiti scenarij u kojem se objašnjava zašto moraju kupiti ovo posebno voće i rečeno im je da mogu kontaktirati uzgajivača samo jednog po jednog.

O autorima

Maria Stankova, Bulgaria

Nastavnica sam engleskog jezika i trener mladih koji sanja o tome da poboljša razumijevanje odraslih i učenika unutar kompleksnih i magičnih procesa učenja. Volim svoju profesiju i duboko sam zahvalna što mi je pružena šansa da na dnevnoj bazi komuniciram sa ljudskim bićima što me kontinuirano uči o ljubavi, hrabrosti i mogućnostima.

Modul 6

TIMSKI RAD I UPRAVLJANJE SUKOBIMA

Saradnja s drugima je osnovna vještina koja će učenicima biti potrebna tokom cijelog života, bez obzira na polje kojim se bave. Istraživanja su pokazala da saradnja ne samo da vodi do uspjeha, već i potiče osjećaj zajedništva i pripadnosti, što direktno doprinosi sreći pojedinca. Ali koje su tačno vještine koje se najviše cijene u okruženju saradnje? I kako možemo pomoći učenicima da vježbaju i razvijaju ove vještine?

Poziv na modul

Poštovani učitelju,

Dobrodošli u 6. modul ovog kompleta alata: **TIMSKI RAD I UPRAVLJANJE SUKOBIMA**

Kako je navedeno u nazivu ovog modula, ovdje ćemo se fokusirati na dvije ključne teme: timski rad i upravljanje sukobima. Ove vještine su neophodne za stvaranje i održavanje kolaborativnog okruženja, koje je od vitalnog značaja za uspjeh kako u profesionalnom tako i u ličnom životu učenika.

Rad u timu omogućava učenicima da dijele ideje, delegiraju odgovornosti i efikasnije postižu ciljeve. Međutim, timski rad može biti ugrožen kada dođe do sukoba. Tim koji ne uspije da efikasno upravlja sukobima može dovesti do smanjene produktivnosti, efikasnosti i neprijatnog okruženja za učenje. To može dovesti do povećanog nivoa stresa, što može negativno uticati na dobrobit učenika.

Stoga je ključno naučiti vještine upravljanja sukobima kako biste riješili sukobe prije nego što oni eskaliraju.

Da bismo postigli ciljeve učenja, pružit ćemo vam različite metode, kao što su praktične aktivnosti, diskusije, vježbe i praktične primjene u scenarijima iz stvarnog života. Naš cilj nije samo da produbimo razumijevanje učenika o timskoj dinamici, saradnji i upravljanju sukobima, već i da ih opremimo praktičnim vještinama koje će poboljšati njihove komunikacijske i liderske sposobnosti.

Co-funded by
the European Union

Ishodi učenja

Do kraja ovog modula učenici bi trebali biti u stanju:

- demonstrirati znanje o liderstvu i principima izgradnje tima
- aktivno sudjelujte u timskim procesima dok utvrđujete uzrok problema, razmišljate o mogućim rješenjima i kasnije procjenjujete najbolja rješenja
- vježbaju davanje i primanje konstruktivnih povratnih informacija u razgovorima sa svojim vršnjacima, nastavnicima i porodicom
- vidjeti prednosti saradnje i zajedničkog rada na postizanju rezultata ili ljudi koji pomažu jedni drugima u postizanju zajedničkog cilja
- voditi stratešku diskusiju koja rješava problem na način koji sve strane smatraju prihvatljivim

**Co-funded by
the European Union**

Project: 2021-1-BG01-KA220-SCH-000031568

Lekcija 1

Timski rad - rad iz snova

Ključne riječi:

Timski rad, strateško razmišljanje, rješavanje problema, saradnja, saradnjna izgradnja povjerenja.

Timski rad je proces u kojem pojedinci rade zajedno kako bi postigli zajednički cilj. To je ključni aspekt mnogih oblasti, uključujući sport, poslovanje, zdravstvo i obrazovanje. To su samo neki primjeri. Saradjnjom, pojedinci mogu kombinovati svoja znanja, vještine i iskustvo za rješavanje složenih problema, donošenje informiranih odluka i efikasnije postizanje zajedničkih ciljeva.

Pored poboljšane efikasnosti, timski rad može dovesti do povećane kreativnosti, inovativnosti, zadovoljstva poslom i blagostanja. Kada pojedinci rade zajedno kao tim, mogu osjetiti osjećaj postignuća i drugarstva, što može potaknuti lični i profesionalni rast i povećati zadovoljstvo životom. Štaviše, efikasan timski rad može poboljšati komunikaciju, izgraditi povjerenje i promovirati pozitivnu radnu kulturu.

Timski rad je suštinski aspekt učionice koji mnogi obrazovni programi još uvijek moraju uključiti. Zajedničkim radom učenici mogu razviti nove vještine i perspektive, učiti jedni od drugih i izgraditi jače odnose.

Timski rad nudi mnoštvo prednosti za razvoj i uspjeh učenika:

1. Poučava osnovne društvene vještine kao što su komunikacija i aktivno slušanje. Kada učenici rade kao tim, uče kako da funkcioniraju kao kohezivna jedinica i s poštovanjem izražavaju svoje ideje i mišljenja. To dovodi do poboljšanog samopouzdanja i osjećaja vrijednosti unutar tima.
2. Timski rad ima potencijal da smanji efekte maltretiranja pružanjem snažnog sistema podrške i osnaživanjem učenika da se zauzmu za druge.
3. Vještine koje se nauče kroz timski rad pretvaraju se u uspjeh izvan učionice, jer su okruženja za saradnju fundamentalna za mnoge puteve karijere.

Plan lekcije 1

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

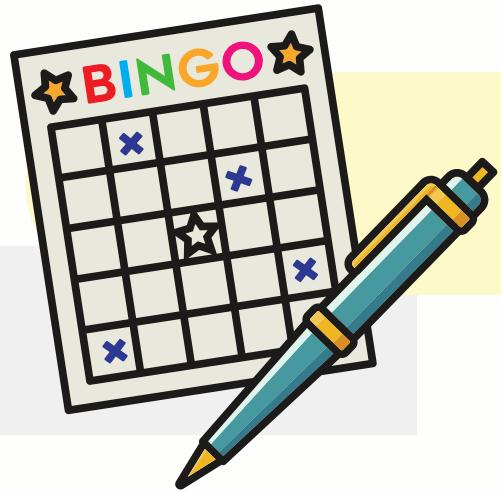
Ova jedinica naglašava značaj pojedinačnih članova tima i grupnog rada u cjelini, te podstiče učenike da shvate važnost i jednog i drugog. Biti dio tima može pomoći pojedincima da rastu i postignu više. Štaviše, učenje i rad u grupi može biti zanimljiviji i ugodniji od samostalnog rada.

U ovoj jedinici osmislili smo različite aktivnosti koje promovišu timsko povezivanje, rješavanje problema, saradnju, saradnju i izgradnju povjerenja. Sve ove aktivnosti su praktične, kreativne i zahtijevaju aktivnu komunikaciju između članova grupe. Učešćem u ovim aktivnostima, učenici ne samo da će razviti osnovne vještine izgradnje tima, već će i poboljšati svoju sposobnost da efikasno rade s drugima.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Ljudski bingo

Potreban materijal: radni list/ispis, olovka

[https://drive.google.com/file/d/1uvpbai4mXyDgoSbQesHkuiJkq6IVE4HY/view?
usp=sharing](https://drive.google.com/file/d/1uvpbai4mXyDgoSbQesHkuiJkq6IVE4HY/view?usp=sharing)

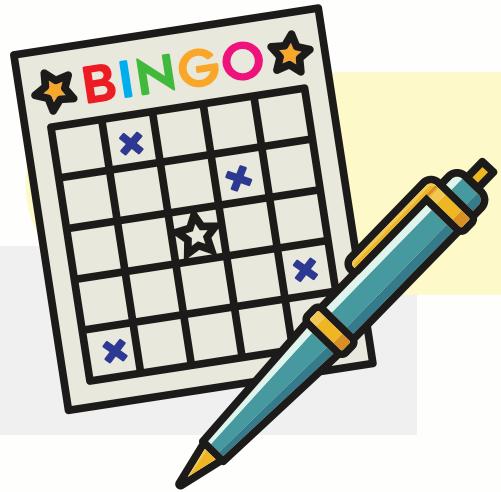
Ova aktivnost može biti zabavan i privlačan način da se pomogne učenicima da nauče o važnosti timskog rada i saradnje uz promociju komunikacije, izgradnje povjerenja i osjećaja zajedništva među učenicima.

Odštampajte pripremljeni radni list ili kreirajte svoj, sa različitim kategorijama vezanim za timski rad i saradnju. Pobrinite se da se svaka kategorija pojavi samo jednom na svakom kvadratu.

Uvod: Objasnite pravila igre i dajte svakom učeniku bingo karticu. Objasnite da je cilj igre popuniti karticu tako što ćete pronaći drugove iz razreda koji odgovaraju opisima na bingo kartici. Svaki učenik treba da razgovara sa svojim kolegama iz razreda i pita ih da li se uklapaju u neku od kategorija na kartici.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Cilj ove aktivnosti je popuniti sve kategorije bingo kartice imenom druga iz razreda koji ima te karakteristike.

Dajte vremena za druženje: Dozvolite učenicima da šetaju po sobi i razgovaraju sa svojim drugovima iz razreda da popune svoje kartice. Ohrabrite ih da se predstave onima koje ne poznaju i da međusobno razgovaraju o kategoriji.

Bingo!: Kada učenici završe sve kategorije (ili možete igrati i koristeći stvarna bingo pravila, gdje učesnici trebaju popuniti red, kolonu ili dijagonalu) na svojoj bingo kartici, trebali bi pozvati "Bingo!" i donesu svoju popunjenu karticu nastavniku na provjeru. Možete igrati dok svi ne popune cijelu kartu ili dok prva osoba ne završi, ovisno o vremenu i aktivnosti učenika.

Sumiranje utisaka: Kada se igra završi, neka učenici sjednu zajedno i razgovaraju o onome što su naučili jedni o drugima i timskom radu i saradnji općenito. Molimo vas ohrabrite ih da podijele svoja razmišljanja, uvide i zapažanja iz igre.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Nemoguća misija

Potrebni materijali:

- zadatke koje daje nastavnik/trener
- flipčart, tabla, pametna tabla ili bilo šta drugo na čemu se zadaci mogu predstaviti
- sve što je potrebno za ispunjenje zadataka

Aktivnost ima za cilj stvaranje vremena i prostora za razvoj veće i dublje grupne dinamike. Aktivnost omogućava učesnicima da se iskažu, isprobaju ulogu lidera, razmisle o različitim pristupima, podrže i pomognu jedni drugima u postizanju zajedničkog cilja.

Učesnici će raditi zajedno kao jedna grupa. Bit će im obezbijeđen određeni broj raznovrsnih zadataka koje kreira nastavnik (otprilike 20). Neke treba postići pojedinac, neke mala grupa, a neke zahtijevaju uključivanje svih učesnika. Zadaci se mogu povezati sa temom koja se nedavno proučavala na času ili nekom drugom relevantnom temom. Možete koristiti prostor i okruženje koje vam je na raspolaganju (može se organizovati i samo u učionici).

Nastavnik može postaviti vremensko ograničenje (obično oko jedan sat). U ovom periodu učesnici moraju ispuniti sve zadatke. Ovisi o grupi kako će dalje, ali jedino pravilo je vremenski rok i izvršenje svih zadataka.

Upoznati učesnike sa pravilima i zadacima nemoguće misije. (Možete koristiti flipčart, tablu, pametnu tablu ili bilo šta drugo što može predstaviti navedene zadatke)

Dajte grupi otprilike 15 minuta da postavi bilo kakva pitanja i da vi iznesete dodatna uputstva i pravila.

Započnite igru i dajte grupi 60 minuta da ispuni zadatke.

Nakon igre, napravite kratku pauzu i inicirajte iscrpan osvrt.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Evaluacija

Postavljajte pitanja kao što su:

- Da li su svi zadaci ispunjeni? Zašto da/zašto ne?
- Gdje ste uspjeli kao grupa/kao pojedinac?
- Koji su bili uspješni trenuci?
- Šta je bilo najteže?
- Kako ste se osjećali?
- Da li je vaše mišljenje uzeto u obzir prilikom odlučivanja o grupi?
- Dajte povratne informacije vođama (učesnicima koji su preuzeli vodeću ulogu u određenim zadacima).

Postavljajte pitanja kao što su:

- Kako ste se osjećali kao vođa?
- Da li ste sami preuzeli ovu ulogu ili ste „izabrani“? Koje su to razlike?
- Šta biste uradili drugačije sljedeći put?
- Šta ste interesantno primijetili o sebi kao lideru?

Primjeri zadataka koje možete inspirirati:

- Smislite ime za tim.
- Napravite timsku pjesmu i ples (zadatak koji se odnosi na temu koja se nedavno proučavala u školi)"
- Naučite i snimite ovu pjesmu ili ples nekoga izvan tima.
- Napravite sliku sa svim učesnicima na kojoj pod može dodirnuti samo 5 nogu, 3 ruke i jedna glava.
- Napravite mapu okoline.
- Navedite sve učesnike redom od najvišeg do najnižeg.
- Slikajte 6 različitih životinja.
- Osmislite ili izmislite nadimke za svakog člana tima.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Polje blaga

Potrebni materijali:

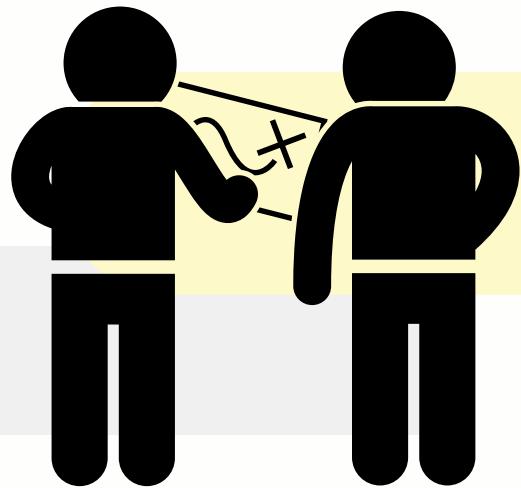
- Različiti predmeti (šolje, olovke, lopte, flaše, šalovi itd.) U 1 vrsti nam je potrebno 15-20 komada. Broj tipova ne bi trebao biti manji od broja timova koji igraju.
- Definirano polje za igru (veličina ovisi o veličini grupe). Polje se može definirati trakom ili označiti kredom
- Minimum 1 šal po timu (3 osobe u jednom timu)
- Nekoliko hula-hopova. Broj ovisi o veličini polja i veličini grupe (može se koristiti bilo koji drugi predmet u koji možete ući - naprimjer, peškiri, deke).
- Aktivnost se preporučuje za prostore sa direktnim pristupom otvorenim površinama kao što su sportski tereni ili bašte. Otvoreni prostori moraju biti izolovani, bez saobraćaja ili drugih vanjskih prijetnji. Aktivnost se može obavljati i unutra, ali je potrebno imati prostran prazan prostor.

Postavljanje igre: Aktivnost se igra u polju sa određenim granicama i nasumično postavljenim objektima. Broj različitih objekata mora biti isti (ili veći) kao i broj timova. Trebalo bi da ima otprilike deset komada svake vrste predmeta (10 olovaka, 10 šoljica, 10 papuča, 10 lopti, itd.) u polju za igru nasumično postavljenih.

Trener priprema teren za aktivnost prije dolaska učesnika.

Cilj svakog tima je da prikupi jednu vrstu predmeta (tim jedan - sve čaše, tim dva - sve lopte, itd.) koji im je zadao trener.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Uloge:

- Nijemi učesnik posmatra teren i daje uputstva komunikatoru o pravcu i postupcima osobe sa povezom na očima. Instrukcije moraju biti napravljene bez korištenja vokalnih zvukova.
- Komunikator posmatra nijemog učesnika i dekodira njegove instrukcije u verbalne instrukcije za učesnika sa povezom preko očiju na terenu.
- Učesnik sa povezom preko očiju prima upute od komunikatora i prema uputama prikuplja potrebne predmete vraćajući ih svom timu.

Dodatna pravila:

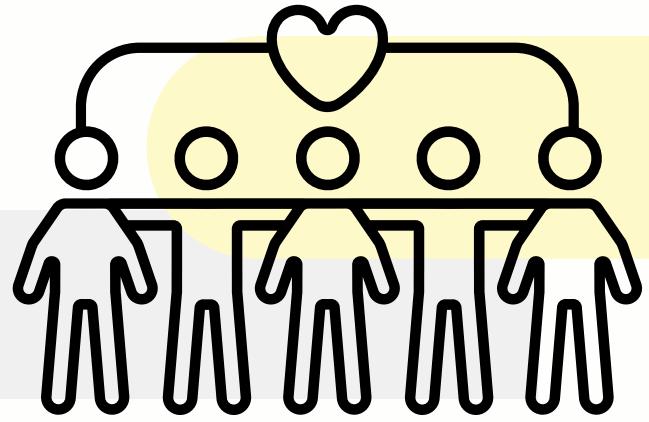
- Učesnici sa povezom preko očiju mogu istovremeno držati samo jedan predmet.
- Komunikator ne može da pomjera noge i ne može da okreće glavu.
- Učesnici ne mogu koristiti nikakve zvukove.
- Učesnik sa povezom preko očiju ne može uči u hula-hop (ili neku drugu stvar koja se koristi za ovu svrhu) ili izaći iz terena
- Ako su neki koraci pogrešni - svi prikupljeni predmeti se vraćaju u polje.

Pozicija igrača:

Učesnici koji su odabrali slijedeće uloge stavljuju poveze na oči i stupaju na teren. Komunikatori stoje ledjima okrenuti terenu tik uz njegovu granicu tako da ne vide šta se dešava na terenu. Učesnici sa nijemom ulogom stoje tačno ispred komunikatora. (trener može demonstrirati)

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Zaustavite igru i uputite timove da održe još jedan strateški sastanak na kojem učesnici mogu poboljšati svoju strategiju. Članovi tima mogu promijeniti uloge ako to žele. Ovaj sastanak bi trebao trajati oko 5 minuta.

Vratite sve prikupljene predmete na teren tokom strateškog sastanka.

Neka svi članovi tima ponovo pronađu svoju početnu poziciju za igru.

Dodijelite svakom timu drugačiji predmet koji mora prikupiti. Učesnici imaju 10 minuta da sakupe što više predmeta.

Nakon utakmice, neka učesnici razgovaraju o aktivnostima u timovima oko 5 minuta.

Svi timovi se mogu udružiti, a vi možete voditi proces analize aktivnosti. U zavisnosti od grupe, možete koristiti ova ili druga pitanja:

- Kako ste se osjećali igrajući svoju ulogu?
- Jeste li osjećali odgovornost/povjerenje/strah?
- Kako je vaš tim podijelio uloge i da li razmišljate u kojoj će se ulozi osjećati ugodnije?
- Da li ste promijenili uloge tokom drugog perioda izrade strategije? Zašto?
- Šta ste naučili o sebi? Kako ovo iskustvo (i naučene lekcije) možete prenijeti u svoj svakodnevni život?

Napomena: Postoji mogućnost da se odigra onoliko kola koliko trener smatra da odgovara prema potrebama učesnika. Također može postojati mogućnost razlikovanja pobjednika u igri ili završetak igre bez pobjedničkog tima.

Ova aktivnost se može raditi tokom prvih sesija nakon lakših teambuilding aktivnosti. Uvjerite se da su predmeti koji se koriste u aktivnosti sigurni za gaženje (hula-hops, peškiri, oblici napravljeni od kanapa, itd.)

Lekcija 1

Dodatni sadržaj

It's your Yale; "Zašto je timski rad važan"

<https://your.yale.edu/we-know-teamwork-important-how-important>

Work Life: "Bitnost timskog rada"

"

<https://www.atlassian.com/blog/teamwork/the-importance-of-teamwork>

Asana: "Timske uloge, prema Belbinovoj teoriji"

<https://asana.com/resources/team-roles>

Lekcija 1

Osvrt na lekciju

Kao edukatori, znamo da je razmišljanje o našim iskustvima ključno za lični i profesionalni razvoj. Bitno je odvojiti vrijeme da sredimo svoja učenja i shvatimo kako koristiti ove novootkrivene ideje u svakodnevnom životu. Nakon završetka grupnih aktivnosti i sumiranja utisaka, vrijeme je za lični razgovor.

Podstičemo vas da odvojite malo vremena da zajedno sa svojim učenicima razmislite o njihovom učenju. Učenici mogu podijeliti odgovore ili mogu razmišljati o ovim pitanjima pojedinačno. Ako je moguće, podstaknite svoje učenike da podijele svoje uvide, dok ih podsjetite da kroz razgovore mogu steći još dublju povezanost jedni s drugima.

Evo nekoliko pitanja koja će vam pomoći da predvodite razmjenu utisaka:

1. Da li vam je bilo lako pronaći svoje mjesto/ulogu u grupi i kako ste se osjećali igrajući svoju ulogu u svakoj aktivnosti?
2. Da li ste tokom aktivnosti osjećali odgovornost, poverenje ili strah?
3. Jeste li otkrili nešto novo o sebi tokom aktivnosti? Ako jeste, šta ste otkrili i kada ste to otkrili?
4. Možete li identificirati neke od svojih prednosti koje su koristile timu?
5. Postoje li oblasti na kojima biste mogli raditi kako biste poboljšali svoj učinak u grupnim postavkama?
6. Kako se iskustvo i lekcije naučene iz ovih aktivnosti mogu primijeniti na vaš svakodnevni život u školi ili vanjske aktivnosti?

Lekcija 2

Ne okljevajte - komunicirajte

Ključne riječi:

Komunikacija, konstruktivna povratna informacija, debata, pregovaranje, uvjeravanje, ispitivanje

Efikasna komunikacija je osnovna životna vještina ključna za uspjeh u ličnom i profesionalnom aspektu života. Loše komunikacijske vještine često rezultiraju nesporazumima i frustracijama, naglašavajući važnost ovladavanja ovom vještinom. Komunikacija je također vitalni element timskog rada i vodstva.

Međutim, komunikacijske vještine nisu ograničene na davanje i primanje informacija. Da bismo efikasno radili u timu i da bi se naše ideje čule, moramo imati napredne komunikacijske vještine kao što su debata, pregovaranje, uvjeravanje, ispitivanje i davanje i primanje konstruktivnih povratnih informacija.

Debata, naprimjer, pomaže u razvoju vještina kritičkog mišljenja, kao što je iznošenje dobro osmišljenih argumenata i preispitivanje dokaza koji stoje iza određenog stava ili zaključka. Uvjeravanje je, s druge strane, umjetnost uvjeravanja drugih da se slože sa stavom ili poduzmu određenu akciju. To je vrijedna vještina koju ne može svako savladati.

Primanje povratnih informacija je još jedna kritična komunikacijska vještina. Povratne informacije su vrijedne informacije koje mogu pomoći pojedincima ili timovima da donešu ključne odluke. Primajući povratne informacije, pojedinci mogu poboljšati svoje samopouzdanje i motivaciju da uče i konačno postignu svoje ciljeve.

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Ova jedinica je dizajnirana da pruži učenicima priliku da vježbaju i unaprijede osnovne komunikacijske vještine spomenute ranije.

Pripremili smo niz aktivnih, praktičnih igara koje će potaknuti učenike da vježbaju javni nastup, izraze svoje mišljenje, daju i primaju povratne informacije i još mnogo toga. Ove vještine će im pomoći da rastu kao pojedinci i postanu sjajni članovi tima.

Aktivnosti u ovoj jedinici zasnovane su na igranju uloga, diskusijama i debatama.

Nadamo se da će vam ove aktivnosti biti zanimljive i ugodne i da će pomoći vašim učenicima da razviju svoje komunikacijske vještine kako bi postali bolji članovi tima i učenici općenito.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 1: Crtanje naslijepo

Potrebni materijali:

- stolica za svakog učesnika
- papiri
- olovke

Ova aktivnost je zabavan i privlačan način za vaše učenike da uvježbaju svoje komunikacijske i saradničke vještine i pripreme se za ozbiljnije aktivnosti usmjerene na komunikaciju.

Počnite tako što ćete svoje učenike podijeliti u parove i neka sjede jedan uz drugog.

Dajte jednom članu svakog para sliku predmeta ili riječi koju moraju opisati bez korištenja riječi koje jasno odaju sliku.

Osoba sa slikom mora koristiti nepovezane riječi da opiše predmet ili riječ svom partneru.

Partner će imati olovku i papir i mora nacrtati predmet na osnovu verbalnog opisa i vlastite interpretacije.

Postavite vremensko ograničenje od 5-7 minuta za svaki par da završi aktivnost.

Nakon isteka vremena, neka svaki par uporedi crtež sa originalnom slikom i razgovarajte o tome koliko su dobro komunicirali i saradivali.

Ohrabrite parove da razmisle o tome šta su mogli bolje da urade i šta je dobro funkcionalo u njihovoj komunikaciji i saradnji.

Možete ponoviti aktivnost s različitim predmetima ili riječima kako biste učenicima dali više mogućnosti da uvježbaju svoje vještine komunikacije i slušanja.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 2: Prilagodite se tržištu

Potrebni materijali:

- Papir i olovka za posmatrača
- Predmeti za prodaju (npr. marker, novine, sveska, olovka, rolna trake, itd.)

Aktivnost "Prilagodi tržištu" ima za cilj da pomogne učesnicima da uvježbaju svoje pregovaračke i komunikacijske vještine u različitim situacijama.

Preuzimajući različite uloge, kao što su prodavač ili kupac, učesnici mogu iskusiti različite perspektive i razviti bolje razumijevanje procesa pregovaranja. Osim toga, aktivnost podstiče kreativnost i inovativnost jer učesnici pokušavaju najefikasnije prodati proizvod. Uloga posmatrača takođe promoviše vještine refleksije i posmatranja.

Podijelite grupu u male grupe od tri osobe.

Objasnite da će svaki član grupe imati specifičnu ulogu: prodavač, kupac ili posmatrač. Prodavač će pokušati prodati proizvod što inovativnije i kreativnije, kupac će pokušati pregovarati o cijeni proizvoda, a promatrač će jednostavno promatrati proces bez uplitanja.

Zamolite grupe da odluče ko će preuzeti svaku ulogu.

Dajte svakoj grupi set predmeta (npr. marker, novine, svesku, olovku, rolnu traku, itd.) koji će se koristiti za pregovore.

Podsetite sudionike koji su preuzeли ulogu prodavača da je njihov zadatak prodati predmet po najboljoj mogućoj cijeni. Ali učesnici koji imaju poziciju kupca moraju biti što iskreniji (ne moraju biti tvrdoglavi i odbijati bilo koju cijenu, moraju se potruditi i biti iskreni).

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Istovremeno, jedini zadatak posmatrača je da posmatra i zapiše ono što vidi u procesu.

Objasnite da je zadatak prodavača i kupca da pregovaraju o cijeni ovih proizvoda. Posmatrač treba da posmatra i zabilježi proces.

Napomena: Ako je potrebno, možete koristiti volontere da demonstrirate jednu rundu svim učesnicima prije nego što započnu aktivnost u malim grupama.

Dajte im nekoliko minuta da završe pregovore.

Nakon završetka pregovora, zamolite grupu da zamjeni uloge. Svaka osoba treba da ima priliku da igra svaku od uloga.

Napomena: Možete imati kratki razgovor nakon svake sesije ili dopustiti svakom učesniku da isproba svaku ulogu i tek onda sumirati utiske.

Ponavljajte proces pregovaranja sve dok svaka osoba ne odigra svaku ulogu.

Ako je potrebno, možete dati svojim učesnicima oko 5 minuta da u malim grupama iznesu ovo iskustvo, gdje mogu podijeliti kakva je aktivnost bila za njih i podijeliti sve uvide koje bi željeli podijeliti jedni s drugima.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Razmotrite aktivnost sa cijelom grupom postavljajući pitanja o procesu pregovora.

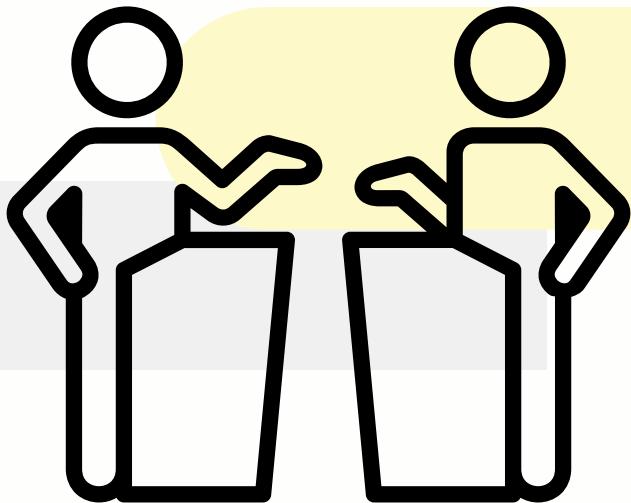
Pitanja za početak sumiranja utisaka:

- Kako je bilo preuzimati različite uloge?
- U kojoj ste se ulozi osjećali najugodnije? Zašto? Možete li povući paralelu između svoje ličnosti i akcija koje poduzimate u svakodnevnom životu?
- Koje su strategije korištene za prodaju u vašim malim timovima?
- Koje su strategije dobro funkcionalne?
- Koje komunikacijske strategije bi se mogle poboljšati?
- Pitajte konkretno posmatrače: Šta ste primijetili?

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 3: Debata

Potrebni materijali:

- unaprijed date izjave
- štoperica
- papir i olovke za učesnike da pripreme svoje govore

Ova aktivnost je odlična prilika za vaše učenike da uvježbaju svoje vještine komunikacije, javnog govora, uvjeravanja i saradnje.

Evo uputstava kako voditi ovu aktivnost:

Podijelite svoju grupu u tri grupe: Zagovaranje (Slažem se s izjavom), Protivljenje (Ne slažem se s izjavom) i Slušaoci. Grupe treba napraviti prije nego što imena grupa budu objavljeni.

Trener ili nastavnik će dati izjavu o kojoj će se raspravljati. Naprimjer, "Svaka osoba treba da prakticira nulti gubitak način života."

Napomena: tvrdnje može unaprijed izraditi nastavnik i uskladiti ih s predmetom/temom o kojoj učenici uče, ili nastavnik može dati izjave zajedno sa učenicima prije aktivnosti, gdje svaki učenik zapisuje 1-2 tvrdnje na zasebne dijelove od papira. Tada se izjave mogu sakupiti u šešir/zdjelu/kantu i koristiti za igru.

Ovisno o ulozi grupe, učenici moraju pripremiti argument koji će uvjeriti slušaoce da se slažu s njihovom tvrdnjom.

Jedan učesnik zagovaračke grupe će otvoriti debatu pozdravom publike i protivničke grupe. Oni će objasniti stav grupe i zašto će je braniti. Kao posljednji dio svog govora, iznijet će argumente zagovaračke grupe.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Ovo ne bi trebalo da traje više od 4 minute.

Grupa protivnika će nastaviti raspravu. Jedan govornik će iznijeti stav protivničke grupe o izjavi i cilju debate. Oni će završiti govor iznošenjem argumenata suprotne grupe. Ovo bi također trebalo da traje najviše 4 minute.

Nakon govora, slušaoci mogu postavljati pitanja objema grupama u trajanju od 2 minute.

Debata će se nastaviti u još dva kruga, gdje će timovi imati priliku da brane svoju stranu izjave na isti način opisan gore.

Na kraju debate, slušaoci će glasati za pobjednički tim.

Nastavnik treba da vodi i olakšava proces od početka do kraja.

Bilješka:

Učesnicima se možda neće svidjeti grupa u kojoj se nalaze jer mogu imati različite stavove o izjavi i ulozi grupe. Možete objasniti da su pravila takva s razlogom, i iako se ne slažu s ulogom, trebali bi pokušati pronaći tačke koje favoriziraju ulogu koju imaju. Ovo može pomoći učenicima da uvide da postoje dvije strane svake priče i da ništa nije ni dobro ni loše/ispravno ili pogrešno.

Diskusije mogu biti žustre, tako da prije aktivnosti nastavnik treba da objasni da je važno razgovarati s poštovanjem i koristiti činjenice, a ne lična osjećanja. Takođe, tokom diskusije nastavnik treba da aktivno prati grupu i da se uključi u diskusiju kako bi vodio debatu. Ako je potrebno, nastavnik može prekinuti debatu.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 4: Igra uloga medijacije

Potrebni materijali:

- Uloge i opisi situacija

Ova aktivnost ima za cilj da omogući učesnicima da uvježbaju vještine rješavanja sukoba i posredovanja kroz scenarije igranja uloga. Također pomaže učesnicima da razviju vještine komunikacije, uvjeravanja i pregovaranja. Preuzimajući različite uloge i radeći kroz scenarije konflikta, učesnici mogu bolje razumjeti druge perspektive i naučiti kako olakšati produktivnu komunikaciju i rješavanje problema. Osim toga, povratne informacije i prijedlozi ostatka razreda i nastavnika mogu pomoći učesnicima da poboljšaju svoje vještine rješavanja sukoba i steknu uvid u vlastite stilove komunikacije.

Da biste vodili ovu aktivnost, trebat ćete:

Podijelite razred u grupe od po tri osobe, dodijelivši svakom članu ulogu - posrednika, osobu 1 i osobu 2.

Dajte svakoj grupi opis situacije koju će reagirati prije svake igre uloga.

Trebali biste unaprijed kreirati ove opise, ili ih možete napraviti i sa klasom.

Uputite svaku grupu da odglumi situaciju pred razredom, pri čemu svaki član reaguje u interesu uloge koja im je data.

Zadatak medijatora je da olakša komunikaciju između Osobe 1 i Osobe 2.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Nakon svake igre uloga, zamolite razred (a može se uključiti i nastavnik) da pruži povratnu informaciju i predloži načine da medijator poboljša svoje vještine rješavanja problema.

Aktivnost bi trebala trajati otprilike 60 minuta.

Bilješka:

- Osigurajte da učesnici razumiju svoje uloge i scenarij koji im je dat.
- Dajte jasne instrukcije o očekivanjima od svake uloge, posebno o ulozi posrednika, koja treba da efikasno olakša komunikaciju.
- Ohrabrite učesnike da ostanu u liku tokom aktivnosti i da autentično komuniciraju.
- Pobrinite se da date povratne informacije budu konstruktivne i specifične za scenarij koji se izvodi.
- Ostavite dovoljno vremena da učesnici razmisle o povratnim informacijama i poboljšaju svoje komunikacijske vještine.
- Pratite diskusije i osigurajte da učesnici poštuju jedni druge i da ne pribjegavaju ličnim napadima.
- Ponudite podršku i smjernice ako se bilo koji učesnik muči sa uključivanjem u aktivnost ili da učinkovito komunicira.
- Podsjetite učesnike da je ova aktivnost prilika za učenje i da su greške dio procesa učenja.
- Osigurajte da je proces sumiranja utisaka temeljit i da svi učesnici mogu razmišljati o svojim iskustvima i saznanjima.
- Tokom sumiranja utisaka, naglasite važnost efikasne komunikacije u svakodnevnom životu, timskom okruženju i rješavanju sukoba.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Evo primjera opisa koje možete koristiti:

Džordž i Nina

Uloga i posrednik: Džordž je protiv svoje komšinice Nine, koja živi u stanu iznad njegovog (jedan sprat više). Pozvao je centar za medijaciju. Izjavio je da Nina svira klavir glasno i kasno u noć. Nina je rekla da ju je Džordž uvrijedio. Obojica su se složila da posjete centar za medijaciju.

Uloga II Osoba 1: Pristali ste da posjetite centar za medijaciju jer želite da riješite sukob sa svojim komšijom Džordžom. Navodite da vas on vrijeđa kucanjem u plafon (vaš pod). Time on prekida vaše sviranje, zbog čega su vam i neke vase polomljene. Ljuti ste na njega jer ne poštuje vašu profesiju. Vi ste muzičar i učitelj. Smatrate da imate ista profesionalna prava kao i on. Molimo vas da ne unosite dodatne i/ili nove detalje u svoju ulogu.

Plan of Lekcija 2

Glavne aktivnosti:

Uloga III: Osoba 2 Nervozni ste zbog ponašanja vaše komšinice Nine koja živi u stanu iznad vašeg. Svako jutro morate ići na posao, pa stoga morate dobro spavati. Cijelu noć glasno pušta svoju omiljenu muziku i tako vas tjera da je slušate. Ljut si na nju. Mislite da kada kucate štapom o njen pod (svoj plafon), prilično jasno komunicirate svoje negativne emocije. Vjerujete da je vaš protest ignoriran jer se ništa nije promijenilo u njenom ponašanju. Pozvali ste centar za medijaciju da zakažete termin. Želite posjetiti centar i riješiti ovaj konflikt. Možete izabrati bilo koju profesiju. Molimo vas da ne unosite dodatne i/ili nove detalje u svoju ulogu.

Džon i Marija

Uloga I: Posrednik Opis slučaja je sljedeći: Džon i Maria su raspoređeni da rade zajedno na grupnom projektu za njihov čas historije. Međutim, oni imaju poteškoća u slaganju i efikasnom radu zajedno. Džon smatra da Maria ne doprinosi dovoljno projektu i da ga ne shvata ozbiljno. Maria smatra da Džon previše zapovijeda i kontroliše i da nije voljan da sluša njene ideje.

Uloga II: Osoba 1 Vi ste Džon, i frustrirani ste Marijom jer se osjećate kao da radite sav posao za projekat. Osjećate da ona to ne shvata ozbiljno i da ne doprinosi dovoljno projektu. Mislite da ona ne sluša vaše ideje i da nije spremna na kompromis. Molimo vas da ne unosite nikakve dodatne ili nove detalje u svoju ulogu.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Uloga III: Osoba 2 Vi ste Marija i osećate se kao da Džon previše zapovijeda i kontroliše. Osjećate da on nije voljan da sasluša vaše ideje i da nije spremna na kompromis. Smatrate da on projekat shvata previše ozbiljno i da ne ostavlja prostora za zabavu ili kreativnost. Vjerujete da dovoljno doprinosite projektu i da vam Džon ne daje dovoljno zasluga. Molimo vas da ne unosite nikakve dodatne ili nove detalje u svoju ulogu.

Paul i Mike

Uloga I: Posrednik Opis slučaja je sljedeći: Paul i Mike rade zajedno u maloj kompaniji, a Paul optužuje Mikea da je ukrao njegove ideje i predstavio ih kao svoje šefu. Obojica su se složili da se sastanu sa posrednikom kako bi riješili ovaj sukob.

Uloga II: Osoba 1 Radite u maloj kompaniji s Mikeom i osjećate se kao da on krade vaše ideje i preuzima zasluge za njih. Frustrirani ste s njim i osjećate se kao da vam ne daje priznanje koje zaslužujete. Želite riješiti ovaj problem, ali također želite osigurati da dobijete zasluge za svoj rad koje zaslužujete.

Uloga III: Osoba 2 Radite u istoj kompaniji kao Paul i čuli ste da vas optužuje da ste mu ukrali ideje. Vjerujete da to nije istina i želite da skinete ljagu sa svojog imena. Mislite da je Paul nerazuman i da šteti takvim optužbama. Želite riješiti ovaj sukob, ali također želite biti sigurni da niste lažno optuženi.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Evo nekoliko **primjera** uloga i situacija koje se mogu koristiti u kreiranju scenarija:

- Spor između dva cimera oko čistoće i podjele kućnih poslova
- Nesporazum između dva saradnika oko podjele projekta
- Sukob između dva prijatelja oko posuđene stvari koja je oštećena
- Spor između dva susjeda oko granica posjeda
- Sukob između nastavnika i učenika oko ocjene
- Zaposlenik koji je ljut na svog kolegu jer preuzima zasluge za njihov rad
- Prijatelj koji je ljut što njihov prijatelj uvijek otkaže planove u posljednjem trenutku
- Komšija koji je ljut što komšijin pas stalno laje
- Učenik koji je ljut na svog nastavnika jer mu je dao nisku ocjenu
- Cimer koji ne razumije zašto je njihov drugi cimer uzneniren zbog njihovog nivoa buke
- Kolega koji je uzneniren što njihov kolega neće podijeliti posao
- Prijatelj koji uvijek otkazuje planove u posljednjem trenutku jer je zauzet poslom
- Komšija koji je uzneniren što komšijine grane zadiru u njihov posjed
- Nastavnik koji misli da je njihova ocjena poštена, ali učenik se ne slaže.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 5: Stolica za povratne informacije

Potrebni materijali:

- jedna stolica po učesniku
- prostor za razgovor

Aktivnost stolica za povratne informacije ima za cilj da pruži članovima tima priliku da daju i dobiju konstruktivne povratne informacije u sigurnom okruženju koje pruža podršku. Ova aktivnost pomaže članovima tima da nauče efikasno komunicirati, da pruže efikasne i relevantne povratne informacije i izgrade povjerenje i poštovanje među članovima tima. Dijeleći povratne informacije jedni s drugima, članovi tima mogu identificirati područja za poboljšanje, proslaviti svoje prednosti i raditi na zajedničkim ciljevima.

Počnite kratkom diskusijom sa grupom o tome šta je povratna informacija, zašto je važna i principima konstruktivne povratne informacije. (Više materijala o tome možete pronaći u rubrici Dodatni sadržaj)

Postavite krug stolica i postavite jednu stolicu u centar kruga. Ova stolica će se nazivati "vruća stolica".

Sada je vrijeme da vježbate davanje konstruktivnih povratnih informacija. Objasnite da će svaki član tima naizmjenično sjediti u vrućoj stolici i primati povratne informacije od grupe.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Kada je član tima na vrućoj stolici, trebao bi navesti o čemu bi konkretno želio povratne informacije, kao što je njihov učinak, uloga u timu ili rezultati.

Ostali članovi tima treba da daju povratne informacije, imajući na umu principe konstruktivne povratne informacije o kojima je ranije bilo govoreno.

Postavite vremensko ograničenje za posjetu vrućoj stolici svakog člana tima kako biste osigurali da aktivnost ostane na pravom putu.

Dok sjedi na vrućoj stolici, član tima treba se suzdržati od reakcije na pojedinačne komentare. Međutim, možete im dati vremena za reakcije i pitanja kada se krug povratnih informacija završi i prije nego sljedeći član tima preuzme.

Ohrabrite sve da se zabavljaju i budu konstruktivni tokom aktivnosti. Ne zaboravite također razgovarati s grupom nakon aktivnosti, razgovarajući o tome šta su naučili i kako mogu primijeniti povratne informacije koje su dobili u svom radu.

Bilješka:

Ovu aktivnost je moguće prilagoditi tako što ne dajete povratne informacije o osobi u sredini, već da učesnicima pružite izmišljeni lik ako je ova aktivnost previše osjetljiva za vašu grupu.

Lekcija 2

Dodatni sadržaj

RiseVision: "Komunikacija u učionici: Zašto je važna i kako je poboljšati"

<https://www.risevision.com/blog/classroom-communication-why-it-matters-and-how-to-improve-it>

Ted Talk : "Deset načina za bolju komunikaciju"

https://www.ted.com/talks/celeste_headlee_10_ways_to_have_a_better_conversation

Podučavanje učenika da daju povratne informacije od vršnjaka

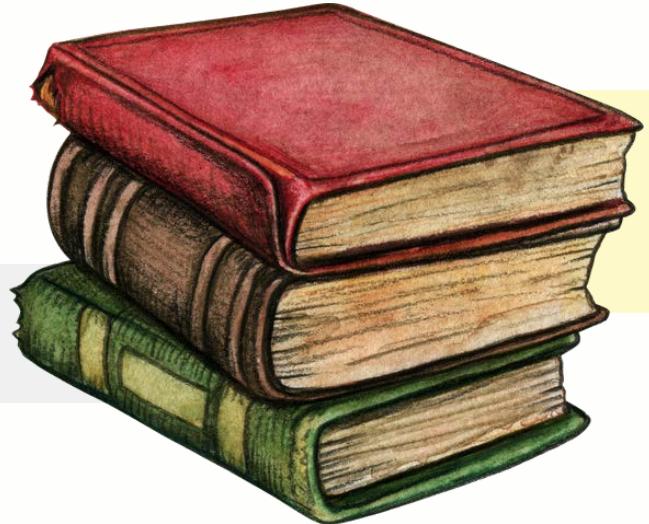
<https://www.edutopia.org/article/teaching-students-give-peer-feedback>

Forbe: "Umjetnost davanja konstruktivne povratne informacije"

<https://www.forbes.com/sites/forbesbusinesscouncil/2023/02/09/the-art-of-delivering-constructive-feedback/?sh=6ef8362f77a3>

Lekcija 2

Osvrt na lekciju

Da biste ojačali učenje iz ove jedinice, zamolite učenike da odgovore na ova pitanja:

- Kako obično reagujete na sukobe u stvarnom životu? Kako bi to moglo bolje funkcionirati?
- Koje ste nove strategije naučili tokom ove lekcije? Koju od njih biste voljeli isprobati u stvarnom životu?
- Koje su stvari koje biste još trebali više prakticirati? I šta bi vam moglo pomoći?
- Koje strategije biste koristili u stvarnom životu i u kojim situacijama?
- Šta je vaš glavni zaključak iz ove lekcije?

Vodite diskusiju kako vam odgovara u zavisnosti od aktivnosti i dinamike grupe.

Lekcija 3

Vodite srcem

Ključne riječi:

Liderstvo, stilovi vođenja, rješavanje problema, samopouzdanje i samopoštovanje

U timu postoje različite uloge koje svaki član igra, a svaka od ovih pozicija je podjednako važna. Tim najbolje funkcioniše kada svaki član ima jasno definisane odgovornosti i kada se svaka uloga potrebna za postizanje cilja tima efikasno izvršava.

Jedna od najpriznatijih uloga u timu je uloga vođe. Biti lider dolazi sa specifičnim odgovornostima i karakteristikama, o kojima ćemo dalje razgovarati. Liderstvo se često povezuje s dobrobitima, disciplinom, uspjehom i moći. Međutim, prava mjera uspješnog lidera je sretan, zdrav i motiviran tim. Važno je napomenuti da je vođa ujedno i član tima.

Liderstvo je složen i višestruki koncept koji naučnici i praktičari proučavaju i o kojima raspravljaju decenijama. U svojoj srži, liderstvo uključuje proces utjecanja i usmjeravanja drugih prema zajedničkoj viziji ili cilju. Često se smatra ključnim faktorom za uspjeh zajednica, jer učinkoviti lideri mogu inspirisati i motivirati zaposlene da ostvare svoj puni potencijal i rade na ciljevima organizacije.

Kurt Lewin je razvio jednu od najranijih i najutjecajnijih teorija liderstva 1930-ih. Lewinov model vođenja identificira je tri različita stila vođenja: autoritarni, demokratski i laissez-faire. Autoritarne vođe imaju tendenciju da donose odluke bez doprinosa članova svog tima.

Lekcija 3

Vodite srcem

Oni su fokusirani na kontrolu, dok demokratski lideri traže doprinos od članova svog tima i daju prioritet saradnji i učešću. Laissez-faire lideri su skloniji i daju malo smjernica ili smjernica članovima svog tima.

Od Lewinovog modela, razvijene su brojne druge teorije i pristupi liderstvu, uključujući situaciono liderstvo, transformaciono liderstvo i vodstvo službenika. Situaciono liderstvo sugeriše da najefikasniji stil vođenja zavisi od trenutne situacije i zahtjeva od lidera da u skladu s tim prilagode svoj pristup. Transformacijsko vodstvo fokusira se na inspiraciju i motivaciju članova tima da rade na zajedničkoj viziji, dok vodstvo službenika naglašava važnost stavljanja potreba drugih na prvo mjesto i služenja većem dobru.

Posljednjih godina raste interesovanje za proučavanje inkluzivnog liderstva, koje nastoji da stvori raznovrsnije i inkluzivnije radno mesto vrednovanjem i korištenjem jedinstvenih perspektiva i doprinosa svih članova tima. Osim toga, sve je veće prepoznavanje važnosti etičkog vodstva, koje uključuje vođenje uz integritet, transparentnost i posvećenost etičkim principima.

Sve u svemu, proučavanje liderstva nastavlja da se razvija i širi kako istraživači i praktičari nastoje bolje razumjeti kompleksnu i dinamičnu prirodu ovog važnog koncepta.

Plan lekcije 3

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Aktivnosti predstavljene u ovoj jedinici mogu se koristiti za istraživanje liderstva sa različitih gledišta, razumijevanje stilova vođenja učenika i razvoj njihovih vještina vođenja. Ove vježbe su zasnovane na istraživanju i ne samo da će im pomoći da steknu samosvijest, već će ih i opremiti sposobnošću da sarađuju s drugima, uključujući druge učenike, klijente, kolege ili članove tima.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 1: Koji ste tip vođe?

Potrebni materijali:

- laptop ili pametni telefon za svakog učesnika sa pristupom internetu

"Koji ste tip vođe?" aktivnost ima za cilj da pomogne pojedincima da identifikuju svoj jedinstveni stil vođenja kroz test inventara liderstva. Razumijevanjem svog stila vođenja, učesnici mogu naučiti o svojim snagama i slabostima i razviti svoje vještine vođenja kako bi postali bolja podrška svojim timovima. Aktivnost takođe podstiče učesnike da razumiju i razmisle o različitim stilovima vođenja i njihovom uticaju na performanse tima, promovišući dublje razumijevanje efektivnog liderstva.

Da biste vodili ovu aktivnost, morat ćete slijediti ove upute:

Započnite uvođenjem koncepta stilova vođenja i njihovog utjecaja na učinak. Objasnite da svaki stil vođenja ima svoje prednosti i slabosti. (Više informacija možete pronaći u rubrici Dodatni sadržaj ove lekcije) Omogućite učesnicima test inventara liderstva koji mogu polagati da identifikuju svoj stil vođenja: Kviz o stilu rukovođenja: 12 pametnih pitanja za identifikaciju vašeg stila (usc.edu)

Uputite učesnike da pojedinačno polažu test, dajući im dovoljno vremena da pažljivo pročitaju i odgovore na svako pitanje.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Nakon što svi završe test, prikupite rezultate i grupe učesnike na osnovu njihovog stila vođenja.

Ohrabrite učesnike da podijele svoje rezultate sa malom grupom i razgovaraju o prednostima i slabostima svog stila vođenja.

Nakon što male grupe završe sa sumiranjem utisaka, zamolite svaku grupu da predstavi svoj stil vođenja ostatku grupe. Svaka grupa treba da predstavi stil vođenja koji predstavlja.

Nakon prezentacija, povedite grupnu diskusiju o različitim stilovima rukovođenja, njihovim prednostima i nedostacima i kako utiču na rad tima.

Podstaknite učesnike da razmisle o svom stilu vođenja i razmotre kako mogu iskoristiti svoje prednosti i pozabaviti se svojim slabostima kako bi postali bolji lideri.

Završite aktivnost sumiranjem važnosti razumijevanja nečijeg stila vođenja i načina na koji se on može iskoristiti da postane bolja podrška timu.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 2: Šta raditi?

Potrebni materijali: n/a

Ova aktivnost ima za cilj da pomogne učenicima da razviju svoje vještine vođenja i komunikacije prakticirajući različite stilove vođenja i komunikacijske strategije u okruženju zasnovanom na scenariju.

Takođe ima za cilj da promoviše kritičko mišljenje i refleksiju ohrabrujući učenike da analiziraju različite pristupe i razmišljaju o tome šta je uspjelo, a šta nije. Osim toga, ova aktivnost pomaže učenicima da shvate koje su kvalitete i vještine potrebne da bi bili učinkovit lider u različitim situacijama.

Da biste vodili ovu aktivnost, slijedite ove korake:

1. Podijelite razred u grupe po 4.
2. Svaka grupa će izvesti malo pozorište.
3. Svaka grupa će imati jednog volontera koji će igrati ulogu "zaposlenika" koji je u nevolji, naprimjer, propustio sastanke, zakasnio na posao, propustio rok, itd. Scenarije možete kreirati unaprijed ili ih kreirati zajedno sa učenicima.

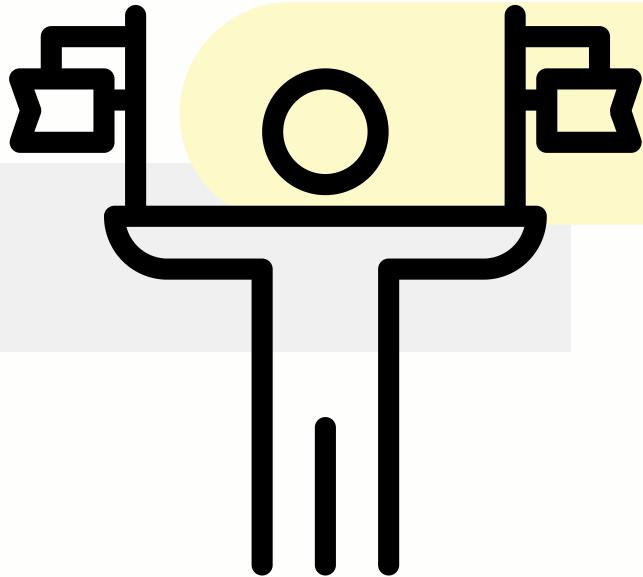
Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

4. Objasnite odabrani scenario preostala tri člana grupe i dodijelite svakome drugačiji stil vođenja i komunikacije koji će demonstrirati sa "zaposlenim". Ovi stilovi mogu uključivati autoritarno, demokratsko ili laissez-faire vodstvo ili druge tipove provjerene u prethodnoj vježbi.
5. Nakon što su uloge dodijeljene, ostavite vremena da se grupa pripremi za demonstraciju. Ohrabrite ih da razmisle o tome kako će pristupiti situaciji i kako će komunicirati sa "zaposlenim".
6. Kada je grupa spremna, dozvolite svakoj grupi da demonstrira svoj pristup sa "zaposlenim". Ostali drugovi iz razreda treba da posmatraju i zabilježe različite pristupe.
7. Nakon svake demonstracije, zamolite cijelu grupu da razmisli o različitim stilovima vođenja i korištenim komunikacijskim strategijama. Ohrabrite ih da razgovaraju o tome šta je uspjelo, a šta ne i razmotrite prednosti i slabosti svakog pristupa.
8. Konačno, vodite kratku diskusiju o tome šta bi "idealni" vođa uradio u ovom scenariju i ohrabrite učenike da podijele svoje uvide i ideje.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 3: Vođa slijepih

Potrebni materijali:

- Povezi preko očiju
- Prostrano, sigurno okruženje

Cilj aktivnosti "Šetnja sa povezom preko očiju" je razvoj vještina vođenja i izgradnje povjerenja u timskom radu. Učesnici će vježbati vođenje i vođenje od strane partnera s povezom na očima. Ova aktivnost će pomoći učesnicima da shvate važnost jasne komunikacije i povjerenja u uspješan timski rad. Također može pomoći u izgradnji odnosa između učesnika i poboljšanju njihove sposobnosti da efikasno rade zajedno.

Aktivnost se preporučuje za prostore sa direktnim pristupom otvorenim, ali obezbijeđenim prostorima kao što su sportski tereni ili bašte.

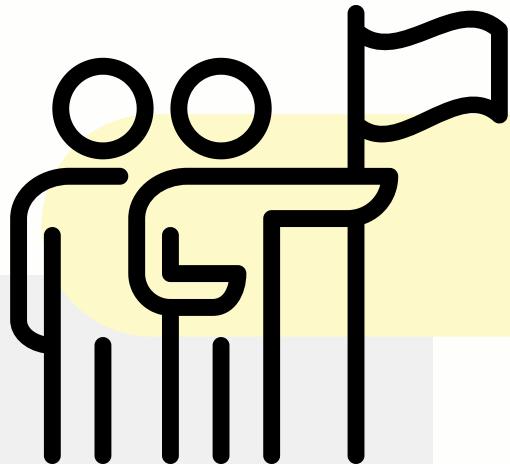
Otvoreni prostori moraju biti izolovani, bez saobraćaja ili drugih vanjskih prijetnji. Aktivnost se može obavljati i unutra, ali je potrebno imati prostran prostor sa minimalnim preprekama.

Evo uputa za vođenje aktivnosti "Šetnja s povezom preko očiju":

1. Podijelite grupu u parove.
2. Objasnite učesnicima da je njihov zadatak da odu u parocima u ugodnu šetnju. Međutim, jedna osoba u svakom paru će imati povez preko očiju koristeći šal.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

3. Partner koji vidi će biti odgovoran za vođenje partnera sa povezom na očima tokom šetnje. Oni mogu odlučiti da se drže za ruke, koriste druge dijelove tijela za vođenje ili daju verbalne upute.

4. Parovi mogu odlučiti o svom odredištu i ruti, ali moraju ostati unutar određenog područja i vratiti se na početnu tačku u određenom vremenskom roku (obično je dovoljno 10-15 min).

5. Nakon vremenskog ograničenja, partneri će zamijeniti uloge, pri čemu će drugom partneru biti zavezane oči, a partner koji je imao povez na očima sada daje smjernice.

Napomena: Obratite posebnu pažnju na temu sigurnosti u ovoj aktivnosti. Pobrinite se da svi učesnici znaju odgovornost bezbjednog vođenja "slijepe osobe" kroz putovanje!

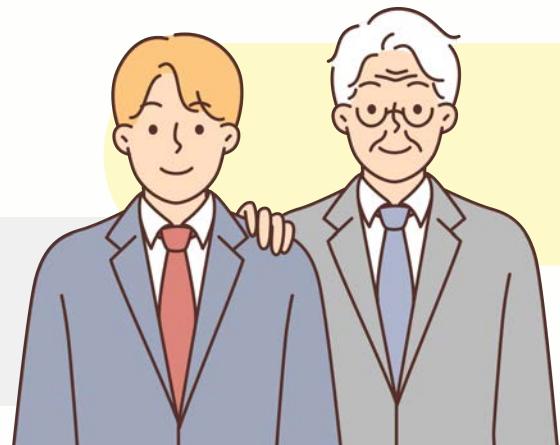
Tokom sesije analize, ohrabrite učesnike da razmisle o svojim iskustvima. Postavljajte pitanja poput:

- Kakav je bio osjećaj imati povez na očima? Da vodim nekog drugog?
- Kako ste komunicirali sa svojim partnerom? Šta je dobro funkcionalo? Šta nije?
- Kako ste izgradili povjerenje sa svojim partnerom?
- Kako ste se osjećali kada ste morali zamijeniti uloge?

Dok sumirate utiske, naglasite da su vještine vođenja i izgradnje povjerenja ključne za timski rad i uspješnu komunikaciju.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 4: "Kome se divite i zašto?"

Potrebni materijali:

- Ispis radnog lista: Microsoft Word - Kome se divite.docx
(teentruth.net)
- Olovke za pisanje

"Kome se divite i zašto?" Aktivnost ima za cilj da ohrabri učenike da ispitaju uzore liderstva i identifikuju kvalitete kojima se dive u njima, a koje bi željeli razviti u sebi. Popunjavajući radni list i razmišljajući o svojim odgovorima, učenici mogu bolje razumjeti svoje vrijednosti i ciljeve i razviti svoje vještine kritičkog mišljenja i samosvijesti. Ova aktivnost može pomoći učenicima da postanu bolji lideri i članovi tima, kako lično tako i profesionalno.

Evo instrukcija za vođenje grupe "Kome se divite i zašto?" aktivnost:

1. Uvedite aktivnost: Objasnite učenicima da će ispitivati liderske uzore i kvalitete kojima se dive u njima, a koje bi željeli razviti u sebi.
2. Obezbijedite radni list: Dajte svakom učeniku kopiju "Kome se divite?" radnog lista, u štampanom ili digitalnom obliku: Microsoft Word - kome se divite.docx (teentruth.net)

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

3. Zamolite učenike da odvoje malo vremena za razmišljanje o liderima kojima se dive, bilo u ličnom ili profesionalnom životu. Zatim treba da popune radni list tako što će napisati ime vođe kojem se dive i specifične kvalitete kojima se dive kod njih.
4. Nakon što učenici popune radni list, ohrabrite ih da razmisle o svojim odgovorima. Zamolite ih da razmisle o tome kako i na koji način mogu razviti te kvalitete u sebi.
5. Ako vrijeme dozvoljava, možete pozvati učenike da svoje odgovore podijele s razredom. Ovo može potaknuti diskusiju i učenje jedni od drugih.
6. Završite aktivnost i ohrabrite učenike da nastave razmišljati o svojim uzorima i kvalitetima kojima se dive u njima.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Naziv vježbe 5: Izvedi!

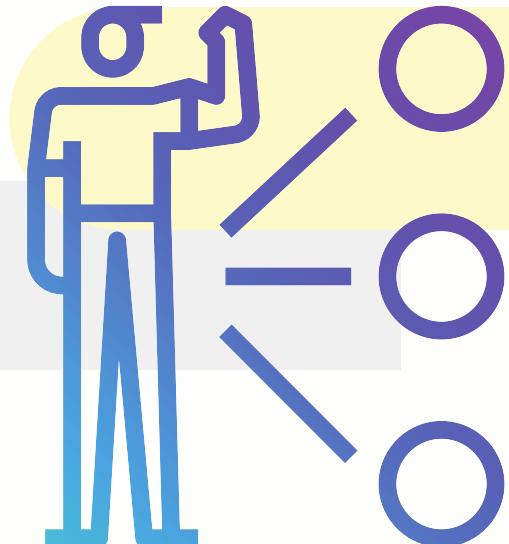
Potrebni materijali:

- rekviziti za predstavu, ako su potrebni (nije obavezno)

Cilj "Izvedi!" Improvizacijske aktivnosti su podsticanje timskog povezivanja i razvoj komunikacijskih vještina, samosvijesti, samopouzdanja i kreativnosti među učesnicima. Aktivnost ima za cilj da pomogne sudionicima da slušaju, obrate pažnju, kreativno razmišljaju i rade zajedno kao tim improvizacijom i izvođenjem kratkih pozorišnih djela na osnovu prijedloga publike. Zabavna i zanimljiva priroda aktivnosti također može pomoći učesnicima da se osjećaju opuštenije i ugodnije jedni s drugima, promovišući timsko povezivanje i izgradnju jačih odnosa. Improvizacija može biti zabavan i privlačan način za poboljšanje komunikacijskih vještina i timskog povezivanja. Ova aktivnost će pomoći učesnicima da izgrade samosvijest, samopouzdanje i kreativnost.

Evo uputstava kako voditi "Izvedi!" aktivnost improvizacije:

1. Podijelite grupu na dvoje: publiku i izvođače.
2. Zamolite članove publike da daju različite prijedloge za lokaciju, profesiju i scenarij (npr. kafić, policajac i kupovina krofne). Ohrabrite ih da smisle zabavne i kreativne ideje.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

3. Kada se prikupe prijedlozi, zamolite izvođače da se javе.
4. Najavite lokaciju, profesiju i scenario koji će izvođači koristiti za improvizaciju i izvođenje pozorišnog čina.
5. Izvođači bi trebali odvojiti nekoliko minuta za diskusiju i planiranje svog nastupa.
6. Kada su izvođači spremni, treba da započnu improvizovanu akciju na osnovu datih sugestija.
7. Ohrabrite publiku da navija i aplaudira izvođačima nakon njihovog nastupa.
8. Nakon predstave zamijenite uloge publike i izvođača i ponovite aktivnost sa novim prijedlozima.
9. Za sumiranje, predlažemo da pitate učesnike da li bi željeli podijeliti nešto što su upravo iskusili. Ovisno o odgovorima, voditi diskusiju u smjeru koji je važan za učenike.

Lekcija 3

Dodatni sadržaj

Indeed: "Stilovi vođenja"

<https://www.indeed.com/career-advice/career-development/10-common-leadership-styles>

Study.com: "Časovi liderstva za djecu"

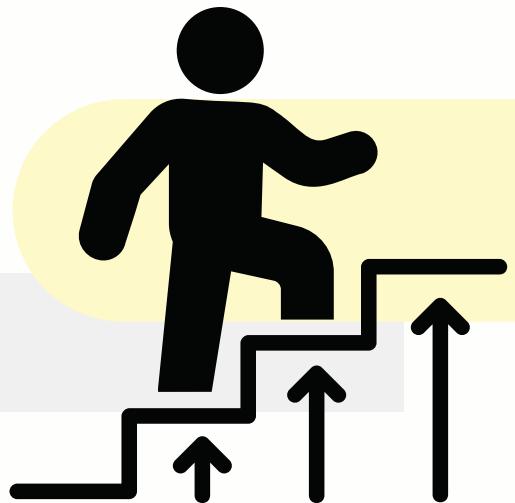
<https://study.com/academy/lesson/leadership-lesson-for-kids-definition-styles.html>

Harward Bussiness Review: "Istraživanje: Kako iskustvo vodstv utječe na učenike"

<https://hbr.org/2017/02/research-how-leadership-experience-affects-students>

Lekcija 3

Osvrt na lekciju

Da biste procijenili znanje stečeno u ovoj jedinici i zaokružili temu Liderstva, predlažemo da vodite sesiju povratnih informacija od kolega.

Svrha ove vježbe je da se identifikuju individualne snage i područja za poboljšanje unutar tima, uz istovremeno vježbanje vještina vođenja.

Za početak, zamolite svoju grupu da se podijeli u parove. Dajte učenicima dolje navedene upute i zamolite ih da završe rečenicu na osnovu svog znanja i iskustva sa svojim partnerom u diskusiji.

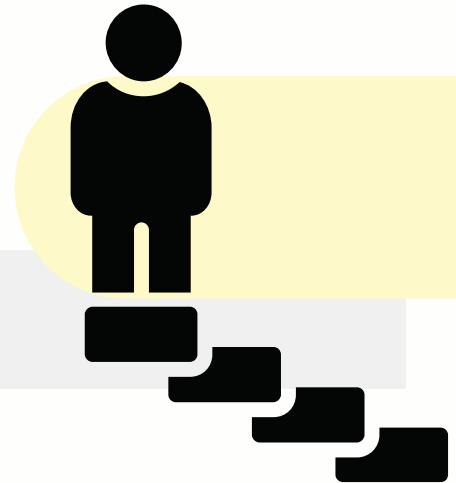
Upute:

- divim ti se/kada ti...
- cijenim te/kada ti...
- po mom mišljenju, još treba raditi na...
- čini se da se boriš sa...
- mislim da ti...

Ohrabrite svoje učenike da budu iskreni i konstruktivni sa svojim povratnim informacijama. Podsjetite ih na važnost davanja i primanja konstruktivnih povratnih informacija koje su usmjerene na rast i razvoj.

Lekcija 3

Osvrt na lekciju

Nakon sesije vršnjačke recenzije, ohrabrite svoje učenike da razmisle o povratnim informacijama koje su dobili i procijene koje povratne informacije su vrijedne i rezoniraju s njihovim ličnim rastom.

Kao drugi dio ove aktivnosti pruža im slične poticaje da sami procijene:

Upute:

- Mislim da sam dobar u...
- Moj tim ima koristi jer ja...
- Još moram da radim na...
- Borim se sa...
- Mislim da ja...

Ova vježba ne samo da će pomoći vašim učenicima da izgrade samosvijest i rastu na nove načine, već će im pomoći i da postanu bolji članovi tima fokusirajući se na pojedinačne i timske snage i područja za poboljšanje.

Provjera znanja modula:

Modul 6: TIMSKI RAD I UPRAVLJANJE SUKOBIMA

Sažetak modula

Svrha ovog modula je da vam pomogne u vođenju aktivnosti sa vašim učenicima koje će poboljšati njihovu sposobnost za individualni i timski rad. Osim toga, ima za cilj da im pomogne da razviju vještine za rješavanje sukoba kada se pojave.

Također se nadamo da će sadržaj pomoći vašim učenicima da postanu svjesniji vlastitog ponašanja i emocija i pružiti im metode za upravljanje stresom kako bi poboljšali njihovo cijelokupno blagostanje

O autorima

Ieva Fridmane, Slovačka

Ja sam strastvena omladinska radnica i trenerica koja voli svoj posao sa međunarodnim iskustvom u obrazovanju - formalnom i neformalnom. Opseg mog rada je širok, ali uglavnom fokusiran na izgradnju tima, lični rast, način razmišljanja o rastu, samosvijest i liderstva za mlade radnike, edukatore, tinejdžere i mlade odrasle osobe. Još jedna od mojih strasti je razvoj obrazovnih resursa i osmišljavanje metodologije obuke.

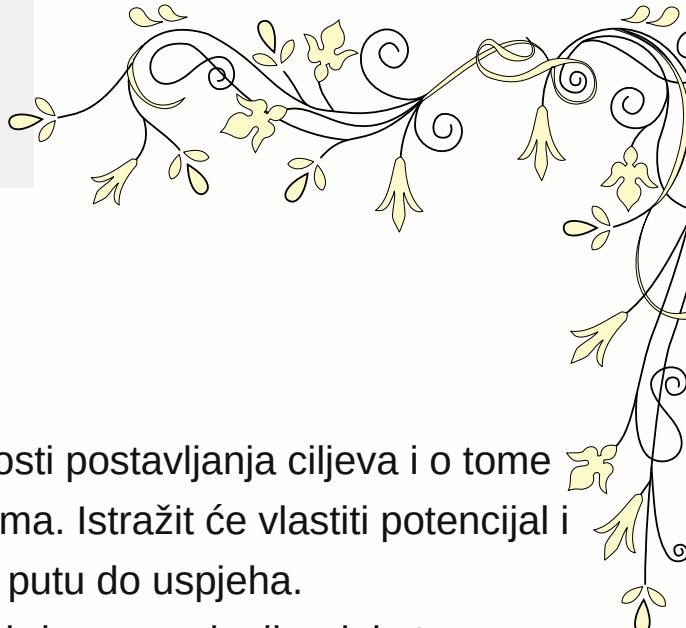
Modul 7

POSTAVLJANJE CILJEVA I ISTRAJNOST

U našem dinamičnom svijetu najvažnije je razumjeti svoju svrhu i kontinuirano težiti ka njoj. Postavljanje ciljeva nije samo planiranje kursa za budućnost; radi se o usađivanju načina razmišljanja odlučnosti i otpornosti. Ovaj modul je pomno osmišljen kako bi učenike osposobio za tehnike efikasnog postavljanja ciljeva i mentalnu snagu da istraju u svojim nastojanjima. Zajedno ćemo uči u aspektu S.M.A.R.T ciljeva, psihologiju koja stoji iza upornosti i umjetnost prevladavanja prepreka.

Poziv na modul

Poštovani učitelji,

i ovom modulu vaši učenici će naučiti o važnosti postavljanja ciljeva i o tome kako ustrajati čak i kada su suočeni s izazovima. Istražit će vlastiti potencijal i otkriti načine da savladaju prepreke na svom putu do uspjeha. Ovaj modul, kao i svaki drugi, napreduje pod brigom predanih edukatora poput vas, čiji je cilj da podstiču rast i dobrobit svojih učenika.

Prepoznajući da je svaka učionica svoj mikrokosmos, sa različitim izazovima i snagama, dizajnirali smo ovaj modul tako da bude što je moguće prilagodljiviji. Vježbe, diskusije i aktivnosti su strukturirane tako da zadovolje različite potrebe, uzraste i dinamiku vaših učenika. Da bi se dodatno pomoglo, svaki segment je pun dodatnih detalja, koji služe onima koji žele dalje da istražuju zamršenost postavljanja ciljeva i upornosti.

Razvijanje ovih kompetencija neminovno će doprinijeti postavljanju temelja jednog od najvrednijih stavova – stavova budućeg preuzetnika.

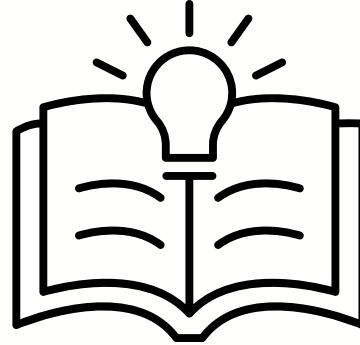
Vaša ključna uloga kao edukatora u ovom zadatku ne može se precijeniti. Ambijent povjerenja i razumijevanja koje njegujete je lonac u kojem će se ove vještine brusiti. Dok vaši učenici kreću na ovo putovanje samootkrivanja i odlučnosti, vaše vodstvo će im osvijetliti put, pomažući im ne samo da postave ciljeve, već i da ih ustrajno slijede u svim sferama života.

Co-funded by
the European Union

Project: 2021-1-BG01-KA220-SCH-000031568

Ishodi učenja

Do kraja ovog modula studenti bi trebali biti u stanju:

Do kraja modula učenici bi trebali biti u stanju:

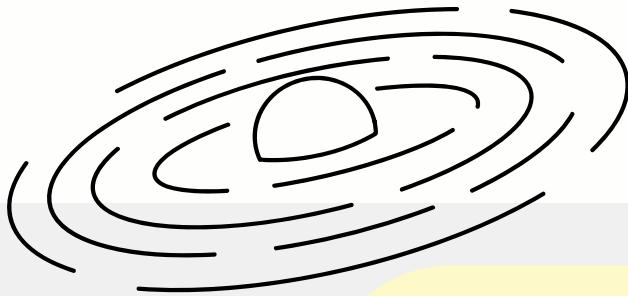
- Razumjeti koncept postavljanja ciljeva i njegovu važnost u postizanju uspjeha.
- Razviju vlastite SMART ciljeve (specifične, mjerljive, ostvarive, relevantno i vremenski ograničeno) kako bi postigli željene rezultate.
- Počeli su učiti o tome kako svoje ciljeve rastaviti na zadatke kojima se može upravljati i kreirati akcione planove kako bi ih ostvarili.
- Istražiti različite strategije za održavanje fokusa, motivacije i upornosti, čak i kada ste suočeni sa preprekama.

Co-funded by
the European Union

Project: 2021-1-BG01-KA220-SCH-000031568

Lekcija 1

Ti si univezum

Ključne riječi:

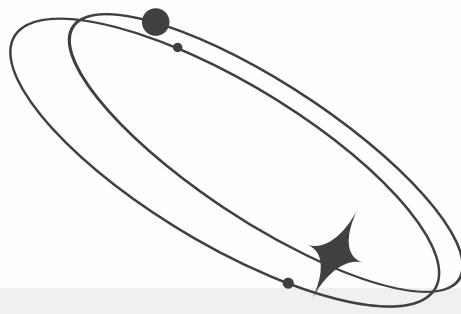
Talenat, gviljevi, rekord, potencijal

Prije nego što počnete, evo nekih koncepata s kojima ćete se možda morati upoznati kako biste se osjećali spremnima za ovo i za sljedeću jekciju:

Teorija postavljanja ciljeva: Ova teorija sugerira da su pojedinci motivirani težnjom za određenim ciljevima. Ono što ga čini primjenjivim je to što stavlja poseban naglasak na moć ambicioznih ciljeva – ciljeva koji su specifični, mjerljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski ograničeni (S.M.A.R.T.). Kao edukator tinejdžera, posjedujete jedinstvenu sposobnost da iskoristite ovu teoriju na transformativan način. Možete ih voditi u stvaranju ne bilo kakvih ciljeva, već onih koji su duboko smisleni i potpuno ostvarivi. Štaviše, možete ih osnažiti da dekonstruišu ove aspiracijske ciljeve u male korake koji se lahko kontroliraju. Vaš utjecaj u ovoj razvojnoj fazi je neprocjenjiv, a vještine koje im dajete osposobit će ih za izazove i prilike koji su pred nama.

Teorija odlučnosti: Ova teorija predlaže da se uspjeh ne zasniva samo na talentu ili inteligenciji, već i na upornosti i strasti. Nastavnici mogu koristiti ovu teoriju da pomognu učenicima da shvate važnost razvoja načina razmišljanja o rastu i ne odustajanja kada se suoče s preprekama. Pomažući im da shvate duboku vrijednost hrabrosti, ne podučavate samo teoriju – vi ih opremeate otpornošću koja će im dobro poslužiti u svakom poduhvatu koji poduzmu.

Lekcija 1

Ti si univerzum

Ključne riječi:

Talenat, ciljevi, rekord, potencijal

Teorija samoodređenja: Zamislite okruženje za učenje u kojem se učenici ne osjećaju samo kao polaznici, već i kao aktivni učesnici. Ova teorija vam daje alate da kreirate upravo to – učionicu koja ne podstiče samo akademsko učenje već i lični rast. Primjenom načela Teorije samoopredjeljenja, možete podstaći osjećaj pripadnosti zbog kojeg se svaki učenik osjeća cijenjenim i shvaćenim. Ali ide i dalje. Imate moć da probudite osjećaj vlasništva kod svojih učenika, vodeći ih da preuzmu uzde vlastitog obrazovnog putovanja i nastojanja da postavljaju ciljeve. Ova teorija se fokusira na intrinzičnu motivaciju i važnost osjećaja autonomije, kompetentnosti i povezanosti s drugima.

Maslowova hijerarhija potreba: Ova teorija predlaže da pojedinci imaju hijerarhiju potreba koje moraju biti zadovoljene prije nego što dostignu svoj puni potencijal. Može vam poslužiti kao sveobuhvatan putokaz za identifikaciju i rješavanje temeljnih potreba vaših učenika, u rasponu od osnovnih fizioloških zahtjeva do potrebe za poštovanjem i pripadanjem. Neki nastavnici iz našeg tima vole da razgovaraju o ovoj teoriji sa svojim učenicima na početku svake školske godine kako bi pomogli učenicima da budu bolje motivisani da više spavaju, pravilno jedu i općenito brinu o sebi.

Plan lekcije 1

4169

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

1. Pozovite učenike da pročitaju Uvod u modul u svojim materijalima. Zatim možete početi sa lekcijom 1. Pitajte učenike šta misle da je talenat i da li veruju da svako ima neku vrstu talenta ili je samo nekolicina odabranih nadarena. Podstaknite ih da razmisle o tome šta vide kada se ujutro pogledaju u ogledalo i koja je njihova svrha i strast. Razgovarajte o konceptu postavljanja rekorda i ciljevima za njihovo postizanje. Zamolite učenike da pogode koji je maksimalan broj puta da su dvije osobe uspjele dodati loptu, a da je ne ispuste? Nakon nekoliko njihovih prijedloga, recite im broj: 4169 puta.
2. Uputite svoje učenike da ih čeka zabavan izazov: četiri osobe koje su najbliže pogodanju unaprijed određenog stvarnog broja steći će privilegiju da postanu početni članovi četiri odvojena tima. Kada se identifikuju ovi "vođe timova", nastavite sa dodjeljivanjem preostalih učenika svakoj od ovih novoformiranih grupa. Ali to je samo početak—svaki tim će tada krenuti u kreativni poduhvat da definira svoj identitet.

Plan lekcije 1

4169

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Vodite ih u razmišljanju i odabiru jedinstvenog imena tima, amblematskog simbola i inspirativnog mota koji obuhvata njihov kolektivni duh. Konačno, podignite ulog uvođenjem izazova za postavljanje rekorda prilagođenih vještinama i interesima učionice. Bilo da se radi o matematičkoj slagalici, zadatku kreativnog pisanja ili brzom naučnom eksperimentu, neka se takmiče za prvo mjesto.

Ako ne želite da postavljate izazov - možete im pustiti da sami izaberu jedan - možda žele da postave rekord za najbrži tim koji će riješiti slagalicu, ili možda žele surađivati na pisanju kratke priče.

Kako biste dodatno pomogli učenicima da razviju svoje poduzetničke vještine, možete predložiti da svakom timu date hipotetičku sumu novca i scenarij (poput planiranja odmora ili vođenja malog biznisa). Oni moraju rasporediti novac u skladu s tim i prezentirati svoje finansijske planove. Ili im možete dati komade igre Jenga i izazvati ih da izgrade najviši toranj.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

3. Da biste svojim učenicima predstavili ovu igru, trebat će vam lopta za plažu ili balon. Počnite tako što ćete reći grupama da je njihov zadatak zadržati loptu u zraku određeni broj udaraca, a da joj ne dopuste da dodirne tlo. Zapamtite, niko ne može dodirnuti loptu dva puta zaredom. Pitajte svaku grupu koliko udaraca misli da može postići i dajte im dvije minute da smisle strategiju kako zadržati loptu u zraku. Neka grupe idu jednu po jednu i pratite njihov broj pogodaka. Nakon što jednom pokušaju, recite im da sada imaju priliku da reorganiziraju svoju strategiju prije svakog pokušaja. Predložite svima u timu da razmisle o ulozi koju bi željeli igrati u postizanju najvišeg rezultata. Zatim dozvolite timovima da igraju ponovo. Grupa sa najvećim brojem pogodaka u jednom pokušaju pobjeđuje. Ova aktivnost podučava kako su postavljanje ciljeva i timski rad povezani, te naglašava važnost postavljanja specifičnih i ostvarivih ciljeva, kreiranja strategija i prilagođavanja istih kada je to potrebno za postizanje ciljeva kao tim.

4 .Započnite diskusiju sa svojim učenicima o važnosti poštovanja svačijeg potencijala za doprinos i bogatstva koje svijet nudi u pogledu talenata. Navedite im primjere neočekivanih talenata kao što su: kontorcionizam, jedenje vatre, bacanje noža, mimika, brzo čitanje, analiza rukopisa, ambidekstričnost i valjanje jezikom. Dajte im ovu listu obavještajnih podataka prema H. Gardneru i pozovite ih da obidu stanice i pokušaju da zabilježe koja ih najviše zanima. Objasnite da to može biti samo jedan ili više od jednog.

Lekcija 1

Dodatni sadržaj

[Edutopia - Višestruke inteligencije: Novi horizonti u teoriji i praksi](#)

Ovaj članak daje pregled Gardnerove teorije i uključuje praktične savjete za integraciju višestrukih inteligencija u učioniku. Takođe uključuje veze do dodatnih izvora za dalje čitanje.

[TeachThought - Šta su višestruke inteligencije i kako one utiču na učenje?](#)

Ovaj članak se bavi svakom od osam inteligencija i daje primjere kako se one mogu njegovati u učionici. Takođe uključuje besplatni poster koji se može preuzeti za nastavnike i koristiti kao referencu.

[Kult pedagogije - Kako koristiti višestruke inteligencije da dopremo do svakog učenika](#)

Ovaj blog post uključuje praktične strategije za uključivanje višestrukih inteligencija u planiranje lekcija, kao i veze do dodatnih resursa i primjera planova lekcija.

[EdSurge - 10 načina da integrišete višestruke inteligencije u vašu učionicu.](#) Ovaj članak pruža konkretnе ideje za uključivanje višestrukih inteligencija u aktivnosti i zadatke u učionici. Takođe uključuje vezu do besplatnog vodiča za nastavnike koji se može preuzeti.

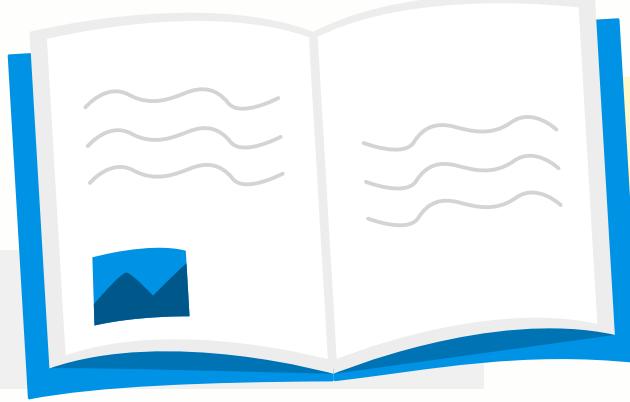

[MindShift - Kako donijeti višestruke inteligencije u učionicu](#)

Ovaj članak govori o prednostima korištenja višestrukih inteligencija u učionici i daje primjere kako ih nastavnici mogu uključiti u svoju nastavu. Takođe uključuje listu dodatnih resursa za dalje čitanje.

Lekcija 1

Osvrt na lekciju

Ponudite učenicima da kreiraju lični "MI profil" za sebe.

Nakon što su pogledali MI stanice, neka razmisle o svakoj od njih i ocijene se na skali od 1-5 koliko se osjećaju jaki u svakoj oblasti.

Zatim mogu napisati kratak pasus koji opisuje kako bi svaku inteligenciju mogli koristiti u svojim budućim ciljevima, interesima ili karijerama. Nakon što završe svoj MI profil, mogu podijeliti svoje rezultate sa partnerom ili u maloj grupi i razgovarati o sličnostima i razlikama u svojim snagama i ciljevima.

Ova aktivnost ne samo da potiče samorefleksiju, već i pomaže učenicima da prepoznaju i cijene različite prednosti svojih vršnjaka. Razgovarajte o ideji da se svako ljudsko biće rađa sa ogromnim potencijalom i da poznavanje svoje vrijednosti može donijeti osjećaj zadovoljstva i sreće. Završite lekciju podsjećajući učenike da otkrivanje njihovih potencijala možda nije lako, ali da imaju podršku koja će im pomoći na tom putu.

Lekcija 2

Ne još

Ključne riječi:

Način razmišljanja o rastu,
fiksni način razmišljanja

Kao nastavnik, važno je razumjeti razliku između fiksnog načina razmišljanja i načina razmišljanja rasta – da pomognete svojim učenicima, ali i da poboljšate svoj život.

Fiksni način razmišljanja, u suštini, je vjerovanje da su nečije sposobnosti i talenti zabijeni u kamen – rođeni s vama i nepromjenjivi. Oni koji se pridržavaju ovog načina razmišljanja mogu izbjegći izazove kako bi spriječili neuspjeh, videći to kao negativan odraz njihovih inherentnih sposobnosti.

Suprotno tome, način razmišljanja o rastu ukorijenjen je u razumijevanju da su sposobnosti i talenti fluidni i da se mogu kultivirati tokom vremena kroz posvećenost, strateške pristupe i konstruktivne povratne informacije. Ovakav način razmišljanja omogućava prihvatanje izazova, otpornost na neuspjehe i intrinzičnu motivaciju za poboljšanjem.

Jedan temeljni eksperiment koji je ovu teoriju doveo u prvi plan izvela je Carol Dweck, vodeći psiholog na polju motivacije. Dweck je testirao odgovore djece nakon što su se suočila s preprekom. Neki su pohvaljeni zbog njihove inteligencije, jačanja fiksiranog načina razmišljanja, dok su drugi hvaljeni za njihov trud, njegujući način razmišljanja rasta.

Lekcija 2

Ne još

Ključne riječi:

Način razmišljanja o rastu,
fiksni način razmišljanja

Rezultati su doveli do spoznaje da djeca koja su dobila pohvale za trud pokazala su veću upornost, više uživanja i još bolje rezultate u narednim zadacima u odnosu na djecu koja su pohvaljena za inteligenciju.

U praktičnom smislu učionice, to znači da podsticanje razmišljanja o rastu nadilazi puke riječi ohrabrenja. To uključuje pohvalu procesa – vrednovanje truda, korištenih strategija, fokusa, upornosti i poboljšanja. To znači ohrabriti učenike da postave ostvarive, ali izazovne ciljeve i pomoći im da shvate da su zastoji prirodni dio procesa učenja – odskočna daska, a ne kamen spoticanja.

Koncept 'ne još', kako je naglasio Dweck, također može promijeniti igru. Kada učenici kažu da ne mogu nešto učiniti, dodavanje jednostavnog 'još' na kraj njihove izjave može drastično promijeniti njihov pogled, pretvarajući trenutak poraza u trenutak potencijalnog rasta.

Dakle, kako idemo naprijed, stvorimo kulturu učionice bogatu principima razmišljanja o rastu. Čineći ovo, ne samo da podučavamo naše učenike akademskim predmetima, već ih i osnažujemo da vjeruju u svoju sposobnost rasta, otpornosti i na kraju uspjeha

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Započnite svoj čas impresivnom aktivnošću koja podstiče na razmišljanje pod nazivom "Osoba sa talentima". U ovoj vježbi, učenici će sarađivati u grupama od po četiri osobe kako bi iskoristili svoje kreativne strane dok će pojačati fokus prethodne lekcije na prepoznavanje individualnih potencijala i talenata. Svaka grupa će imati zadatak da nacrtava osobu na velikom listu papira. Kada je osnovni nacrt gotov, svaki učenik naizmjence dodaje karakteristike liku kako bi simbolizirao svoje jedinstvene talente i potencijal—možda je to muzička nota za ljubav prema muzici ili kist za umjetnički njuh.

Možete čak uključiti i akademske predmete; možda knjiga koja predstavlja talenat u književnosti ili mikroskop za naučnu radoznalost. Dok svaki učenik dodaje crtežu, ohrabrite ih da podijele zašto su odabrali baš taj simbol i kako on odražava njihove talente. Nakon što svaka grupa završi, pozovite ih da predstave svoju 'osobu sa talentima' razredu, facilitirajući tako diskusiju koja naglašava raznolikost vještina i interesovanja u vašoj učionici. Ova aktivnost služi ne samo kao ponavljanje prethodne lekcije, već i kao platforma za učenike da proslave svoje različite talente i shvate da svako ima nešto vrijedno ponuditi.

Plan lekcije 2

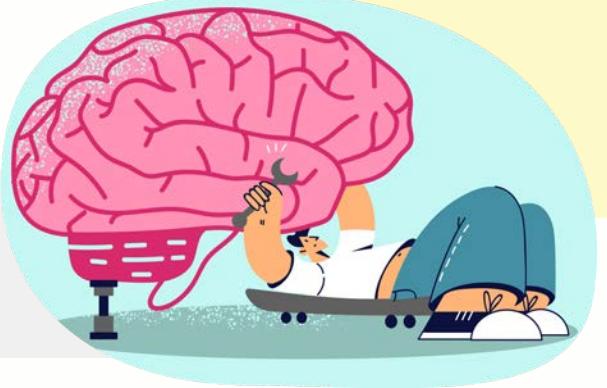
Glavne aktivnosti:

1. Uvedite koncept razmišljanja rasta pitajući učenike da li su čuli za to ranije i da li ga mogu definisati. Nakon što prikupite njihove početne misli, sami dajte sažetu definiciju, citirajući temeljni rad psihologa Carol Dweck na konceptu. Pozovite ih da pročitaju nastavnu jedinicu na kursu za učenike.
2. Ubrzo se dotaknite toga kako način razmišljanja o rastu može značajno utjecati na naš pristup izazovima i neuspjehu, posebno u akademskom okruženju. Angažirajte učenike tako što ćete ih zamoliti da razmisle o ličnim iskustvima gdje je njihov način razmišljanja utjecao na njihov pristup izazovu i pitajte ih o strategijama koje koriste kada se suočavaju s poteškoćama. Završite naglašavajući da usvajanje načina razmišljanja rasta može biti transformativno u prevazilaženju akademskih i ličnih prepreka i dajte im do znanja da će to biti tema koja će se istraživati tokom kursa.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

3. Distribuirajte materijale o fiksiranju i razmišljanju o rastu i zamolite učenike da ih tiho pročitaju. Zamolite učenike da podijele svoja razmišljanja o razlikama između fiksnog razmišljanja i razmišljanja o rastu sa partnerom, a zatim s cijelim razredom. Zamolite učenike da razmisle o vlastitom načinu razmišljanja i podijele da li imaju tendenciju da imaju fiksni ili rastući način razmišljanja.

4. Uvedite interaktivnu aktivnost pod nazivom "Promjena načina razmišljanja" kako biste uključili tinejdžere u razumijevanje nijansi između rasta i fiksnog načina razmišljanja. Podijelite razred u dvije grupe i svakoj grupi dajte set indeksnih kartica, od kojih polovina sadrži fiksirane izjave o načinu razmišljanja poput "Nisam dobar u matematici", a druga polovina sa izjavama o mentalnom razvoju kao što je "Sa vježbom mogu postanite bolji u matematici." Neka svaka grupa kategorizira karte u dvije gomile, 'Rast' i 'Fiksno', a zatim razgovarajte među sobom zašto su svaku kartu stavili u odgovarajuću gomilu. Nakon kategorizacije, izazovite svaku grupu da konvertuje fiksirane izjave o načinu razmišljanja u izjave o načinu razmišljanja o rastu, podstičući diskusiju u učionici o tome kako promjena u jeziku može značiti promjenu u načinu razmišljanja.

Lekcija 2

Dodatni sadržaj

MindsetWorks: Ova web stranica nudi kurseve profesionalnog razvoja za edukatore koji ih uče kako da podstaknu način razmišljanja o rastu kod svojih učenika. Oni također nude razne resurse, uključujući članke, video zapise i planove lekcija.

Projekat Univerziteta Stanford za istraživanje obrazovanja koje se mjeri (PERTS): PERTS nudi razne resurse za edukatore koji pomažu učenicima da razviju način razmišljanja o rastu. Njihova web stranica uključuje besplatne online kurseve, nastavne materijale zasnovane na istraživanju i alate za procjenu mišljenja učenika.

Nastavni kanal: Ova web stranica nudi kolekciju video zapisa i nastavnih planova usmjerenih na razvoj načina razmišljanja kod učenika. Videozapise i planove časova kreiraju nastavnici i uskladjeni su sa zajedničkim osnovnim državnim standardima.

Edutopia: Ova web stranica nudi članke, video zapise i resurse za edukatore koji ih uče kako da promoviraju način razmišljanja o rastu kod svojih učenika. Resursi su podijeljeni u kategorije na nivou razreda i pokrivaju različite predmete.

TED Talk Carol Dweck: Carol Dweck je psihologinja i istraživačica koja je poznata po svom radu na načinu razmišljanja rasta. Njen TED govor, "Moć vjerovanja da možete poboljšati", pruža uvod u koncept razmišljanja o rastu i njegovu važnost.

Lekcija 2

Osvrt na lekciju

Zamolite učenike da zapišu jednu stvar koju su naučili o načinu razmišljanja rasta na današnjem času. Podijelite ih u grupe od 4-5 ljudi i pozovite ih da pripreme poster o rastu i fiksnom načinu razmišljanja.

Dajte im 15 minuta da to urade i prošetajte okolo kako biste im ponudili pomoć i podršku. Neka prezentiraju postere nakon što završe. Završite čas podsjećajući učenike da imaju moć da razviju način razmišljanja o rastu i postignu svoje ciljeve kroz naporan rad i upornost.

Lekcija 3

Zašto maraton a ne utrka

Ključne riječi:

Napor, kratkoročni ciljevi, dugoročni ciljevi

Kao nastavnik, igrate važnu ulogu u pomaganju svojim učenicima da postignu svoje ciljeve. U lekciji 3, fokus je na snazi postavljanja ciljeva i kako ono može pomoći učenicima da dođu do željenih destinacija. Bitno je razumjeti da ciljevi dolaze u dva oblika: kratkoročni i dugoročni.

Kratkoročni ciljevi su direktno povezani sa sadašnjošću – poduzimanje akcija i brzo postizanje rezultata. Kao nastavnik, možete ohrabriti svoje učenike da postave kratkoročne ciljeve koji će im pomoći da postignu svoje dugoročne ciljeve. Na primjer, ako učenik želi poboljšati ocjenu iz određenog predmeta, možete mu pomoći da napravi listu tema koje će proučavati u naredne dvije sedmice i potaknuti ih da aktivno učestvuju u nastavi. To će im pokazati da svoje ciljeve mogu postići radom i trudom. S druge strane, dugoročni ciljevi zahtijevaju strpljenje i planiranje. Svojim učenicima možete pomoći da postave dugoročne ciljeve tako što ćete ih podijeliti na manje, kratkoročne ciljeve kojima je lakše upravljati. Naprimjer, ako je učenikov cilj da postane pravnik, možete ga ohrabriti da za nadolazeće ispite zada si da uče dvije lekcije sedmično. Na taj način će moći postepeno i lakše postići svoj dugoročni cilj.

Ključno je pomoći vašim učenicima da shvate važnost postavljanja realnih i ostvarivih ciljeva. Nerealni ciljevi mogu biti obeshrabrujući i mogu uzrokovati da izgube motivaciju.

Plan lekcije 3

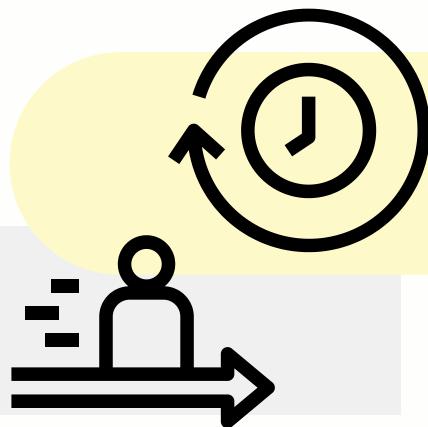
Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Pozovite učenike da pogledaju svoje lekcije. Započnite raspravu o psihološkim osobinama koje su sportisti potrebne za trčanje maratona i trku. Da li se razlikuju jedno od drugog? Razgovarajte o sličnostima i razlikama između njih.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

1. Pozovite učenike da pročitaju ostatak nastavne jedinice. Zatim ih zamolite da podijele svoje kratkoročne i dugoročne ciljeve i kako planiraju da ih postignu. Možete koristiti ovo objašnjenje:
2. Kratkoročni ciljevi su poput sprinta, a dugoročni kao maratoni. Kratkoročni ciljevi su stvari koje želite postići u bliskoj budućnosti, obično u roku od godinu dana ili manje. Dugoročni ciljevi su više poput maratona, za postizanje kojih je potrebno više vremena, obično nekoliko godina.
3. Podijelite primjere kratkoročnih i dugoročnih ciljeva i objasnite prednosti svake vrste.
4. U ovoj aktivnosti, podijelite razred u dvije grupe: jedna predstavlja "Način razmišljanja otvoren ka rastu", a druga "Fiksni način razmišljanja". Dajte svakoj grupi hipotetički scenario koji uključuje učenika koji se suočava s školskim izazovom, kao što je poboljšanje ocjene iz matematike ili učenje novog jezika. Zamolite svaku grupu da razmisli i navede korake koje bi njihov lik poduzeo da postigne cilj, imajući na umu njihov način razmišljanja.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Nakon toga, ponovo okupite razred na diskusiju. Uporedite strategije grupe "Način razmišljanja otvoren ka rastu", sa strategijama grupe Fiksiran način razmišljanja. Razgovarajte o tome kako svaki pristup može olakšati ili omesti postizanje ciljeva. Istaknite prednosti postavljanja i rada na ostvarivim ciljevima, posebno kada im se pristupi s razmišljanjem o rastu. Ovo će pružiti praktičan okvir za učenike da shvate uticaj načina razmišljanja na postavljanje ciljeva i postizanje istih.

5. Pozovite učenike da pogode cilj: U ovoj igri, svaki učenik zapisuje cilj koji ima na malom komadu papira i savija ga. Ciljevi se zatim prikupljaju i nasumično redistribuiraju. Zatim svaki učenik redom čita svoj cilj naglas, a ostatak razreda pokušava pogoditi čiji je cilj. Ova igra pomaže učenicima da vježbaju artikulaciju svojih ciljeva i podstiče razred da aktivno sluša.

Lekcija 3

Dodatni sadržaj

Podučavanje djece da postavljaju ciljeve i razvijaju akcione planove - Ovaj članak pruža nastavnicima praktične savjete i strategije za pomoći učenicima da postave kratkoročne i dugoročne ciljeve, uključujući kako da podijele velike ciljeve na manje korake kojima je lakše upravljati. Takođe uključuje primjere ciljeva koje učenici mogu postaviti za akademski, lični i društveni razvoj.

Postavljanje ciljeva za učenike: savjeti i primjeri – Ovaj izvor sa web stranice Teach Starter pruža nastavnicima sveobuhvatan vodič za postavljanje ciljeva za učenike, uključujući razliku između kratkoročnih i dugoročnih ciljeva. Takođe uključuje primjere ciljeva i radni list za postavljanje ciljeva koji nastavnici mogu koristiti u svojim učionicama.

Pomaganje učenicima da postave ciljeve za Novu godinu - Ovaj resurs iz Scholastic-a pruža nastavnicima smjernice o tome kako pomoći učenicima da postave ciljeve za novu godinu, uključujući važnost postavljanja kratkoročnih i dugoročnih ciljeva. Takođe uključuje šablon za postavljanje ciljeva koji nastavnici mogu koristiti sa svojim učenicima.

Podučavanje upornosti tinejdžerima - Ovaj izvor nudi savjete o tome kako naučiti tinejdžere vrijednosti upornosti i kako razviti način razmišljanja o rastu. Uključuje savjete o tome kako pomoći tinejdžerima da savladaju prepreke, postave ostvarive ciljeve i uče iz svojih grešaka.

Lekcija 3

Osvrt na lekciju

Odštampajte citate o postavljanju ciljeva i izrežite ih na dva ili tri dijela. Sakrijte svaki dio rečenice na različitim mjestima u učionici ili školi. Na poledini svake rečenice napišite savjet gdje pronaći sljedeću. Vodite evidenciju o tome gdje je svaki dio skriven kako biste mogli provjeriti da li su svi dijelovi pronađeni. Podijelite razred u timove od po dva ili tri učenika. Dajte svakom timu početnu tačku na kojoj će pronaći prvi dio svoje prve rečenice. Uputite timove da potraže ostale dijelove rečenice koji odgovaraju prvom dijelu koji su pronašli. Nakon što pronađu sve dijelove rečenice, trebaju ih donijeti vama ili drugom određenom nastavniku da provjeri da li je rečenica tačna. Nakon što su sve rečenice pronađene i pravilno sastavljene, zamolite svaki tim da pročita svoje rečenice razredu.

Razgovarajte o tome kako postavljanje ciljeva može pomoći u upornosti i prevladavanju izazova. Neka učenici razmisle o lekciji i zapišu jednu stvar koju su naučili o postavljanju ciljeva i upornosti.

Lekcija 4

Meta

Ključne riječi:

Planiranje, određivanje prioriteta, lista

Jedan ključni koncept u postavljanju ciljeva koji treba naglasiti je važnost efikasnog planiranja i određivanja prioriteta. Ohrabrite svoje učenike da budu jasni u vezi svojih ciljeva i da ih razdvoje na zadatke kojima se može upravljati. Ohrabrite ih da daju prioritet svojim zadacima i da redovno pregledaju svoj napredak. Pomozite im da shvate da su zastoji i prepreke prirodni dio procesa, ali da uz upornost i naporan rad mogu prevladati ove izazove i postići svoje ciljeve.

Još jedna važna tačka koju treba naglasiti je vrijednost upornosti. Podsjetite svoje učenike da upornost nije nešto što se nasljeđuje rođenjem, već nešto što se može stići kroz praksu i odlučnost. Ohrabrite ih da razviju način razmišljanja o rastu i da na izazove gledaju kao na prilike za rast i učenje.

Obavezno pružite svojim učenicima praktične alate i tehnike za postavljanje i postizanje svojih ciljeva. Pomozite im da shvate koliko je važno početi sa velikom slikom i biti konkretni u pogledu svojih ciljeva. Ohrabrite ih da zapišu svoje ciljeve i da razviju plan s praktičnim koracima i realnim rokovima. Ohrabrite ih da preduzmu akciju i da ostanu fokusirani na svoje ciljeve, čak i kada stvari postanu teške.

Podučavajući svoje učenike ovim vrijednim vještinama i tehnikama, možete im pomoći da oslobole svoj puni potencijal i postignu uspjeh u učionici i izvan nje. Zato odvojite vrijeme da uložite u rast i razvoj svojih učenika i pomozite im da postanu najbolja verzija sebe koja mogu biti.

Plan lekcije 4

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

1. Podsjetite učenike na ono što su naučili u prethodnim lekcija o ljudskom potencijalu, teoriji razmišljanja o rastu i ciljevima. Objasnite da je fokus ove lekcije na efikasnom planiranju i određivanju prioriteta, što je bitno za postizanje ciljeva.
2. Pozovite ih da pročitaju sljedeću lekciju i pomožite im da uvedu pet savjeta za efikasno postavljanje ciljeva koji su spomenuti u nastavnoj jedinici. Naglasite važnost upornosti u postizanju ciljeva prikazivanjem videa "Važnost upornosti".
3. Podijelite učenike u grupe od po četiri osobe i dajte im 30 minuta da postave dva konkretna cilja: jedan kratkoročni i jedan dugoročni. Ohrabrite učenike da primjene SMART pristup prilikom pisanja grupnih ciljeva. Sada uputite učenike da naprave detaljan plan o tome kako će postići svoje ciljeve i uključite kontrolne tačke za praćenje njihovog napretka. Savjetujte učenike da opišu moguće prepreke i preventivne mјere i razgovaraju o načinima održavanja motivacije. Recite učenicima da odrede konačni datum za svoje postignuće. Prošećite i ponudite pomoć po potrebi.

Lekcija 4

Dodatni sadržaj

Šta su SMART ciljevi? - Ovaj izvor iz TeachThought-a pruža detaljno objašnjenje SMART ciljeva i kako ih koristiti u učionici. Također uključuje primjere SMART ciljeva za učenike i nastavnike.

Kako pomoći učenicima da postave SMART ciljeve - Ovaj članak iz Edutopije nudi praktične savjete za nastavnike kako bi pomogli svojim učenicima da postave SMART ciljeve. Sadrži vodič korak po korak i predložak koji se može preuzeti za učenike.

SMART ciljevi za studente: definicija i primjeri - Ovaj izvor sa Study.com pruža jasnu definiciju SMART ciljeva i nudi primjere kako ih primijeniti na učenje učenika. Takođe uključuje kviz za nastavnike da provjere svoje razumijevanje.

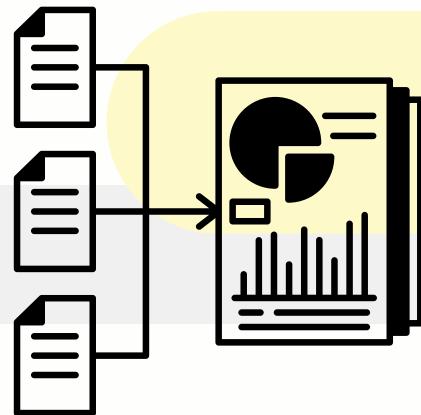
SMART ciljevi za nastavnike: primjeri i savjeti - Ovaj blog post WeAreTeachers nudi primjere kako nastavnici mogu koristiti SMART ciljeve da poboljšaju svoju nastavnu praksu. Također pruža savjete za postavljanje i postizanje SMART ciljeva.

Priručnik za postavljanje ciljeva za nastavnike – Ovaj alat Nacionalne obrazovne asocijacije uključuje resurse za nastavnike koji pomažu svojim učenicima da postave i postignu SMART ciljeve. Uključuje planove časova, aktivnosti i materijale za štampanje.

Lekcija 4

Osvrt na lekciju

Pozovite učenike da predstave svoje grupne ciljeve pred ostalima. Postavite sebi podsjetnike da pratite te ciljeve sa učenicima u narednim sedmicama i mjesecima. Ovo je vrlo važan dio vježbe, inače je neefikasna.

Ispred razreda postavite sebi dugoročni **SMART** cilj i pozovite ih da ga prate s vama.

Sumirajte ključne tačke aktivnosti i istaknite važnost efikasnog planiranja i upornosti u postizanju ciljeva. Zamolite učenike da razmисле o svom iskustvu i kako mogu primijeniti ono što su naučili u svojim životima.

Provjera znanja modula:

[https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfW3u23S1O2BZtdVM
OyoSXy6P4FPVVEOoXyN1J6smg0W_1uzg/viewform](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfW3u23S1O2BZtdVMOyoSXy6P4FPVVEOoXyN1J6smg0W_1uzg/viewform)

Modul 7: POSTAVLJANJE CILJEVA I ISTRAJNOST

Sažetak modula

Kao nastavnik, vi ne prenosite samo znanje nego i oblikujete karakter. Vi ste trener sa strane, vodič na putu, poticaj koji vaše učenike gura iz njihovih zona udobnosti u svijet prepun potencijala. Ovaj modul nije samo još jedan vodič „kako da“; to je životni alat koji će vaši učenici nositi dugo nakon što napuste vašu učionicu.

Dakle, da biste pomogli učenicima da konsoliduju znanje iz modula, možete odigrati jednu završnu igru - i jednu od karata. Vrlo je jednostavno, zapravo.

Podijelite ih u grupe od po četiri i svakom timu dajte špil karata, ljepljivu traku i 20 čačkalica. Njihov zadatak je da isplaniraju i izvedu plan o izgradnji a) najvišeg ili b) najčvršćeg tornja.

Dajte im 30 minuta za ovaj zadatak – 10 minuta da planiraju i 20 da ga izvrše.

O autorima

Yordan Angelov, Bugarska

Ja sam nastavnik ekonomije i preduzetništva u PGSAG VET školi. Strastveno pomaže učenicima da izgrade duboko razumijevanje složene i fascinantne teme. Zbog mog stila podučavanja, koji se fokusira na to da učenje bude zabavno i zanimljivo, vole me vršnjaci i učenici zbog njegove efikasnosti u jačanju znanja i samopouzdanja učenika.

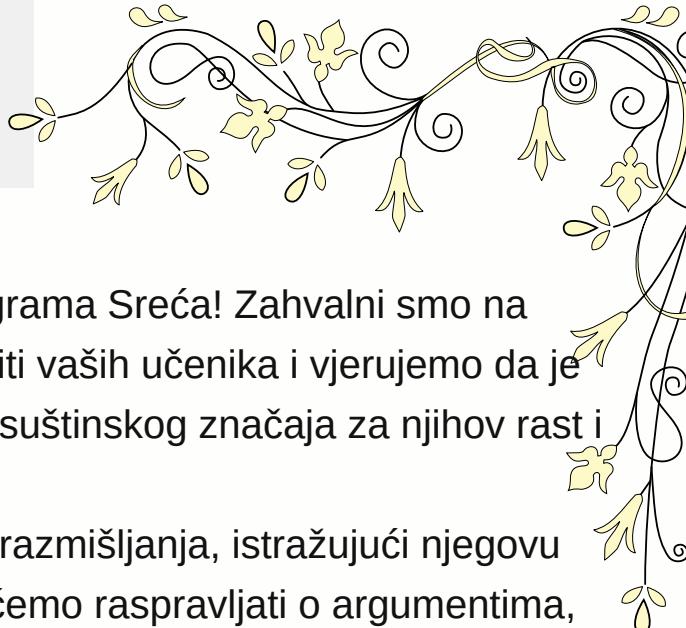
Modul 8

KRITIČKO RAZMIŠLJANJE

Ohrabrite svoje učenike da se ističu u svom razmišljanju usmjeravajući ih da postavljaju pitanja, a ne samo da prihvataju sve po nominalnoj vrijednosti. Naučite ih da budu otvoreni za nove ideje, istovremeno razvijajući sposobnost da razaznaju kada bi alternativni pristup mogao biti efikasniji. To će ih osnažiti da otkriju poboljšana rješenja i podignu svoje vještine kritičkog razmišljanja, što će u konačnici doprinijeti njihovoј dobrobiti i uspjehu.

Poziv na modul

Poštovani učitelju,

Dobrodošli u modul Kritičko razmišljanje programa Sreća! Zahvalni smo na vašoj posvećenosti pružanju podrške dobrobiti vaših učenika i vjerujemo da je razvoj jakih vještina kritičkog razmišljanja od suštinskog značaja za njihov rast i ukupnu sreću.

U ovom modulu uči ćešmo u osnove kritičkog razmišljanja, istražujući njegovu definiciju, svrhu i glavne elemente. Također ćešmo raspravljati o argumentima, njihovoj strukturi i načinu na koji ih evaluirati. Baveći se primjerima iz stvarnog života, učenici će naučiti da primjenjuju kritičko razmišljanje u ličnim i javnim situacijama. Osim toga, bavit ćešmo se uobičajenim zamkama u razmišljanju i načinima da ih izbjegnemo.

Vještine kritičkog razmišljanja će se pokazati od neprocjenjive za učenike u njihovim budućim karijerama i poduzetničkim nastojanjima jer će im omogućiti da analiziraju informacije, procjenjuju opcije i donose zdrave odluke.

Pregledajte aktivnosti navedene u ovom modulu i slobodno ih prilagodite po potrebi kako bi najbolje odgovarale uzrastu i sposobnostima vaših učenika.

Do kraja ovog modula učenici bi trebali biti u stanju:

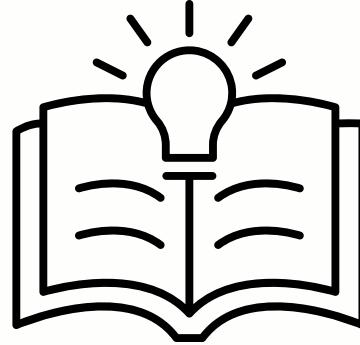
- Definirati kritičko razmišljanje i objasniti njegovu svrhu.
- Identifikovati i objasniti glavne elemente kritičkog razmišljanja
- Razdvojiti problem ili pitanje na njegove osnovne komponente.
- Postavljati relevantna pitanja kako biste došli do logički prihvatljivog zaključivanja.
- Prepoznati i procijeniti argumente koristeći utvrđene kriterije.
- Primijeniti vještine kritičkog razmišljanja u različitim kontekstima.
- Identifikovati i opisati najmanje tri uobičajene zamke u razmišljanju.

Ovaj modul se sastoji od 4 lekcije, svaka sa detaljnim planom koji obuhvata uvod u temu, vježbe i sažetak za konsolidaciju znanja.

Co-funded by
the European Union

Ishodi učenja

Nastavnici mogu očekivati da će učenike voditi kroz praktičnu praksu u primjeni kritičkog mišljenja na stvarne probleme i poznate kontekste. Modul pristupa kritičkom mišljenju kao aktivnom procesu zaključivanja, a ne samo pasivnom primanju informacija. Učenici se ohrabruju da razmisle o vlastitim misaonim procesima kako bi postali samosvjesniji i strateški mislioci.

Do kraja ovog modula učenici će moći:

Lekcija 1

- Definisati kritičko razmišljanje i objasniti njegovu svrhu i važnost u životu
- Identifikovati ključne elemente mišljenja i zaključivanja
- Dovoditi u pitanje prepostavke i razlikuju činjenice od mišljenja
- Razdvojiti probleme/probleme na komponente za dublju analizu

Lekcija 2

- Razumjeti i objasniti strukturu i funkciju argumenata
- Analizirati deduktivno naspram induktivnog zaključivanja i valjanost argumenata

Lekcija 3

- Primijeniti vještine kritičkog razmišljanja za rješavanje problema i donošenje odluka
- Procijeniti više perspektiva o pitanjima

Lekcija 4

- Prepoznati uobičajene logičke zablude i loše rezonovanje

Sve lekcije

- Pratite i prilagođavajte svoje misaone procese kako biste izbjegli pristrasnost
- Razmislite o razlozima koji stoje iza uvjerenja, argumenata i odluka

Co-funded by
the European Union

Lekcija 1

Šta je kritičko razmišljanje? Razotkrivanje Djeda Mraza

Ključne riječi:

Kritičko mišljenje, zdrav razum, dokazi, pamćenje, činjenice, rješavanje problema

Kritičko razmišljanje je suštinska kognitivna vještina koja omogućava pojedincima da obrađuju informacije, donose dobro informisane odluke, rješavaju probleme i efikasno artikuliraju ideje. Teorijska pozadina za kritičko mišljenje je ukorijenjena u različitim disciplinama, uključujući psihologiju, filozofiju i obrazovanje. Ova lekcija, "Šta je kritičko razmišljanje? Razotkrivanje Djeda Mraza", osmišljena je da upozna učenike s konceptom kritičkog razmišljanja i njegovom važnosti u njihovim životima.

Osnova kritičkog razmišljanja zasniva se na principima logike, rasuđivanja i argumentacije, koji se mogu pratiti do djela starogrčkih filozofa kao što su Sokrat, Platon i Aristotel. Ovi filozofi su naglašavali važnost preispitivanja pretpostavki, traženja dokaza i primjene logičkih principa kako bi se došli do zdravih zaključaka.

Kritičko mišljenje doprinosi sreći i dobrobiti učenika u školi tako što ih osnažuje da procjenjuju informacije, razmotre alternativne perspektive i donose promišljene odluke u vezi sa akademskim i društvenim situacijama. Sa jakim vještinama kritičkog razmišljanja, manje je vjerovatno da će učenici prihvatići tvrdnje po nominalnoj vrijednosti ili će biti uhvaćeni u štetni mentalitet grupnog razmišljanja. Ovo promoviše samopouzdanje, otpornost i veći osjećaj kontrole nad njihovim obrazovanjem i društvenim životima.

Lekcija 1

Šta je kritičko razmišljanje? Razotkrivanje Djeda Mraza

Kritičko razmišljanje uključuje nekoliko međusobno povezanih kognitivnih procesa, uključujući:

- **Analiza:** Rastavljanje složenih ideja ili problema na manje komponente radi boljeg razumijevanja. Naprimjer, analiziranje uzroka stresa i anksioznosti u akademskom okruženju.
- **Evaluacija:** Procjena vjerodostojnosti informacija i valjanosti argumenata. Kao što je procjenjivanje savjeta kolega za razumno rezoniranje.
- **Tumačenje:** Razumijevanje značenja informacija, kao što su tekstovi, slike ili podaci. Poput tumačenja grafikona vezanih za tinejdžerske trendove ili zdravlje.
- **Zaključak:** Izvođenje zaključaka na osnovu dostupnih dokaza i obrazloženja. Naprimjer, izvođenje logičnih zaključaka o implikacijama školskih politika.
- **Objašnjenje:** Iznošenje obrazloženja i dokaza iza zaključaka ili odluka. Kao što je objašnjenje razloga iza nečijeg izbora vannastavnih aktivnosti.

Lekcija 1

Šta je kritičko razmišljanje? Razotkrivanje Djeda Mraza

- Samoregulacija: Praćenje i prilagođavanje vlastitih procesa razmišljanja kako bi se poboljšao kvalitet donošenja odluka i rješavanja problema. Naprimjer, biti svjestan vlastitih predrasuda i tendencija kada se prezentiraju nove informacije.

Lekcija koristi poznati mit o Djedu Mrazu kao sredstvo za upoznavanje učenika s ovim procesima kritičkog mišljenja. Angažirajući učenike u raskrinkavanju priče o Djedu Mrazu, oni uče kako preispitivati prepostavke, tražiti dokaze i primijeniti logičke principe kako bi došli do zdravih zaključaka. Ova vježba pruža opipljiv primjer kritičkog razmišljanja na djelu, demonstrirajući njegovu vrijednost u svakodnevnom životu učenika.

Plan lekcije 1

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Cilj početnog dijela nastave je predstavljanje teme lekcije „Šta je kritičko razmišljanje? Razotkrivanje Djeda Mraza“ i stvaranje privlačne i prijatne atmosfere koja podstiče učenike da aktivno učestvuju i uspješno završe planirane aktivnosti. Uvod u lekciju može uključivati vježbu zagrijavanja, refleksivni govor, trivijalnosti ili energizer/ledolomac.

Uputstvo za nastavnike:

1. Vježba za zagrijavanje: Započnite čas tako što ćete zamoliti učenike da podijele svoja iskustva sa Djedom Mrazom, naprimjer kada su prestali vjerovati u Djeda Mraza i zašto. Ovo će pomoći u stvaranju lične veze s temom i potaknuti učenike da kritički razmišljaju o vlastitim iskustvima.
2. Reflektivni razgovor: Uključite učenike u refleksivnu diskusiju o važnosti kritičkog mišljenja u njihovom svakodnevnom životu. Ohrabrite ih da podijele primjere situacija u kojima su koristili vještine kritičkog razmišljanja ili bi mogli imati koristi od primjene takvih vještina.
3. Reflektivni razgovor u karijerama: Uključite učenike u diskusiju o ulozi kritičkog mišljenja u različitim karijerama i poduzetničkim poduhvatima. Zamolite ih da razmotre karijere koje zahtijevaju snažne vještine kritičkog razmišljanja, poput doktora, naučnika, pravnika, inženjera i poslovnih lidera. Ohrabrite ih da podijele primjere kako kritičko razmišljanje pomaže profesionalcima u tim oblastima da donose zdrave odluke i svakodnevno prevladavaju izazove.

Plan lekcije 1

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

- **Zanimljivosti:** Podijelite neke zanimljive činjenice ili trivijalnosti vezane za kritičko razmišljanje ili historiju mita o Djedu Mrazu. Ovo može pomoći da se potakne radoznalost i interesovanje za temu.
- **Energizer/Ice-ledolomac:** Provedite kratku, interaktivnu aktivnost koja podstiče učenike da se upoznaju i da se osjećaju ugodnije u okruženju učionice. Naprimjer, možete zamoliti učenike da pronađu nekoga u sobi ko dijeli sličan interes ili hobi i razgovaraju o tome kako kritičko mišljenje igra ulogu u toj aktivnosti.
- **Diskusija o karijeri:** Podijelite učenikr u male grupe i zamolite ih da podijele svoja interesovanja u karijeri ili poduzetničke aspiracije. Koje vrste poslova ili biznisa ih privlače? Kako bi vještine kritičkog razmišljanja mogle biti korisne u njihovoj željenoj karijeri ili poslu? Grupe mogu razgovarati o tome kako određene profesije zahtijevaju jake analitičke sposobnosti, procjenu složenih informacija, rješavanje dvosmislenih problema, itd. Zatim neka svaka grupa podijeli ključne tačke iz svoje rasprave sa razredom.

Razvijanje jakih vještina kritičkog mišljenja dobro će poslužiti učenicima u njihovim budućim karijerama i poduzetničkim aktivnostima.

Sposobnost pažljivog analiziranja informacija, sagledavanja problema iz više perspektiva, pravljenja logičkih veza između ideja i procjenjivanja obrazloženja argumenata vrijedna je u svakoj profesiji. Savladavanjem koncepta kritičkog razmišljanja, poput onih koji su obrađeni u ovoj lekciji, učenici će steći vještine za postizanje uspjeha u bilo kojoj karijeri ili poslovnom poduhvatu koji odluče slijediti.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Razmišljanje o postojanju Djeda Mraza i kritičkom razmišljanju

Potrebni materijali:

- Radni list sa pitanjima za razmišljanje ili pak samo papir
- Olovke ili hemijske olovke

U ovoj vježbi učenici će provesti 5 minuta razmišljajući o vlastitim iskustvima s Djedom Mrazom i kako se to odnosi na kritičko razmišljanje. Dajte svakom učeniku radni list koji sadrži sljedeća pitanja:

1. Da li ste vjerovali u Deda Mraza kao dete?
2. Šta vas je navelo da prestanete da vjerujete u Deda Mraza?
3. Šta mislite zašto smo naučeni da vjerujemo u Deda Mraza?
4. Šta mislite o tehnološkim ili naučnim objašnjenjima da bi Djed Mraz mogao postojati?

Principi/strategije implementacije i praktični savjeti:

1. Započnite objašnjavanjem svrhe vježbe: pomoći učenicima da razmisle o svojim ličnim iskustvima s Djedom Mrazom i povežu ih s konceptom kritičkog mišljenja.
2. Podijelite nastavne listove i pribor za pisanje svakom učeniku. Objasnite da će imati 5 minuta da popune pitanja za razmišljanje.

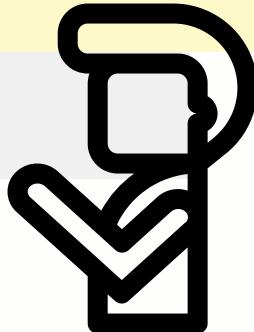
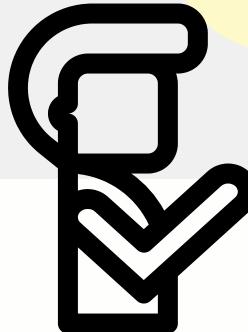
Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

3. Postavite tajmer na 5 minuta i ohrabrite učenike da zapišu svoja razmišljanja i iskustva. Podsjetite ih da ne postoje tačni ili pogrešni odgovori, te bi trebali slobodno izraziti svoje misli otvoreno i iskreno.
4. Kada vrijeme istekne, pozovite učenike da podijele svoja razmišljanja sa partnerom ili u malim grupama. Potaknite otvorenu diskusiju s poštovanjem i podsjetite učenike da vježbaju aktivno slušanje kako čuju od svojih vršnjaka.
5. Po želji, ponovo okupite razred za veću grupnu diskusiju. Zamolite volontere da podijele svoja razmišljanja i iskustva, kao i sve uvide koje su stekli iz vježbe. Iskoristite ovu priliku da dalje razgovarate o važnosti kritičkog razmišljanja u našem svakodnevnom životu i kako se ono može primjeniti na različite situacije.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

Istraživanje različitih perspektiva

Potrebni materijali:

- Štampane kopije slika sa linka:
https://tc2.ca/uploads/TTT/Finding_another_perspective.pdf
- Olovke ili olovke za bilježenje (opcionalno)
- Prostor za rad učenika u parovima

U ovoj vježbi učenici će vježbati sagledavanje situacija iz različitih perspektiva. Oni će raditi u parovima kako bi analizirali slike i razgovarali o tome kako različite grupe ljudi mogu reagirati na predstavljene scenarije. Cilj je potaknuti empatiju, razumijevanje i kritičko razmišljanje dok učenici razmatraju različita gledišta.

Principi/strategije implementacije i praktični savjeti:

1. Započnите objašnjavanjem svrhe vježbe: pomoći učenicima da vježbaju kritičko razmišljanje istražujući različite perspektive u različitim situacijama.
2. Podijelite razred u parove i podijelite odštampane kopije slika sa datog linka. Ako želite, obezbijedite i olovke tokom diskusije.

Plan lekcije 1

Glavne aktivnosti:

3. Uputite učenike da pogledaju svaku sliku i razgovaraju sa svojim partnerom o tome kako različite grupe ljudi mogu reagirati na predstavljene scenarije. Ohrabrite ih da razmotre zašto bi ove grupe mogle reagovati drugačije i da razmисле o mogućim razlozima iza njihovih reakcija.
4. Omogućite učenicima dovoljno vremena da razrade slike i razgovaraju o svojim mislima sa svojim partnerom. Nadgledajte prostoriju, nudeći smjernice i podršku po potrebi.
5. Nakon što parovi završe svoje diskusije, ponovo okupite razred na veću grupnu diskusiju. Pozovite volontere da podijele svoje uvide i različite perspektive koje su razmatrali tokom vježbe.
6. Iskoristite ovu priliku da dalje diskutujete o važnosti razmatranja različitih perspektiva u kritičkom razmišljanju i o tome kako razumijevanje različitih gledišta može doprinijeti informiranijem i empatičnjem donošenju odluka.

Lekcija 1

Dodatni sadržaj

Video Šta je kritičko razmišljanje?: https://www.youtube.com/watch?v=6OLPL5p0fMg&ab_channel=QualiaSoup%28archive%29

Teorija relativnosti: <https://blog.sciencemuseum.org.uk/the-past-present-and-future-of-general-relativity/>

Ideja o crvotočini: <https://blog.sciencemuseum.org.uk/the-science-of-interstellar/>

Uređivanje gena: <https://www.crick.ac.uk/news/2017-09-20-genome-editing-reveals-role-of-gene-important-for-human-embryo-development>

Zabavna činjenica: Kada shvatimo da računari imaju i memoriju - mnogo bolju memoriju od većine ljudi, shvatimo da pamćenje samo po sebi ne predstavlja razmišljanje.

Lekcija 1

Osvrt na lekciju

Da zaključimo Lekciju 1 o kritičkom razmišljanju, važno je dati učenicima priliku da razmisle o svom učenju i konsoliduju svoje razumijevanje. Koristite sljedeća pitanja i aktivnosti kako biste vodili proces konsolidacije:

Pitanja za razmišljanje:

1. Kako se vaše razumijevanje kritičkog razmišljanja razvijalo tokom ove lekcije?
2. Na koje se načine kritičko razmišljanje može primjeniti na svakodnevne situacije?
3. S kojim ste se izazovima susreli tokom vježbi i kako ste ih rješavali?

Aktivnosti za konsolidaciju:

- Grupna refleksija: Podijelite učenike u male grupe i zamolite svaku grupu da razgovara o glavnim zaključcima iz lekcije. Ohrabrite ih da podijele svoje uvide, izazove i sve nove perspektive koje su stekli.

Lekcija 1

Osvrt na lekciju

- Lični dnevnik: Neka učenici odvoje nekoliko minuta da zapišu svoja razmišljanja o lekciji u lični dnevnik. Ovo može uključivati ono što su naučili, kako su se osjećali tokom vježbi i sva pitanja koja još imaju.
- Scenariji za igranje uloga: Zadajte učenicima različite scenarije iz stvarnog života gdje je potrebno kritičko razmišljanje. Neka odigraju situaciju, razgovarajući i analizirajući različite perspektive i potencijalna rješenja. Nakon igre uloga, ohrabrite razred

Lekcija 2 ima za cilj da istraži koncept argumenta i njegovu ulogu u kritičkom razmišljanju.

Argument je skup izjava koje pružaju razloge za potporu istinitosti druge izjave, poznate kao zaključak. Argumenti se sastoje od premlaza, a to su izjave koje nude dokaze ili razloge za vjerovanje zaključku.

Razumijevanje strukture i komponenti argumenata je od suštinskog značaja za razvoj vještina kritičkog mišljenja. Sposobnost analize i evaluacije argumenata pomaže učenicima da donesu bolje odluke, otkriju pogrešno zaključivanje i imaju produktivnije diskusije u svom akademskom i ličnom životu.

Ovo promoviše samopouzdanje, otpornost i jače veze.

Lekcija 2

Šta je argument? Razumijevanje temelja kritičkog razmišljanja

Ključne riječi:

Argument, premlađivanje, činjenice, zaključak, dedukcija, indukcija

Postoje dvije vrste argumenata: deduktivni i induktivni.

Deduktivni argumenti su oni kod kojih istinitost premisa garantuje istinitost zaključka. Nasuprot tome, induktivni argumenti su oni kod kojih istinitost premisa čini zaključak vjerojatnim, ali ne i zagarantovanim. Obje vrste argumenata su važne za efikasno kritičko mišljenje.

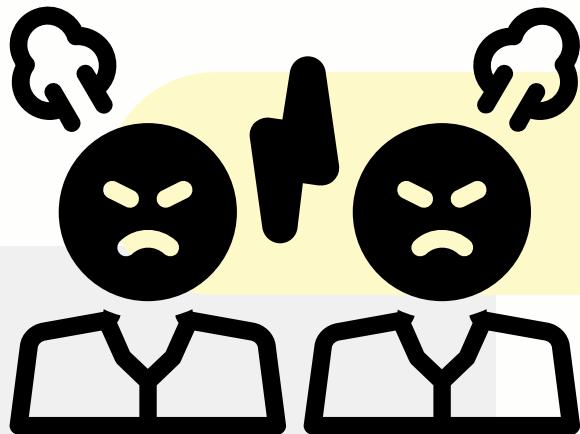
Dedukcija uključuje rasuđivanje od općih principa do specifičnih instanci, dok indukcija uključuje razmišljanje od specifičnih instanci do općih principa. Savladavanje i deduktivnog i induktivnog zaključivanja omogućava učenicima da poboljšaju svoje sposobnosti kritičkog razmišljanja i postanu bolji u analizi dokaza, donošenju informiranih odluka i rješavanju problema.

To dovodi do većeg akademskog i profesionalnog uspjeha.

Ova lekcija koristi primjere iz svakodnevnog života kako bi učenicima pomogla da razumiju prirodu argumenata, premisa i zaključaka i kako se oni koriste u kritičkom razmišljanju.

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Svrha uvodnog dijela ove lekcije je da učenike upozna sa temom argumenata i njihovom ulogom u kritičkom razmišljanju. Da bi se to postiglo, lekcija ima za cilj da ohrabri učenike da aktivno učestvuju u komunikaciji, uključe se u planirane aktivnosti i uspješno primjenjuju koncepte koje uče.

Uvod u lekciju može uključivati kratku vježbu zagrijavanja kako bi se podstaklo interesovanje učenika za temu. Ovo bi moglo uključivati brzu diskusiju o uobičajenoj zabludi ili pretpostavci, omogućavajući učenicima da podijele svoja razmišljanja i mišljenja o toj temi.

Druga opcija za uvod je uključiti učenike u razmišljanje, tražeći od njih da razmisle o trenutku kada su naišli na svađu ili su morali donijeti odluku na osnovu dokaza. To će im pomoći da povežu temu sa svojim iskustvima i razumiju njenu relevantnost.

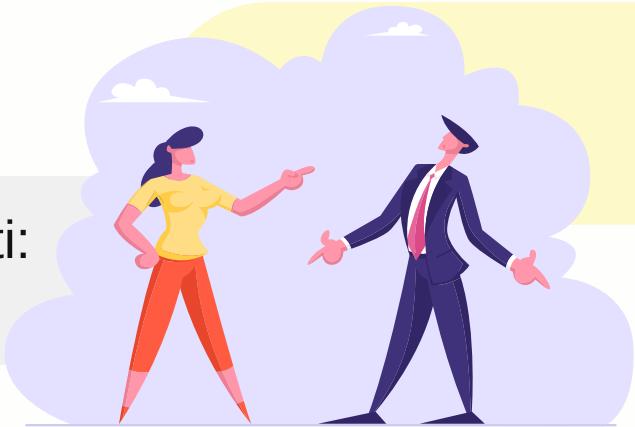
Alternativno, možete koristiti trivijalnosti ili aktivnost pokretača/razbijanja leda kako biste pobudili radoznalost učenika za temu. Evo nekoliko primjera trivijalnosti i okretača koje možete koristiti da uvedete temu argumenata i kritičkog razmišljanja:

Trivijalnosti:

- Jeste li znali da riječ 'argument' dolazi od latinske riječi 'argumentum', što znači dokaz?
- Starogrčki filozof Aristotel smatra se ocem logike i kritičkog razmišljanja. Razvio je koncept silogizma, oblik deduktivnog zaključivanja.

Plan lekcije 2

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Pokretači:

- **"Dvije istine i laž"**: Zamolite svakog učenika da smisli dvije istinite izjave i jednu lažnu izjavu o sebi. Zatim neka podijele svoje izjave s razredom i neka razred pogodi koja je izjava laž. Ova aktivnost podstiče kritičko razmišljanje jer učenici moraju procijeniti uvjerljivost svake izjave kako bi identificirali laž.
- **„Činjenica ili fikcija“**: Pripremite listu izjava u vezi sa temom argumenata i kritičkog mišljenja, od kojih su neke istinite, a druge netačne. Podijelite učenike u timove i pročitajte svaku izjavu naglas. Timovi moraju razgovarati i odlučiti da li je izjava činjenica ili fikcija. Ova aktivnost podstiče učenike da analiziraju informacije i kritički razmišljaju o predmetu.
- **Reflektivni razgovor**: Zamolite učenike da razmisle o poslovima ili karijerama gdje je sposobnost konstruiranja i evaluacije jakih argumenata ključna. Primjeri mogu uključivati advokate, debatere, trgovce, novinare, naučnike, političare, itd. Neka podijele misli o tome kako ovi profesionalci svakodnevno koriste vještine argumentiranja.

Uključujući ove uvodne aktivnosti, stvorit ćete gostoljubivo i privlačno okruženje za učenje koje postavlja temelj za ostatak lekcije o argumentima i kritičkom razmišljanju.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Istraživanje argumenata, premlisa i zaključaka

Potrebni materijali:

- Briši-piši tabla ili tabla
- Markeri ili kreda
- Radni list sa primjerima izjava i pitanja

Ova vježba je osmišljena da pomogne učenicima da razumiju koncepte argumenata, premlisa, zaključaka i dedukcija korištenjem primjera iz stvarnog života. Učenici će analizirati različite tvrdnje i argumente kako bi utvrdili njihovu valjanost, te naučiti kako da identifikuju moguće nedostatke ili nedosljednosti u njihovom rezonovanju.

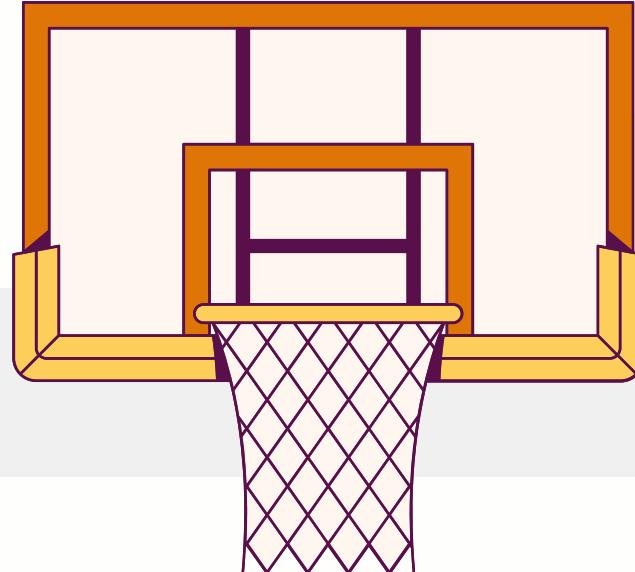
Instrukcije:

Ispitivanje Petera

1. Napišite sljedeću izjavu na tabli: "Peter sutra neće odgovarati engleski."
2. Izložite argumente koji podržavaju tvrdnju:
Peter je bolestan i neće doći u školu sutra.
Naš učitelj nas ispituje samo po našoj volji, a Petar je stidljiv i nikada ne podiže ruku.
3. Zamolite učenike da analiziraju svaki argument i utvrde da li je deduktivan ili ne. Razgovorajte o razlozima za njihove zaključke.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Tyrone Curtis

Uvedite koncept pogrešnog zaključka i navedite sljedeći primjer:

- Svi košarkaši su visoki.
- Svi dizači tegova su niski.

Pokažite sliku Tyronea Curtisa, najnižeg košarkaša NBA lige, poznatog i kao "Muggsy" Bogues.

Postavite pitanje: "Kojim sportom se bavi Tyrone Curtis visok 160 cm? Zašto?"

Ohrabrite učenike da kritički razmišljaju o svojim pretpostavkama i uključite se u raspravu o potencijalnim zamkama oslanjanja isključivo na deduktivno zaključivanje.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Tačno ili netačno

Potrebni materijali:

- Radni listovi sa izjavama o ličnim podacima (<https://www.teach-this.com/images/resources/true-or-false-2.pdf>)
- Olovke

U ovoj igri razbijanja leda, učenici daju istinite i lažne lične podatke, a njihovi drugovi iz razreda postavljaju pitanja kako bi utvrdili valjanost informacija. Ova aktivnost potiče kritičko razmišljanje i pomaže učenicima da vježbaju svoje vještine dedukcije na zabavan i privlačan način.

Instrukcije:

1. Podijelite kopiju radnog lista svakom učeniku.
2. Zamolite učenike da rade individualno, popunjavajući deset izjava o ličnim podacima na radnom listu. Pet izjava bi trebalo da bude tačno, a pet netačno. Učenici treba da svoje istinite izjave označe kvačicom, a netačne tvrdnje krstićem u koloni sa oznakom 'Vi'.
3. Kada učenici završe svoje izjave, podijelite ih u grupe po četiri.
4. Uputite učenike da svoje radne listove ne pokazuju nikome u svojoj grupi. Neka napišu imena članova svoje grupe na vrhu tri kolone na svojim radnim listovima.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

5. Učenici naizmjence čitaju svojih deset izjava članovima grupe. Dok slušaju, drugi učenici postavljaju pitanja kako bi se utvrdilo da li je izjava tačna ili netačna.
6. Nakon rasprave o svakoj tvrdnji, članovi grupe označavaju svoje nagađanje (tačno ili netačno) kvačicom ili križićem u odgovarajućoj koloni na svojim radnim listovima.
7. Kada se prodiskutuju sve tvrdnje, učenici otkrivaju koje su izjave bile istinite, a koje netačne.
8. Učenici zarađuju po jedan bod za svako tačno pogađanje, a učenik sa najviše poena pobjeđuje u igri.
9. Završite aktivnost sesijom povratnih informacija u razredu, tokom koje učenici dijeli zanimljive ili iznenadjuće informacije koje su saznali o svojim drugovima iz razreda.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

Učenik koji kasni

U igrici "Učenik koji kasni" učenici vježbaju svoju kreativnost, improvizaciju i vještine kritičkog mišljenja. Jedan učenik igra ulogu zakašnjelog učenika, dok drugi igra nastavnika. Učenik koji je zakasnio mora smisliti objašnjenje za svoje kašnjenje, oslanjajući se na pomoć tri druga iz razreda koji sjede iza "učitelja". Cilj je stvoriti zabavno i izazovno okruženje, jer "učitelj" mora obratiti pažnju i na drugove iz razreda i pretvarati se da ih grdi ako se ne uključuju u aktivnost kako treba.

Instrukcije:

1. Odaberite jednog učenika koji će igrati ulogu "učenika koji kasni", a drugog učenika koji će biti "nastavnik".
2. Neka "učitelj" sjedi leđima okrenut trojici drugih učenika, koji će dati znakove učeniku koji je zakasnio.

Plan lekcije 2

Glavne aktivnosti:

3. Učenik koji je zakasnio mora smisliti objašnjenje za svoje kašnjenje, ali je zablokirao. Mora tražiti pomoć od svojih kolega iz razreda iza nastavnika. Troje učenika će tiho dati naznake učeniku tako što će naznačiti mjesto, osobu s kojom su bili i šta su radili.
4. Da bi povećao izazov i zabavu, "učitelj" bi se povremeno trebao okrenuti kako bi provjerio u šta učenik gleda, i pretvarati se da grdi učenike iza ako se ne ponašaju kako treba.
 - "Učitelj" bi trebao pokušati pronaći krivca/krivce koji sugeriraju izgovore
 - Da bi bili neprimjetniji, učenici pomagači bi trebali pokušati oponašati prijedloge učeniku koji je zakasnio
5. Kada učenik koji je zakasnio pruži uvjerljivo objašnjenje za svoje kašnjenje, uloge se mogu zamijeniti, a aktivnost se može nastaviti s novim učenicima u svakoj ulozi.

Lekcija 2

Dodatni sadržaj

Video: 20 činjenica u koje ste uvijek vjerovali da zapravo nisu istinite:

[https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=RZLlh8jH6PY&ab_channel=BRAINYDOSE)

v=RZLlh8jH6PY&ab_channel=BRAINYDOSE

Prava činjenica: Kako je Aristotel dokazao da je Zemlja okrugla?

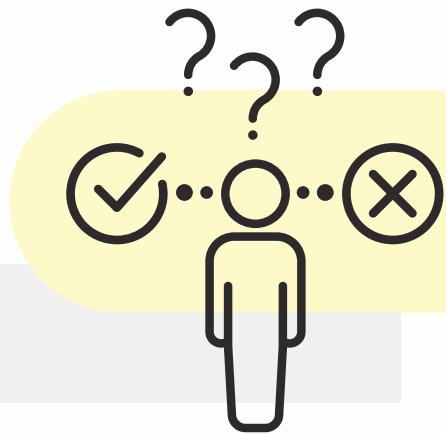
U raspravi "O nebu", napisanoj prije 350. godine prije Krista, on objašnjava:

„Još jednom naše posmatranje zvijezda jasno pokazuje ne samo da je Zemlja okrugla, već i činjenicu da je krug velikih dimenzija, budući da je čak i mala promjena položaja prema jugu ili sjeveru očigledna promjena horizonta. .“

U stvari, u Egiptu i blizu Kipra možete vidjeti neke zvijezde koje se ne vide u sjevernim regijama, a zvijezde koje se ne mogu vidjeti na sjeveru su veoma različite u ovim regijama. Sve ovo pokazuje da Zemlja ima okrugli oblik i da je sfera velike veličine.

Lekcija 2

Osvrt na lekciju

Da biste pomogli učenicima da konsoliduju svoje znanje i razmišljaju o lekciji, postavite sljedeća pitanja i razmotrite predložene aktivnosti:

1. Kako vam je ova lekcija pomogla da bolje razumijete koncepte argumenata, premsa i zaključaka? Možete li dati primjer iz vježbi?
2. Na koji način su vježba Tačno ili netačno i igra Učenik koji kasni zahtijevale od vas da koristite vještine kritičkog razmišljanja? Kako mislite da se ove vještine mogu primijeniti u svom svakodnevnom životu?
3. Koliko je važno znati da li je argument deduktivan ili induktivan? Možete li se sjetiti neke situacije iz stvarnog života u kojoj bi ova vještina mogla biti korisna?
4. Razmislite o vježbama i diskusijama iz ove lekcije. Šta je bio najizazovniji dio, a u čemu ste najviše uživali?

Predložene aktivnosti za konsolidaciju:

1. Ohrabrite učenike da pronađu primjere argumenata u vijestima, na društvenim mrežama ili u svakodnevnim razgovorima. Zamolite ih da identifikuju premise i zaključke i utvrde da li su argumenti deduktivni ili induktivni.
2. Organizirajte debatni klub ili sličnu aktivnost gdje učenici mogu vježbati konstruiranje i evaluaciju argumenata u strukturiranom okruženju.

Lekcija 3

Kritičko razmišljanje na djelu

Ključne riječi:

Fleksibilnost, strateško razmišljanje

U ovoj lekciji učenici će primijeniti principe kritičkog razmišljanja na situacije iz stvarnog života, prelazeći s teorije na praksu.

Oni će se uključiti u aktivnosti koje od njih zahtijevaju da preispitaju svoje pretpostavke, prikupe dokaze, analiziraju informacije i generiraju alternativna rješenja za probleme. Razmišljajući o vlastitim procesima razmišljanja i uključivanjem u grupne diskusije, učenici će razviti dublje razumijevanje različitih aspekata kritičkog mišljenja, kao što su rezonovanje zasnovano na dokazima, analiza i razmatranje više perspektiva.

Vježbe u ovoj lekciji osmišljene su da pomognu učenicima da poboljšaju svoje vještine kritičkog mišljenja tako što će ih voditi kroz strukturirani proces:

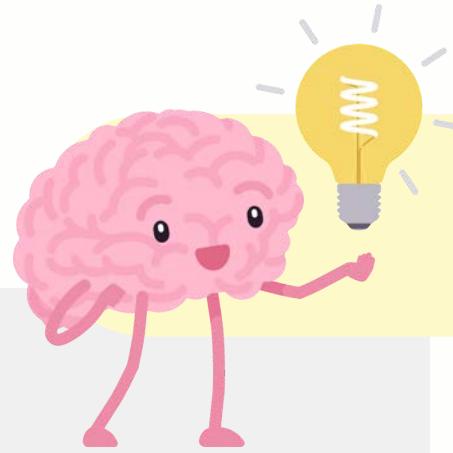
- samokontrola,
- sumnja,
- prikupljanje dokaza,
- analiza i
- generisanje alternativa.

Ovaj proces ohrabruje učenike da osporavaju svoja uvjerenja i pretpostavke, kao i uvjerenja drugih, kako bi došli do preciznijeg razumijevanja problema koji je u pitanju.

Razvijanje jakih vještina kritičkog razmišljanja doprinosi dobrobiti učenika tako što ih osnažuje da donose bolje odluke, sagledavaju probleme sa više stajališta i osmišljavaju efikasna rješenja za izazove s kojima se suočavaju. Ovo promoviše samopouzdanje, upravljanje stresom i sposobnost snalaženja u složenim ličnim, akademskim i profesionalnim situacijama.

Plan lekcije 3

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Primarni cilj ove lekcije je upoznavanje učenika sa praktičnom primjenom vještina kritičkog mišljenja. Fokus će biti na podsticanju učenika na otvorenu komunikaciju, aktivno učešće i uspješno uključenje u planirane aktivnosti.

Da biste započeli lekciju, mogli biste započeti vježbom zagrijavanja koja uključuje učenike koji raspravljaju o vremenu kada su se suočili s izazovnim problemom i morali su koristiti kritičko razmišljanje kako bi pronašli rješenje.

Zamolite svakog učenika da razmisli o problemu koji su pokušali riješiti u prošlosti, ali nisu uspjeli, po mogućnosti problem sa kojim su se susreli više puta. Pozovite ih da ukratko podijele svoj odabrani problem s partnerom ili u maloj grupi, objašnjavajući zašto im je to bio izazov i što su mogli naučiti iz iskustva.

Ovaj ledolomac neće samo potaknuti učenike da se uključe u nastavu, već će im pomoći i da prepoznačaju važnost kritičkog mišljenja u savladavanju prepreka i pronalaženju rješenja. Razmišljajući o svojim prošlim iskustvima, učenici će biti bolje pripremljeni da razumiju i primjenjuju strategije kritičkog razmišljanja tokom čitave lekcije.

Alternativno, možete pokrenuti refleksivni razgovor tako što ćete zamoliti učenike da podijele svoja razmišljanja o važnosti kritičkog mišljenja u svakodnevnom životu i kako im ono može pomoći u različitim situacijama.

Sposobnost logičke analize problema, prikupljanja i evaluacije dokaza, razmatranja više perspektiva i osmišljavanja efikasnih rješenja je od neprocjenjive važnosti za buduću karijeru. Bilo da se bave tehničkim izazovom, poslovnom dilemom ili složenim projektom, profesionalci u svim industrijama oslanjaju se na kritičko razmišljanje. Ovladavanje ovim vještinama pomoći će pripremiti učenike da sistematski pristupe problemima i donesu ispravne odluke bez obzira na njihovu karijeru.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Rješavanje problema kroz pet faza rasudživanja

Potrebni materijali:

- Papir
- Olovke

U ovoj vježbi učenici će primijeniti pet faza zaključivanja na problem s kojim su se prethodno suočili. Svrha ove aktivnosti je da pomogne učenicima da razviju vještine kritičkog razmišljanja i da im pruži strukturirani pristup rješavanju problema.

Instrukcije:

1. Zamolite svakog učenika da razmisli o problemu koji su pokušali riješiti u prošlosti, ali mu nije uspjelo, po mogućnosti problem sa kojim su se susreli više puta.
2. Dajte svakom učeniku komad papira i olovku. Zamolite ih da zapišu svoj odabrani problem na vrhu papira.
3. Vodite učenike kroz pet faza zaključivanja, ohrabrujući ih da zapisuju svoje misli, razmišljanja i ideje u svakoj fazi. Ostavite dovoljno vremena da učenici završe svaku fazu prije nego što pređu na sljedeću.

Faza 1: Samonadzor

- Kako se osjećaju zbog problema?
- Kako bi se osjećali da je problem riješen?
- Napišite nekoliko izjava o problemu, uključujući sve specifične situacije u kojima se on javlja.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Faza 2: Sumnja

- Preispitajte svaku misao u vezi s problemom, posebno one koje su posebno uznemirujuće.
- Razmotrite ponuđena pitanja kao poticaje za procjenu njihovih misli.

Faza 3: Prikupljanje dokaza

- Ohrabrite učenike da prikupe dokaze tako što ćete pitati druge, konsultujući knjige ili pretražujući internet.
- Podsjetite ih da zabilježe okolnosti vezane za sve odgovore ili informacije koje pronađu.

Faza 4: Provođenje analize

- Uporedite prepostavke napravljene nakon prikupljanja dokaza.
- Procijenite prednosti i nedostatke svake prepostavke kako biste utvrdili da li je promjena u razmišljanju neophodna.

Faza 5: Stvaranje alternativa

- Razvijte alternativna rješenja problema.
- Razmislite o potencijalnom uticaju ovih alternativnih rješenja.

Kada učenici završe svih pet faza, pozovite ih da podijele svoje uvide i otkrića s razredom ili u malim grupama. Potaknite diskusiju i razmišljanje o procesu rješavanja problema.

Praktični savjeti:

- Budite spremni pomoći učenicima koji se mogu boriti sa bilo kojom od faza.
- Podstičite otvorenost i kreativnost tokom vježbe.
- Njegujte okruženje podrške za dijeljenje i diskusiju o ličnim problemima.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

Debata o pamučnim cekerima

Potrebni materijali:

- Papir
- Olovke
- Pametni telefoni ili drugi uređaji koji imaju pristup internetu

U ovoj vježbi učenici će vježbati model zaključivanja u kratkoj diskusiji o utjecaju pamučnih cekera za namirnice na okoliš u poređenju sa plastičnim kesama. Aktivnost ima za cilj da poboljša kritičko mišljenje učenika i vještine zajedničkog rješavanja problema.

Instrukcije:

1. Podijelite razred u timove od 4-5 učenika. Obavijestite ih da će razgovarati o izjavi: "Pamučni cekeri za namirnice štite kvalitetu vode."
2. Dajte svim timovima 5 minuta da utvrde da li misle da je izjava tačna ili netačna i da objasne zašto. Ohrabrite ih da koriste svoje pametne telefone ili druge uređaje na kojima je omogućen internet kako bi pronašli relevantne informacije za to vrijeme.
3. Nakon što istekne 5 minuta, pokrenite diskusiju u razredu u kojoj timovi postavljaju i odgovaraju na pitanja drugih timova u vezi sa njihovim zaključcima. Kao nastavnik, pružite pojašnjenje i smjernice po potrebi.
4. Na kraju diskusije podijelite sljedeće informacije s razredom.

Plan lekcije 3

Glavne aktivnosti:

5."Prema studiji danskog Ministarstva za hranu i životnu sredinu, organski pamučni cekeri doprinose 606 puta većem zagađenju vode od plastičnih kesa zbog široke upotrebe đubriva. Deoksigenacija, najznačajnije pitanje kvaliteta vode, stvara "mrtve zone" Da bi nadoknadili ekološki uticaj upotrebe plastičnih kesa, potrošači bi morali da koriste pamučni ceker svake sedmice tokom jedanaest i po godina."

6. Ohrabrite učenike da razmisle o informacijama i koracima obrazloženja koje su slijedili tokom vježbe.

Zamolite ih da razmotre:

- Koji je korak bio najzanimljiviji i zašto?
- Koji korak se činio izazovnjim za vježbanje?
- Da li se rezultat čini logičnim i postoji li nešto što bi dodali ili uklonili kako bi poboljšali model rasuđivanja?

Praktični savjeti:

- Osigurajte da svi učenici imaju pristup pametnom telefonu ili drugom uređaju koji ima pristup internetu.
- Ohrabrujte otvorenost i debatu sa poštovanjem tokom diskusije.
- Vodite učenike u njihovim razmišljanjima o procesu zaključivanja i njegovim potencijalnim poboljšanjima.

Lekcija 3

Dodatni sadržaj

Šest mitova o životnoj sredini: Šest mitova o životnoj sredini koje treba riješiti ovog Dana planete Zemlje » Publikacije » Washington Policy Center

Mit: Ljudska populacija raste eksponencijalno i uništava planetu.

Realnost: Od kasnih 1960-ih i ranih 1970-ih, stopa rasta stanovništva širom svijeta u stalnom je opadanju. U stvari, mnoge zemlje danas imaju tako niske stope reprodukcije da su zabrinute zbog smanjenja populacije. To ne znači da rast stanovništva nije problem - to samo znači da će ljudska populacija vjerovatno dostići vrhunac u ovom vijeku i da ekolozi moraju mnogo manje razmišljati o porastu stanovništva kao takvom, a više o pokretačima povećanja resursa korištenje i emisije stakleničkih plinova.

Lekcija 3

Osvrt na lekciju

Kako biste pomogli učenicima da konsoliduju svoje znanje i razmisle o svom učenju, razmislite o korištenju sljedećih pitanja i aktivnosti:

Pitanja za razmišljanje:

1. Kako vam je primjena modela zaključivanja u 5 koraka pomogla da efikasnije pristupite problemu ili izjavi?
2. Koji korak u modelu zaključivanja smatrate najkorisnijim i zašto?
3. Kako možete primijeniti ove vještine zaključivanja na druge aspekte svog života, kako akademski tako i lično?
4. S kojim ste se izazovima susreli tokom istraživanja i analize informacija tokom vježbi?
5. Kako možete poboljšati svoje kritičko razmišljanje i vještine zaključivanja u situacijama u budućnosti?

Aktivnosti za konsolidaciju:

1. Grupna refleksija: Podijelite učenike u parove ili male grupe i zamolite ih da podijele svoja razmišljanja i iskustva sa lekcije. Ohrabrite ih da razgovaraju o tome kako mogu primijeniti model rasuđivanja na druga područja svog života.
2. Vježbanje debate: Odaberite drugu izjavu koja se odnosi na ekološko ili društveno pitanje i neka učenici raspravljaju o prednostima i nedostacima. Ovo će pružiti dodatne prilike učenicima da uvježbaju svoje vještine rasuđivanja i kritičkog razmišljanja.
3. Scenariji rješavanja problema: Dajte učenicima scenarije ili izazove iz stvarnog života i zamolite ih da primijene model rasuđivanja u 5 koraka kako bi pronašli potencijalna rješenja. Ohrabrite ih da razgovaraju o svom misaonom procesu sa svojim vršnjacima.
4. Vođenje dnevnika: Zamolite učenike da napišu kratku refleksiju o svojim iskustvima tokom lekcije, fokusirajući se na model rezonovanja, izazove s kojima su se suočili i uvide koje su stekli.

Lekcija 4

Fleksibilnost i strateško razmišljanje: prevazilaženje logičkih zabluda

Ključne riječi:

Fleksibilnost, strateško razmišljanje, logičke zablude, kritičko razmišljanje

U današnjem svijetu koji se brzo razvija i bogat je informacijama, za učenike je ključno da razviju fleksibilnost i vještine strateškog razmišljanja kako bi donosili informirane odluke. Jedan od ključnih aspekata ovog skupa vještina je sposobnost identificiranja i prevladavanja logičkih zabluda.

Logičke zablude su greške u zaključivanju koje mogu dovesti do pogrešnih zaključaka ili prepostavki. Često zvuče uvjerljivo, ali se temelje na emocijama ili odnosima među ljudima, a ne na zdravoj logici ili dokazima. Prepoznavanjem i izbjegavanjem logičkih zabluda, učenici mogu unaprijediti svoje kritičko razmišljanje i sposobnost donošenja odluka.

Biti u stanju identificirati i osporiti logičke zablude promovira sreću i dobrobit osnažujući učenike da otkriju pogrešne tvrdnje, manipulativne poruke i loše zaključivanje. To im omogućava da naprave bolje izbore u skladu sa svojim ciljevima i vrijednostima.

Lekcija 4

Fleksibilnost i strateško razmišljanje: prevazilaženje logičkih zabluda

Prepoznavanje zabluda također podstiče dublje učenje, jer učenici moraju pažljivo analizirati logiku i dokaze koji stoje iza argumenata.

Neke uobičajene vrste logičkih zabluda uključuju:

- Pozivanje na autoritet: Vjerovati da je nešto istina samo zato što autoritet tako kaže, bez razmatranja dokaza ili logike.
- Pozivanje na broj: Pod prepostavkom da je nešto istina zato što mnogi ljudi vjeruju u to ili zato što elitna grupa to podržava.
- Argument iz nedostatka znanja: Vjerovati (ili ne vjerovati) u nešto jer suprotno nije dokazano.
- Razmišljanje usmjereni na sebe: Vjerovanje u nešto se primjenjuje univerzalno na osnovu vlastitog ograničenog iskustva.
- Sociocentrično razmišljanje: Vjerovanje u vlastitu kulturu ili grupu je inherentno superiorno.

Plan lekcije 4

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Cilj početnog dijela ove lekcije je uvesti temu logičkih zabluda i podstaći učenike da aktivno učestvuju, otvoreno komuniciraju i u potpunosti se uključe u planirane aktivnosti.

Ova lekcija počinje stripom koji naglašava česte manipulacije istraživanjima, selektivno objavljivanje rezultata i zanemarivanje činjenica. Priča testira učinak potencijalnih akni za različite boje želea, s pogrešnim zaključkom u stripu. Ovo služi kao zanimljiv uvod u temu logičkih zabluda.

Nakon diskusije o stripu, nastavnik će dati pregled uobičajenih logičkih zabluda i dati primjere za ilustraciju svake vrste. Učenici će se zatim podijeliti u grupe i imati zadatak da pronađu primjere ovih zabluda iz stvarnog života na internetu.

Plan lekcije 4

Uvod/Zagrijavanje za aktivnosti:

Razgovarat će se o važnosti povjerenja u društvenim odnosima, uz vrijednost sumnje i preispitivanja kada su u pitanju naučne informacije. Učenici će biti ohrabreni da ispituju ono što čuju od nastavnika, pročitaju u udžbenicima ili pronađu na internetu, koristeći dokaze i logičko razmišljanje za donošenje informiranih odluka.

Kako bi zaključio lekciju, nastavnik će voditi igru u kojoj učenici moraju identificirati logičku zabludu koja je prisutna u nizu kratkih izjava. Ova interaktivna aktivnost će ojačati njihovo razumijevanje logičkih zabluda i pomoći im da primijene svoje vještine kritičkog razmišljanja na scenarije iz stvarnog svijeta.

Sposobnost prepoznavanja i prevladavanja logičkih zabluda važna je vještina za buduće karijere u pravu, novinarstvu, istraživanju, marketingu, poslovnom vodstvu i mnogim drugim poljima. Profesionalci se rutinski susreću sa pogrešnim tvrdnjama, lažnim prepostavkama, manipulativnim taktikama uvjeravanja i drugim logičkim nedostacima u svom radu.

Plan lekcije 4

Glavne aktivnosti:

Logička zabluda tragača

Potrebni materijali:

- Uređaji povezani na internet (npr. laptop, tablet ili pametni telefon)
- Tajmer
- Piši-briši tabla ili flip chart i markeri

U ovoj vježbi učenici će raditi u grupama kako bi pronašli primjere iz stvarnog života različitih vrsta logičkih zabluda na internetu. Ova aktivnost će pomoći učenicima da primijene svoje razumijevanje logičkih zabluda u stvarnim situacijama i razviju svoje vještine kritičkog razmišljanja.

Implementacija:

1. Podijelite razred u male grupe od 3-4 učenika. Dodijelite svakoj grupi jednu od pet logičkih zabluda obrađenih u lekciji (pozivanje na autoritet, pozivanje na broj, argument zbog nedostatka znanja, samocentrično razmišljanje i sociocentrično mišljenje).

Plan lekcije 4

Glavne aktivnosti:

2. Objasnite zadatak: Svaka grupa ima 10 minuta da pretraži na internetu primjere logičke zablude. Potaknite učenike da kreativno razmišljaju i traže primjere iz različitih izvora, kao što su novinski članci, objave na društvenim mrežama ili oglašavanje.
3. Pokrenite tajmer i pustite grupama da započnu pretragu. Dok rade, kružite po prostoriji kako biste pružili smjernice i podršku po potrebi.
4. Nakon isteka 10 minuta, zamolite svaku grupu da podijeli svoj najbolji primjer s razredom. Napišite svaki primjer na tabli ili flip chartu ispod odgovarajuće logičke zablude.
5. Omogućite diskusiju o primjerima, fokusirajući se na to kako ove zablude mogu dovesti u zabluđu i koliko je važno biti u mogućnosti ih prepoznati u svakodnevnom životu.

Plan lekcije 4

Glavne aktivnosti:

Uglovi logičkih zabluda

Potrebni materijali:

- Lista kratkih iskaza sa različitim logičkim zabludama
- Znakovi ili oznake za svaki ugao sobe koji ukazuju na vrstu logičke zablude

U ovoj vježbi nastavnik će čitati kratke izjave koje sadrže logičke greške. Učenici moraju prepoznati vrstu zablude i preći u odgovarajući ugao sobe. Ova interaktivna aktivnost potiče učenike da svoje razumijevanje logičkih zabluda primjenjuju na različite scenarije i promovira kritičko razmišljanje.

Implementacija:

1. Pripremite prostoriju postavljanjem znakova ili naljepnica u svaki ugao, ukazujući na vrstu logičke zablude (pozivanje na autoritet, pozivanje na broj, argument zbog nedostatka znanja i egocentrično razmišljanje). Odredite sredinu sobe za sociocentrično razmišljanje.

Plan lekcije 4

Glavne aktivnosti:

2. Objasnite zadatak: Nastavnik će pročitati niz kratkih izjava koje sadrže logičke zablude. Učenici moraju pažljivo slušati i odlučiti koja je vrsta zablude prisutna u svakoj izjavi. Nakon što identifikuju zabludu, trebali bi se premjestiti u odgovarajući ugao sobe ili ostati u sredini ako vjeruju da se radi o sociocentričnom razmišljanju.
3. Pročitajte prvu izjavu i dajte učenicima trenutak da razmisle i odaberu svoj kutak. Kada svi donesu svoju odluku, ukratko prodiskutujte o tačnom odgovoru i obrazloženju iza njega.
4. Ponovite proces sa preostalim izjavama, omogućavajući razmišljanje i diskusiju nakon svake.
5. Da završite vježbu, omogućite grupnu refleksiju o iskustvu, fokusirajući se na važnost identificiranja logičkih zabluda u stvarnim životnim situacijama i vrijednosti kritičkog razmišljanja.

Plan lekcije 4

Glavne aktivnosti:

Primjeri izjava:

1. "Moj nastavnik prirodnih nauka je rekao da je Zemlja ravna, tako da mora biti istina." (Pozivanje na autoritet)
2. "Svi u školi kažu da su energetski napici dobri za vas, pa moraju biti zdravi." (Pozivanje na broj)
3. "Niko nikada nije dokazao da duhovi ne postoje, pa moraju biti stvarni." (Argument iz nedostatka znanja)
4. "Vjerujem u astrologiju jer je za mene uvijek bila tačna." (Razmišljanje usredotečeno na sebe)
- 5 "Tradicionalna hrana naše zemlje je najbolja jer je dio našeg naslijedja." (Socicentrično razmišljanje)
6. "Moja omiljena poznata ličnost kaže da je ova nova dijeta najbolji način da smršate, tako da mora biti istina." (Pozivanje na autoritet)

Plan lekcije 4

Glavne aktivnosti:

7. "Većina ljudi koje poznajem misli da je globalno zagrijavanje prevara, tako da vjerovatno nije stvarno." (Pozivanje na broj)
8. "Niko nije dokazao da postoji život na drugim planetama, pa je sigurno prepostaviti da ga nema." (Argument iz nedostatka znanja)
9. "Uvijek sam mislio da su mačke pametnije od pasa, tako da mora biti istina." (Razmišljanje usredotočeno na sebe)
10. "Sportski timovi naše nacije su uvijek najbolji jer imamo najjaču radnu etiku." (Socicentrično razmišljanje)
11. "Voditeljica je rekla da je ova prilika za ulaganje sigurna stvar, pa ću uložiti svoju ušteđevinu." (Pozivanje na autoritet)
12. "Mnogi ljudi vjeruju da pucketanje zglobova uzrokuje artritis, tako da to mora biti istina." (Pozivanje na broj)
13. "Niko nikada nije pokazao da su vakcine 100% sigurne, tako da moraju biti opasne." (Argument iz nedostatka znanja)

Lekcija 4

Dodatni sadržaj

Lista logičkih zabluda:

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_fallacies

Zanimljiva činjenica: 16 stvari koje se u drugim zemljama smatraju normalnim

https://www.youtube.com/watch?v=k7vz01_MMxk

Lekcija 4

Osvrt na lekciju

Kako biste pomogli učenicima da konsoliduju svoje znanje o logičkim zabludama i kritičkom razmišljanju, razmotrite sljedeća pitanja i aktivnosti za razmišljanje.

Pitanja za razmišljanje:

Zašto je važno biti svjestan logičkih zabluda u svakodnevnom životu?

Možete li se sjetiti trenutka kada ste naišli na logičku zabludu i mogli ste je prepoznati?

Kako je to uticalo na vaše donošenje odluka ili razumijevanje situacije?

Kako nam svijest o logičkim zabludama može pomoći da postanemo bolji kritički mislioci i donosioci odluka?

Aktivnosti:

1. Logička zabluda Igra uloga: U parovima, neka učenici kreiraju kratak dijalog ili scenario u kojem jedna osoba koristi logičku zabludu, a druga osoba identificuje i osporava zabludu. Ovo će pomoći učenicima da uvježbaju prepoznavanje i reagovanje na logičke zablude u kontekstu razgovora.
2. Dnevnik zabluda: Ohrabrite učenike da vode dnevnik sedmicu u kojem bilježe sve logičke zablude na koje najdu u svom svakodnevnom životu, kao što su razgovori, na društvenim mrežama ili u vijestima. Na kraju sedmice vodite razrednu diskusiju o primjerima koje su pronašli i kako je svijest o ovim zabludama utjecala na njihovo razmišljanje i donošenje odluka.
3. Analizirajte i razotkrijte: Dajte učenicima članke ili odlomke koji sadrže logičke zablude. Neka rade u grupama kako bi identificirali i raspravljali o zabludama i prepisali tekst kako bi ispravili pogrešno zaključivanje. Ova aktivnost će pomoći učenicima da razviju svoje analitičke vještine i ojačaju njihovo razumijevanje logičkih zabluda.

Provjera znanja modula:

Modul 8: Kritičko razmišljanje

Sažetak modula

Kada se pomene termin 'kritičko razmišljanje', uobičajeno je povezati ga s negativnošću ili kritikom. Međutim, kritičko razmišljanje nije negativno; upravo suprotno, to je sistematski i logičan pristup rješavanju problema u potrazi za najboljim mogućim rješenjem.

Dakle, kako možemo razviti vještine kritičkog razmišljanja kod naših učenika? Prvo, naučite ih da prepoznaju problem ili pitanje. Kada ih identifikujete, ohrabrite ih da prikupe što više informacija o problemu, istražujući ga iz svih perspektiva i uzimajući u obzir sve dostupne dokaze.

Sa svim činjenicama u ruci, vodite svoje učenike u analizi informacija, postavljanju pitanja, traženju obrazaca i veza i razmatranju alternativnih tumačenja.

Nakon detaljne analize, pomozite im da donesu zaključak, osiguravajući da je logičan i potkrijepljen prikupljenim dokazima. Konačno, naučite ih da procijene svoje zaključke, pazeći da budu čvrsti i utemeljeni.

O autorima

Borut Razbornik, Slovenija

Kao projekt menadžer, imam dugogodišnje iskustvo u marketingu i prodaji. Iskelsao sam svoje vještine kritičkog razmišljanja koje mi pomaže da upravljam projektima bez obzira koliki su. Osim toga, moje vještine rješavanja problema i organizacijske sposobnosti su prednost kada je u pitanju rješavanje bilo kojeg zadatka s kojim se susrećem.

Teški zadaci me ne plaše; umjesto toga, oni služe kao izazov da se da pozitivan doprinos. Nadam se da ste uživali u modulu i da ćete pomoći učenicima da razmišljaju samostalno!

Komplet alata za obuku

Ovaj komplet alata za obuku:

- sticanje vještina primjene za podršku postavci učionice za primjenu nastavnog plana i programa Sreća
- sticanje različitih i efikasnih učioničkih metoda na raspolaganju
- stvara okruženje za učenje koje njeguje razmišljanje o sreći kod učenika
- dobijanje sveobuhvatne metodologije obuke spremnu za upotrebu sa strategijom implementacije, alatima, vježbama i iskustvom iz stvarnog života

Priručnik je razvijen uz pomoć eksternih stručnjaka i učenika koji učestvuju u planiranju, implementaciji, praćenju i evaluaciji projektnih aktivnosti u partnerskim školama. Pomogli su u stvaranju alata po mjeri koji tačno odgovaraju njihovim potrebama i očekivanjima.

Priručnik ima kulturno-istički prilagođenu adaptaciju za svaku zemlju koja učestvuje u projektu i njegovu primjenjivost na raznolikost učenika, zajednica i kulturnih konteksta. Ovim se želi postići maksimalna efikasnost programa za svakog učenika i obuhvatiti što veći broj učenika.

Komplet alata za obuku

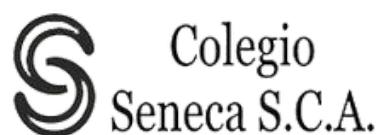
Obrazac za povratnu informaciju prije treninga	https://docs.google.com/forms/d/1pTLSfVbKuf73vG7FyIJdGJavfpY7UfNAPnNWGX1Gt0/edit?usp=drivesdk
Obrazac za povratne informacije nakon treninga	https://docs.google.com/forms/d/1r7nLuravpdox4bMdolmBmQGZtTPRAhLUjJS1h6SHCcg/edit?usp=drivesdk
Kontrolna lista za procjenu programa obuke Sreća	https://docs.google.com/document/d/1vKcvKcL5drz8Q6-ceoG2SJBAmh_2ko6ncY0hETJWBPM/edit?usp=sharing
Kontrolna lista za procjenu potreba mladih – alat	https://docs.google.com/document/d/1LtsxiFC5CJiCpbDa9-6I3sZn9nTzWILm368XF7VyTOQ/edit?usp=sharing
Kontrolna lista potrebnih materijala/tehnologije	https://docs.google.com/document/d/1veDW_QTcpuiNv8maZqgpgk8z76Csclimc2Tk3boBPds/edit?usp=sharing

Co-funded by
the European Union

Ovaj dokument je nastao uz finansijsku podršku Erasmus+ programa Evropske unije. Isključiva odgovornost za sadržaj ovog dokumenta leži na uključenim partnerskim organizacijama i ni pod kojim okolnostima se ne može smatrati da ovaj dokument odražava zvanično mišljenje Evropske komisije.

Molimo razmotrite naše okruženje prije štampanja.

[HTTPS://HAPPINESS.EDUKOPRO.COM/#PARTNERS](https://happiness.edukopro.com/#partners)

Co-funded by
the European Union